

И студентите бесни на бюджета

Младите хора предупреждават, че повишение на таксите им ще доведе до протести

И студентите изразиха вчерашно недоволството си от предвидените в проектобюджета за 2012 г. по-високи учебни такси и намаляването на субсидиите за някои университети. Студентските съвети на 8 вуза се обявиха против нарастването с 16 на сто на сумите, които ще трябва да плащат, за да учат. Според младежите промените са в ущърб на студентите. Затова те

предвиждат серия от недоволства и напрежение сред колегите им в цялата страна.

Младежите заявиха, че са готови да излязат на улицата, ако исканията им останат нечути. Какво друго ни остава, освен да последваме примера на колегите от Франция, Великобритания, Италия и да излезем на жълтите павета и да потърсим справедливост, заяви

представителят на УНСС Калоян Димитров.

От студентските съвети са изчислили, че само за три учебни години държавната субсидия за издръжка на студент е намаляла близо с 30 на сто. В същото време е разрешено 20 на сто увеличение на семестриалните такси. Процентът от БВП за сектора и за 2012 г. остава един от най-ниските в Европа,

алармираха младите.

В същото време Националното представителство на студентските съвети преговаряше с министър Игнатов и обяви, че са се разбрали увеличението на таксите да е само до 5%, вместо до 16. Малко по-късно обаче главният секретар на МОМН Красимир Вълчев опроверга това.

Стр. 4

Неделник

Мълнията-
зрелище за
окото, ужас
за сърцето

Стр. 14

НЯКОЛКО
ДУМИ

Бул. „Витоша“ № 2

Георги ГЕОРГИЕВ

“Оценката на фактите и правните изводи, които се правят въз основа на тях, е един комплексен процес. Установяването на фактите е основен и съществен момент, над който се надгражда.” Това е отговорът на председателката на ЦИК от ГЕРБ Красимира Медарова на въпроса на “Медиапул” защо комисията не се е самосезирала за незаконното присъствие на двамата депутати от ГЕРБ в ОИК-София, въз основа на видеозаписа, който ги уличава (стр. 3). Нещо да разбрахте?

Особена пикантност придава обстоятелството, че г-жа Медарова е и съдия. Не става въпрос, че това ѝ дава възможност, като познава юридическата материя, да ви даде толкова засукан отговор, че хем да е права, хем да не разберете нищо. Става въпрос за спазването на законността в държавата, за което тя би трябвало да е призвана, щом се е заела с тази професия.

Би трябвало да е просто. Имате двамата депутати от ГЕРБ, хванати на видеозапис, че се намират на място, където категорично нямат работа. Наказуемо е. Елементарно е. Нищо подобно. За съдия Медарова това е “комплексен процес”, “съществен момент, над който се надгражда”.

Още един друг случай, пак свързан с изборите и пак с лице от съдебната система. Между двамата тура кандидатът за общински съветник от ГЕРБ в Несебър Станка Райкова беше арестувана за купуване на гласове. Наблюдаващият прокурор Севдалина Станева заяви тогава пред БНТ, че тъй като идвал втори тур, “не смята точно сега” да арестува Райкова. Т.е. прокурорът е дал на Райкова възможност да извърши ново престъпление. Така излиза.

Може би някои хора в държавата се питат на фона на хилядите нарушения - къде е прокуратурата? Отговор има. Като географско понятие прокуратурата се намира в София, на бул. “Витоша” № 2. Началникът на прокуратурата е на 4-ия етаж, като се качите по стълбите, в дъното и после вляво.

Военните
ветерани
с безплатна
медицинска
помощ

По 500 лв. ще бъдат отпуснати на наследниците за погребение, ведомството на Дянков против тази идея.

Стр. 2

Поискаха
5% ДДС
за детските
храни

Според браншовици високият данък надува цените на тези стоки и така българите са принудени да захранват децата си по грешен начин.

Стр. 7

Еврозоната
се клати
все по-силно

За решаването на сегашните си тежки проблеми Италия трябва да се откаже от еврото, но това ще доведе до разпада на еврозоната, смята Рубини.

Стр. 8

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Пловдивският университет обяви вчера Христо Стоичков за “Доктор хонорис кауза” на вуза за помощта му при проект на спортен комплекс. Така Камата се сдоба и със “заслуги към развитието на науката и висшето образование”, каквото е законовото основание за даване на почетната титла

Стр. 40

45
6

„Сезони“ учи на наш фолклор американци

Известният мандолинен квартет направи фурор в Мичиган с два концерта и майсторски клас

Стр. 25

Волейболистките на финал в Баку

Българките съкрушиха Украйна с 3:1 гейма на предквалификационния олимпийски турнир

Стр. 38

ЕЧЕТ-134015

9 770861 134015

България

www.duma.bg

Военните ветерани получават безплатна медицинска помощ

По 500 лв. ще бъдат отпускани на наследниците за погребение, Дянков против

Ветераните от войните да имат право на допълнителна медицинска и дентална помощ. Тя ще е извън основния пакет от здравни дейности, гарантиран с бюджета на НЗОК. Това решиха вчера депутатите, като гласуваха на първо четене промени в Закона за ветераните от войните. Проектът на депутатите от Коалиция за България Ангел Найденов и Евгений Желев бе приет единодушно. Той предвижда още право

на еднократна целева помощ за погребение в размер на 500 лв. за наследниците на ветерани. Парите ще са за сметка на държавния бюджет.

Ангел Найденов посочи, че с предложението се усъвършенства законодателството за подобряване на жизнено-то равнище на ветераните от войните. Специално внимание той обърна на социалния им статус и необходимостта от ново качество на държавната социална политика.

Министерството на труда и социалната политика е подкрепило законопроекта, като е предложило еднократната целева помощ за погребение да се предоставя на наследниците чрез бюджета на Министерството на отбраната или от общините. От МО принципно са подкрепили проекта, но не приемат допълнителните средства да идват от тях. Против идеята да се дават по 500 лв. за погребение на ветераните обаче са се обявили от финансовото ведомст-

во. Дянков не е съгласен за помощта, тъй като в условия на криза тя не е целесъобразна, пише в становището на парламентарната комисия по труда и социалната политика. На същата позиция са и от НЗОК, тъй като законопроектът съдържа предложение, които не са финансово обосновани.

Парламентът реши да заседава извънредно във вторник, за да разгледа на първо четене промени в редица данъчни закони.

Вълна от оставки залива и ДАНС

Над 80 служители на ДАНС са готови да подадат оставка, стана ясно преди в четвъртък на заседанието на парламентарната комисия за контрол на агенцията. Недоволството на служителите е предизвикано от обявените промени, според които обезщетенията за пенсиониране падат, а

заплатите на агентите се режат с една трета. Според запознати възмущението в ДАНС е било много голямо, а имало възможност и още хора да последват примера с оставките. Председателят на ДАНС Костантин Казаков е споделил пред депутатите, че се опасява че до края на годината рапор-

тите за напускане може да стават близо 200. На заседанието комисията за контрол на ДАНС не прие предложението бюджетът на агенцията да бъде оръзан. Решението за това бе оповестено от ротационния председател Димитър Дъбов от Коалиция за България. Той уточни, че представителят на ГЕРБ

в комисията Иван Петров е изразил особено мнение. Ще търсим възможност за среща с премиера при някое от посещенията му в парламента, за да изложим в детайли съображенията ни за бюджета на ДАНС, каза Дъбов. Правителственото предложение е силно рестриктивно, с този бюджет ДАНС

не може да изпълнява законовите си функции, убеден е той. Депутатът припомни, че през последните две години са направени структурни реформи в агенцията и е имало голямо съкращение. Там вече няма ресурси - няма възможности за нова структура, за допълнително съкращение или за пенсиони-

ране на служители, посочи Дъбов. Предвижда се за 2012 г. бюджетът на ДАНС да е 75 млн. лв., каза той. По думите му миналата година за агенцията са отделени около 90 млн. лв. Председателят на комисията добави, че при създаването на агенцията бюджетът ѝ е бил 133 млн. лв.

ГЕРБ остави бедни без документи и без социални помощи

Аида ОВАНЕС

Социалнослаби, които нямат лични документи заради промени в Закона за гражданската регистрация, въведени от ГЕРБ, дори да отговарят на условията за получаване на социални и енергийни помощи, нямат достъп до тях. Какво прави по проблема МТСП, попита Мая Манолова от БСП по време на вчерашния парламентарен контрол. Министър Тотю Младенов отговори на депутатката, като прочете общите условия за достъп до социално подпомагане, но това не я удовлетвори. "Вие не сте шеф на щаб, нито сте председател на партия, а социален министър и трябва да се заинтересувате за хората, които живеят на ръба на мизерията и няма да получат социални помощи, защото заради новото законодателство не могат да получат лични карти. Ако сте социален министър,

трябваше да внесете законодателни изменения да получат лични документи", каза Манолова. "Няма връзка отпускането на социални и енергийни помощи с въпроса, който коментирате", отговори Младенов. Той допълни, че от "Социално подпомагане" са поели заплащането на такси и закупуването на формуляри за бедни, които нямат средства да си извадят лични документи. До момента били дадени 1073 лв. за 44 души, потърсили съдействие.

Разгорещеният диалог между Манолова и Младенов продължи и след отговора му от трибуната.

В кулоарите Младенов обясни, че предстоели срещи с министерствата на финансите и на икономиката, за да се уточни дали кръгът от уязвими клиенти може да се разшири. В момента право на помощи имат семейства, в които доходът на човек е до 350 лв.

Снимка БГНЕС

Реновираното отделение по асистирана репродукция в общинската АГ болница "Св. София" бе открито вчера. То работи от 1988 г. и е единствената общинска структура за ин витро процедури в страната

КОНСТАНТИНОВ ОПИТА ДА СЕ ОТЧЕТЕ ЗА 340-ТЕ МИЛИОНА ОТ КАСАТА

Аида ПАНИКЯН

С 340-те млн. лв., които тази година касата преведе на здравното министерство, здравноосигурените можеха да имат 7 пъти повече направлени за преглед при специалист. Това заяви от парламентарната трибуна депутатката от Коалиция за България Мая Манолова, която в деня за парламентарен контрол зададе на Стефан Константинов актуалния от около 15 дни въпрос, за какво точно са изразходвани парите. За пореден път здравният министър се опита да заобиколи отговора, като обясни, че 340-те милиона са за медицински дейности, които през 2010 г. са финансирани със средства от бюджета на МЗ и чрез делегираните от държавата дейности през бюджета на общините. Изразходваните от МЗ средства към същата дата са 244 млн. 820 хил. лв. В крайна сметка министърът заяви, че за лекарства за централна доставка са изразходвани 134 млн. 237 658 лв., за център "Фонд за лечение на деца" - 6 513 623 лв., за център "Фонд за асистирана репродукция" - 9 697 766, за фонда за трансплантации - 1 859 781 лв.

ДПС искат мерки за овладяване ситуацията в Белица

Виолета КОЛАРОВА

ДПС призова органите на реда да вземат мерки за овладяване на ситуацията в общините Белица и Якоруда. В декларация от парламентарната трибуна депутатът Муса Палев вчера посочи, че изборната борба в някои

места като Белица и Якоруда все още продължава, и то по криминален начин. По думите му след 22 часа на 30 октомври поддръжниците на загубилия кандидат-кмет на община Белица решили да протестират, като чупели стъкла на сградата на общинската администрация и на

клуба на ДПС. Палев разказа, че са били нарязани гумите на над 10 автомобила, и то само защото собствениците им били заподозрени, че са гласували за ДПС. Депутатът обяви още, че през изминалите две денонощия е подпален автомобилът на кмета на община Якоруда.

Претърсиха къщата и на сина на цар Киро

Полиции и археолози продължиха и вчера да претърсват имотите на фамилията Рашкови в Катунца. Те са влезли в обгорялата и разградена масивна сграда на покойния син на цар Киро Иван Рашков, за да търсят ценни метали и предмети. Тъй като

къщата е била неохраняема и да се открие нещо там, то може да е било подхвърлено, заяви по този повод адвокатът на Рашкови Васил Марков. Местни жители смятат, че дори и да е имало нещо в къщите, Рашкови отдавна са го изнесли. Някои казват,

че по време на протестите в една от претърснатите коли на Рашкови са били открити много пари и 9 кг злато. 20 дни след размириците в същата къща е било открито оръжие, а преди това - ценни банкови книжа. Според адвокат Марков

починалият от рак Иван Рашков е играел по борсите и е притежавал акции на различни банки. Къщите и имотите на Рашкови вече са били претърсвани със специална техника за оръжие и взривове по друго досъдебно производствено срещу фамилията.

Христо Стоичков отдавна е заслужил това звание, защото е начертал с бясна светлина картата на България

Вежди Рашидов или хвали, или диагностицира новия доктор хонорис кауза Стоичков

Снимка Мариета ТОМОВА

Държавният глава заяви, че няма да върне Закона за държавния бюджет

Първанов:

Игва тежка икономическа и политическа зима

Георги ГЕОРГИЕВ

Идва тежка икономическа и политическа зима, прогнозира вчера президентът Георги Първанов по време на пресконференция, посветена на резултатите от изборите и различни политически въпроси. Държавният глава коментира, че в икономически план страната се намира на брега на Рубикон и добави, че “кризата няма да ни подмине”. Първанов добави, че са рухнали и двата антикризисни пакета на ГЕРБ и в момента управляващите работят на парче. Той обаче заяви, че няма да върне Закона за държавния бюджет, защото това би означавало политическа криза.

От думите на Първанов стана ясно, че той не е привърженик на искането за касиране на изборите за президент, ако аргументацията за това е слаба. Според него и в случай, че Конституционният съд приеме мотивите на опозицията, и в случай, че ги отхвърли, върху репутацията на страната ще бъде лепнато петно.

Първанов смята, че на тези избори политиката в България е умряла, че ГЕРБ са създали машина за печелене на из-

бори, че МВР е било страна в изборния ден, а хаосът около вота той определи като “програмиран”. Президентът подкрепи идеята за парламентарна анкетна комисия, която да разследва гласуването, а също така се обяви за изцяло нов Изборен кодекс. Според Първанов в страната вървят процеси, които подриват представителната демокрация.

Опозицията обаче също бе крикитувана от президента. Той коментира, че въпреки всички нарушения изборният процес не е припознал в нея алтернатива. “Телевизорът победи хладилника”, каза Първанов, като визира масираната медийна пропаганда за управляващите.

Георги Първанов още веднъж потвърди намерението си да се върне в БСП след края на мандата. Той заяви, че ако БСП иска да спечели следващите избори, промяната е неизбежна. “На следващия конгрес вероятно ще седя на последния ред, за да усетя атмосферата, за да наблюдавам. Кой ще бъде лидерът на партията, зависи от това какви номинации ще направят основните, общинските партийни организации”, заяви Първанов.

ЦИК не могла да установи имало ли е депутати в ОИК

Председателката Красимира Медарова нарочи за хаоса със “забранителните” списъци ГРАО

Няма как да вземем решение и да даваме правна оценка на действията на депутати, ако не разполагаме с факти, каза председателката на ЦИК Красимира Медарова вчера. “Оценката на фактите и правните изводи е един комплексен процес. Установяването на фактите е основен и съществен момент, над който се надгражда. В този случай ние не сме орган, който е отговорен по установяване на фактите. Това е ОИК”, мъгляво се оправда за

пореден път Медарова.

С оправданието за липса на 2/3 мнозинство ЦИК отказа да се произнесе по бруталния случай на изборно нарушение с присъствието на депутатите от ГЕРБ Иван Божилов и Станислав Иванов в Общинската изборна комисия по време на преброяването на гласовете в София. ЦИК се самосезира, защото двамата бяха заснети от камера на БГНЕС как се разхождат между компютрите по време на преброяването на 24 октомври, а вестници публикуваха снимки.

Медарова заяви, че ЦИК нямало как да вземе решение и да даде правна оценка на действията на депутатите, ако не разполага с факти. Комисията била гледала само снимки, но не и публикуваното видео с депутати, влаещи чували с бюлетини извън зала “Универсиада”.

Понеже не било уредено в Изборния кодекс, Медарова обилно коментира трябва ли да са публични стенограмите от заседанията на ЦИК, за което настояваха от Института за развитие на публичната среда.

“Считам, че няма законова забрана. Въпросът може да бъде законодателно уреден в тази посока и лично аз считам, че по-голямата прозрачност в рамките на комисията ще има само положителен ефект”, обяви съдия Медарова.

Председателката на ЦИК заяви, че действащото законодателство не предвиждало обявяването на “забранителните” списъци. И макар в началото на седмицата министър Павлова да “изми” ръце с общините, юристката Медарова е категорична, че

“компетентен орган за изготвянето на тези списъци е Главна дирекция ГРАО към МРРБ”.

От думите на шефката на ЦИК се разбира, че членовете на СИК и ОИК били професионалисти, които перфектно са изпълнили задълженията си по изборния процес и в самите дни на вота. Медарова се надявала до 20 дни окончателният доклад на ЦИК да е готов и недоумява на какво се базират негативните констатации от делегациите на ОССЕ и ПАСЕ, наблюдавали Избори 2011.

СЪДЪТРЕШАВА ЗА ВОТА В СОФИЯ СЛЕД СЕДМИЦА

Софийският административен съд ще реши на 18 ноември дали да брои повторно бюлетините за кмет на София. Искането е на оспорващите избори за кмет на столицата – “Зелените”, кандидатите Георги Кадиев от БСП, Прошко Прошков от Синята коалиция и Андрей Георгиев. Те поискаха повторно преброяване, за да се установи колко са невалидните бюлетини.

Защитниците на Йорданка Фандъкова посочиха, че разликата

между първия и втория кандидат е 147 000 гласа и дори хипотетично да се приемат аргументите на другата страна, то това няма се отрази на резултата.

Георги Кадиев, който бе единственият кандидат-кмет, който дойде в съдебна зала, репликира, че не е нужно нарушенията да бъдат за 147 000 гласа. Ако има разлика под 15 000 гласове, то това би могло да доведе до балотаж, припомни той.

И В ПЕРНИК ЩЕ БРОЯТ РЪЧНО ГЛАСОВЕТЕ ЗА СЪВЕТНИЦИ

Ръчно ще бъдат броени бюлетините за избор на общински съветници в Перник. Това постанови Административният съд, който уважи искането на БСП и РЗС за касиране на вота. Двете политически сили оспорват големия брой недействителни бюлетини, допуснатото на много хора в избирателните списъци и продължилото след 20 ч. гласуване в някои секции. Съдът задължи ОИК да осигури достъп до помещението, в което се съхраняват бюлетините. ГЕРБ, “Лугер” и местната коалиция “Патриотично обединение” оспорват допустимостта на двесте жалби. Заради обществен интерес в производството встъпи и представител на Окръжната прокуратура. Делото ще продължи на 16 ноември, когато ще бъдат изслушани вещите лица.

2700 БЮЛЕТИНИ ЗА КМЕТ ИЗЧЕЗНАХА В КЪРДЖАЛИ

Повторното преброяване на гласовете за кмет в Кърджали откри липсата на 2700 бюлетини. Липсват чували от 14 изборни секции. Заради това Административният съд в Кърджали разреши проверка и на изборните книжа от президентския вот. Повторното преброяване бе поискано от ГЕРБ заради второто място на кандидата на партията Илиа Илиев.

От съда очакват изчезналите бюлетини да

бъдат намерени сред книжата от президентския вот, които са съхранявани в бели чували. Бюлетините от местните избори пък са били в черни чували. Необяснимо е как комисиите може да са се объркали така масово, смята съдия Виктор Атанасов. Той коментира, че всички торби били нахвърляни без ред на номерата и щяло да отнеме време да се търсят липсващите книжа. Затова проверката ще продължи и в събота.

Джеймс Пардю:

България направи крачка назад в демокрацията

Последните президентски и местни избори бяха крачка назад за демокрацията в България, пише в статия за сайта “Sofiaecho” бившият американски посланик у нас Джеймс Пардю. “Провеждането на изборната кампания в тази страна членка на НАТО и ЕС показва тревожен упадък на свободата и независимостта на печатните и електронни медии и политическо сплашване до нива, невиджани от

десетилетия”, смята Пардю.

“Плащането за отразяване” е бизнес моделът за повечето основни медии в България по време на избори. Редакционната политика на много от националните ежедневници днес е да се заплаща за медийно отразяване по време на политическата кампания – не за реклама, а за новини и анализи, констатира дипломатът. Еднакво виновна е и телевизията,

смята Пардю. Кандидатите могат да си закупят обикновена политическа реклама, но много по-продуктивно е да се купят новини, интервюта или платени излъчвания, отколкото обективни репортажи. По правило тези, които плащат, получават положително отразяване на пресконференции и други новинарски програми, изтъква дипломатът.

“Политическото сплашване и страх са

също във възход. В България твърдите политически сигнали не са едва долови. Назначаването на министъра на вътрешните работи да води политическата кампания на управляващата партия ГЕРБ в България е по някакъв начин равносилно на това, американският президент Обама да назначи директорите на ЦРУ и ФБР да ръководят неговата кампания по преизбирането му”, казва още Пардю.

България

Мъж се задуши в пожар, гасят с водоноски

Човек загина при голям пожар в бургаския квартал “Меден рудник” вчера сутринта. Иван Чавдаров най-вероятно се е задушил от дима, тъй като се намирал в помещение без прозорци. Възможно е огънят да е тръгнал от печка на твърдо гориво, ползвана за отопление. Към мястото са били изпратени 4 противопожарни автомобили. От общината е поискано съдействие за водоноска, тъй като в комплекса имало профилактика на питейната вода. Заради усложнената обстановка на място е повикана допълнителна помощ от противопожарен автомобил с четирима огнеборци към “ЛУКОЙЛ - Нефтохим”, автомобил с вода на група “Спасителна дейност” и две водоноски. Три часа са били нужни на пожарникарите да потушат пожара. Според официалната информация е изгоряла къща с обща площ около 60 кв. м и незаконно построени малки сгради в близост, с площ от около 300 кв. м. Изгорял е и покрив на съседна сграда. Бургаските огнеборци са евакуирали над 20 души, живеещи в близост до инцидента.

Пламъците в бургаския квартал “Меден рудник” са се появили в 5,30 ч.

И студентите ядосани на гържавата заради бюджета

Младежите предупреждават, че повишение на таксите им може да доведе до протести

Деси ВЕЛЕВА

И студентите изразиха недоволство от проектобюджета за 2012 г., който предвижда увеличение на таксите им с 16% и минимален ръст на парите за висшите училища. В същото време намаляват субсидиите за някои университети, алармираха представители на студентските съвети от Софийския университет, Техническия университет, УНСС, Медицинския уни-

верситет във Варна, УАСГ, НСА, НБУ и Минно-геоложкия университет. Те смятат, че промените са в ущърб на студентите и предвиждат серия от недоволства и напрежение сред колегите им в цялата страна. Ако не бъдат чути исканията на студентите, съществува реална опасност от организирането на протести. “Какво друго ни остава, освен да последваме примера на колегите от Франция, Великобритания, Италия и да излезем на жълтите павета и да потърсим спра-

ведливост. Защо е нужно обаче това, нека не забравяме, че живеем в демократична страна”, заяви Калоян Димитров от УНСС. От студентските съвети са изчислили, че само за три учебни години държавната субсидия за издръжка на студент е намаляла близо с 30 на сто. В същото време е решено 20 на сто увеличение на семестриалните такси. Въпреки номиналното увеличение на финансите за висше образование за 2012 г., про-

центът от БВП за сектора остава един от най-ниските в Европа, алармират студентите. Според тях ръстът на парите не може да достигне нивата от 2009 г. Студентите се обявиха и против изземването на функциите на Националната агенция по оценяване и акредитация, която контролира качеството на дейността на вузовете. Те са категорични, че не е редно да се въвежда нов модел на финансиране на държавните университети със закона за държавния бюджет. В същото време Националното представителство на студентските съвети се срещна с министър Игнатов и обяви, че са се договорили таксите да растат само с до 5%. От МОМН обаче опровергаха това.

Зам-председател хвърли оставка във ВАС

Галина Солакова е подала оставка като зам.-председател на Върховния административен съд. Мотивите й били продиктувани от “предстоящите структурни промени в съда и “екипния принцип” на управление, заложен в изменението на ЗСВ”, се казва в съобщението на съда. В него се уточнява, че оставката й няма нищо общо с “публикуваните спекулации” в медиите. Според източници на сп. “Правен свят” обаче Галина Солакова била помолена да подаде оставка и решението не е било нейно. Остав-

ката идва четири дни, след като състав на ВАС, председателстван от Галина Солакова, възстанови на поста шефа на Софийския апелативен съд Веселин Пенгезов. Съдът отмени решението на ВСС, с което Пенгезов бе дисциплинарно наказан за осъществяване заради скандала “Приморско”. Оставката на Солакова е поредният тревожен сигнал, който идва от ВАС, откакто начело е Георги Колев. Преди 2 седмици излезе информация, че има решение по делото за избора на Владимира Янева за

председател на СГС, но решението не се оповестява, защото не удовлетворявало ръководството на съда. Съдиите по него били привиквани на разговор от Георги Колев, твърдят информирани. Колев отрекъл, но дни след края на изборите ВАС наистина отмени избора на Янева. Съдията от състава Иван Раденков обаче отка- за да подпише решението и си направи отвод въпреки обсъждането и произнасянето на състава, което пък провокира поредните съмнения, че натиск върху състава е имало.

ВОЕННИТЕ АТАШЕТА ЩЕ ПОСЕТЯТ ПОЛИГОН СЛИВНИЦА

Манол ТЕНЧЕВ

Акредитирани у нас военни аташета и членове на военно-патриотични съюзи ще участват в състезание с армейско леко стрелково оръжие на бившия военен полигон край Сливница днес. Състезанието ще се проведе под патронажа на командира на Сухопътните войски генерал-майор Стефан Василев и е част от тържественото отбелязване на празника на основния вид въоръжени сили. Сред организаторите са Щабът на Сухопътни войски, Асоциацията на военните аташета в България и Асоциацията на военно-патриотичните съюзи. На легендарните Сливнишки позиции участниците и гостите на стрелбите ще чуят исторически разказ за първото голямо сражение между младата Българска войска и настъпващата армия на Кралство Сърбия през 1885 г.

ЗАТВОРИХА ПЪТ ЗАРАДИ ПАДНАЛ МОСТ

Христо ХРИСТОВ

Заради рухнал мост при тежка катастрофа бяха затворени подбалканският път I-6 София-Бургас и III-5007 Ягода-Конаре при надлез до разклона за Николаево. Решението е на старозагорския областен кризисен щаб, свикан от областния управител Йордан Николов вчера. Инцидентът е станал при опит на товарен автомобил, превозващ верижен багер с извънгабаритен товар, да премине под надлеза. При удар на тежката машина в опорите е счупена една от носещите греди, рухнала върху товара. Назначената комисия от

експерти е констатирила, че е нарушена целостта на носещата конструкция. Видимо е и провисване на тротоарната плоча от източната страна на надлеза, което прави преминаването на пътния надлез Ягода-Конаре рисковано и опасно. Комисията смята, че предвид започналия зимен сезон и вероятността от обилни снеговалежи, което ще доведе до допълнително натоварване на конструкцията на компрометирания пътен надлез, е необходимо Агенция “Пътна инфраструктура” в най-кратък срок да извърши детайлна експертиза и да предприеме необходимите действия за бързото възстановяване на съоръжението.

www.duma.bg

кратки

Още 32 деца отиват на лечение в чужбина

Още 32 деца получиха финансиране от Фонда за лечение на деца. Шест от тях ще заминат за първи път за лечение в чужбина, като едно ще бъде подпомогнато за костномозъчна трансплантация в Германия. Други шест деца ще заминат за продължаване на лечението и контролни прегледи. Осем деца ще бъдат подпомогнати за лечение в България. Във фонда са били одобрени и 11 случая на деца, нуждаещи се от допълване на лечението им. Общата сума за всичките 32 деца е 482 935 лв. От началото на годината фондът е финансирал лечението на 330 деца, а отпуснатите средства са близо 8.8 млн. лв.

Миньор загина в Бобов дол

Мъж на 45 години загина при инцидент в мината в Бобов дол. Сигналят в полицейското управление за затиснат от въглищна маса миньор в рудник “Миньор” е постъпил в четвъртък. Изваждането на работника е извършено от екип на местната спасителна служба. По случая е образувано дознание в РУП-Бобов дол. По него работи и Инспекцията по труда.

Умишлен палеж във Вакарел

Умишлен палеж унищожил кафене и съседни постройки във Вакарел в нощта срещу петък. Изгорели са книжарница, магазин за грехи, къща и пристройка на двама собственици, които отдавали помещенията под наем. Пострадали няма. Първоначалната информация бе за самоделна бомба, поставена пред заведе- нието, но по-късно тази версия бе опровергана от полицията. В едно от изгорелите помещения е имало газова бутилка и плазмен телевизор и вероятно това е предизвикало взривна вълна.

Антимафиоти разбиха оранжерия за марихуана

Служители на териториалното звено на ГДБОП в Ямбол разкриха оранжерия за отглеждане на марихуана. Тя е изградена в къща, собственост на 30-годишен местен жител. При спецакцията антимафиотите претърсили два имота, собственост на семейството на И.И. В единия от тях те попаднали на модерно оборудвана оранжерия за отглеждане на канабис. Част от помещението било изолирано с алуминиево фолио и обзаведено с техника за отопление, вентилация, осветление, датчици за влажност и температура.

НАКАЗВАТ ДВЕ БОЛНИЦИ ЗА СМЪРТТА НА РОДИЛКА

Болниците “Шейново” и “Пирогов” ще бъдат санкционирани за смъртта на 19-годишната родилка Деяна Георгиева. Това сочат резултатите от проверката на Изпълнителна агенция “Медицински одит”. Проверката е била назначена на 13 октомври и е обхванала четирите болници, в които младата жена е била лекувана - “Шейново”, “Проф. Иван Киров”, “Пирогов” и “Александровска”. Според доклада има пропуски в извършеното лечение. От “Шейново” пациентката е изписа-

на недолекувана след секцио, без ясна диагноза, като не са направени всички нужни изследвания. В “Пирогов” пък на Деяна не е извършена спешна операция лапаротомия, каквато е налагало състоянието й - тежък патологичен процес в коремната кухина. След 42 дни борба, непоставена диагноза и усложненията младата жена почина. За тези пропуски двете лечебни заведения ще бъдат санкционирани според Закона за здравето, допълват от здравното министерство.

Депутатите от опозицията разгромиха бюджета на НЗОК

Финансите на здравната каса предизвикаха скандал между здравния министър и гербаждията Лъчезар Иванов

Аида ПАНИКЯН

Този бюджет не е на статуквото на стабилността, а на статуквото на затыването. С тези думи разгроми предложенията на управляващите д-р Нигяр Джафер от ДПС по време на обсъждането на бюджета в четвъртък вечерта. Проектът бе представен от здравния министър Стефан Константинов. Той рекламира правителственото предложение с думите, че има повече пари за болнична и за дентална помощ, както и буфер от 10% резерв.

За реформи в сектора не може да се

говори, защото стъпките, които МЗ приема, са връщане назад с 22 г., репликира министъра д-р Джафер. “Това важи за болничното финансиране и бюджетирание на касата, важи и за идеята ви да прехвърлим спешната помощ към областните болници - нещо типично за онова здравеопазване. Това важи и за онази законодателна стъпка, с която отнехте 1 млрд. и 400 млн. лв. от здравните осигуровки на българите. Няма реформа в този бюджет. Това е просто прехвърляне на отговорности. Защото ако за хемодиализа сега са давани 66,2 млн. лв., в бюджета на касата за следващата година са заложили 57,5 млн. лв. Ако за онколе-

чение преди две години са давани 65-70 млн. лв., сега са отделени 57 млн. лв. Искам някой да отговори на въпроса по каква система ще работят болниците. Къде са диагностично-свързаните групи?”, запита д-р Джафер.

Другият сериозен опонент на министъра бе депутатът от ГЕРБ и бивш шеф на парламентарната здравна комисия Лъчезар Иванов. Той попита Константинов дали парите, които се събират в НЗОК, са на всички осигурени, как ще се отчитат трансферите от НЗОК и за какви дейности са.

“Когато говорим за реформи в спешната помощ, искам да попитам къде на-

мериха те отражение в бюджета, при положение, че виждаме запазването на 28 центъра”, разгневи се Иванов. Той направи и следното сравнение: в графата за биопродукти и ваксини са предвидени 49,4 млн. лв. за ваксиниране на 86 хил. души, а в предния бюджет парите са били 40 млн. лв. за 76 хил. души. Иванов заяви, че между първо и второ четене ще предложи от тези 9 млн. лв. в повече 5 млн. да бъдат прехвърлени към НЗОК за ваксини за профилактика на рака на маточната шийка.

Здравният министър се засегна от критиките на гербаждията и обидено коментира: “Ако ни се даде един трансфер и след това се каже “защо ви се дава?”, какво да направим? Или смятате, че всичко може да се извърши от НЗОК? Ако е така, да се закрие МЗ. Това също е алтернативен вариант”.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Жителите на хасковското село Крум, община Димитровград, препълниха единствения в региона параклис, носещ името на Св. Мина за големия християнски празник. На 11 ноември православната църква почита паметта на св. мъченици Мина, Виктор, Стефанида и Викентий

SOS Детски селища с нова онлайн кампания

“SOS Детски селища-България” започва кампанията “Миговете създават семейството”. Инициативата за набиране на средства ще продължи до края на декември и ще се проведе изцяло в интернет. Актьорите Силвия Лулчева и Любо Нейков направиха първите дарения и обещаха да убедят още 111 техни прияте-

ли да дарят 20, 50 лв. или сума по техен избор онлайн, съобщиха от “SOS Детски селища-България”. Основната цел на инициативата е набиране на парични дарения чрез специално инсталирания онлайн терминал, който предоставя възможност за превод на средства от кредитна или дебитна карта чрез

системите на Борика, ePay.bg и PayPal. Адресът на интернет страницата е www.sosbg.org/donate. Кампанията ще се рекламира от банери и във “Фейсбук”. Съществува и опция за дарение чрез банков превод, улеснена от възможността потребителите да изтеглят вносна бележка или платежно нареждане.

Измъчваният в Гърция пастир Кадир си замина вкъщи

С две чанти багаж и 15 килограма отгоре върху теглото си, измъчваният в Гърция пастир Кадир Мехмед напусна социалния дом в Симитли, за да се завърне вкъщи. Предаденият от гръцките власти на 2 август на ГКПП “Илинден-Ексохи” пастир, тежащ тогава 45 кг, рано вчера бе изпратен от персонала на дом “Заедно” за родното си село Голяма вода. Кадир обясни, че работодателят му Георгос го блъснал с джипа си, защото си искал из-

работените пари. Той не помни как след няколко дни се е озовал в болница, но уточни, че не е връзван и затварян принудително. Мъжът все пак се оплака, че чорбаджията го ругаел често. Кадир се грижел за 350 овце, 70 от тях доял на ръце. Въпреки това 37-годишният мъж пак искал да стане пастир, но в Симитли. Ако кметът на селото ми даде работа - ще работя, ако не, ще ходя пак в Гърция, но при друг чорбаджия, каза Кадир.

Кольо Милев: Няма да се оправдавам с Лечков

Не разчитам дълго да се оправдавам с тежкото наследство, каза вчера новият кмет на Сливен Кольо Милев, избран убедително след двата мандата на Йордан Лечков. “Идвам от армията, не съм се занимавал с политика. Другите кандидати вече бяха участвали в управлението и бяха показали какво могат”, посочи генералът. Той осъзнава големите очаквания и си дава сметка, че сливналии наказаха предишното управление за 8-годишното съсипване на града. Финансовото състояние на общината е тежко, твърди новоизбраният кмет. “Старам се да имаме консенсус с всички политически сили. Бившият кмет Лечков също присъства на заседанията на Общинския съвет. Консенсусът трябва да е водещо начало в работата ни”, категоричен бе новият кмет на Сливен.

ОБЩИНА СТРАЛДЖА ПРОДЪЛЖАВА НАПРЕД!

Човек жъне само това, което е посял, казва кметът Митко Андонов, който получи доверието на гражданите за трети мандат

Надя ЖЕЧЕВА

В своето слово на 8 ноември г-н Андонов определи празника на Стралджа като своеобразен ориентир и подготовка за бъдещето и добави, че човек жъне само това, което е посял. Имаме основание да сме доволни, защото Стралджа не е само една от 264-те общини у нас. Тя има своето достойно място и печели все по-сериозно уважение, защото има реално постигнати успехи, реализирани десетки проекти, и защото плановете за утрешния ден са още по-сериозни. Кметът припомни, че предстоят предизвикателства, но това импулсира ума и решимостта на екипа, който ще се справи.

Преди осем години община Стралджа беше една от многото у нас, които се приемаха като малки и невзрачни, неспособни да имат свое име и място на картата на страната. Преди осем години, с избора на Митко Андонов за кмет на общината, стралджанци повярваха, че мечтите могат да стават реалност. Общината видимо се промени, обликът на общинските сгради - училища и детски градини, социални заведения, читалища, църкви и др., е изцяло обновен. Гражданите приемат за нормално да участват със своите предложения, мнения в местното самоуправление. Младежки, женски, културни НПО активно доказват полезното си място в обществото.

В началото на третия мандат г-н Андонов има самочувствието на успешен кмет, който се радва на подкрепата на над 55% от избирателите още на първи тур. В плановете за предстоящите 4 години той включва твърде амбициозни задачи, между които изпълнение на техническия проект за изграждане на канализации в Стралджа и Зимница, довършване на проект за обнова на двата парка в града - “Младост” и “Южен парк”, реализиране на проект за Общностен център в ОУ “Св.св.Кирил и Методий” - Стралджа, ЦДГ-Лозенец и ЦДГ-Зимница, ремонт на стадионите в Стралджа и Зимница, осъществяване на идеята за изграждане на дом за възрастни хора и др.

Промените, които започнаха по селата и са свързани с активизиране на читалищната дейност, създаване на пенсионерски клубове, развите на фолклорните състави, ще продължат. В 4 от 6-те кметства /Иречеково, Воденичане, Зимница и Лозенец/ избраните кметове са от БСП, а в другите две /Каменец и Войника/ - са независими. В останалите 15 кметства вече са назна-

чени кметските наместници, които имат готовност да работят активно за по-нататъшно подобряване на жизнената среда на село.

Изпитанията, каквито и да са те, са проверка на възможностите, счита кметът на община Стралджа Митко Андонов. Той е сигурен, че радостта може да идва след всеки добре изживян ден, в който има решение на поставените от времето задачи. А това носи увереност. Затова и пожеланието, което отправя към своите съграждани, звучи категорично: „Да работим така, че всеки следващ ден да определяме като успешен и полезен! Тогава и предстоящите четири години ще имат завършек на положително ускорение за общината като цяло!”

ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ, президент на РБългария: „Вярвам, че в началото на Вашия мандат, кмет и общински съветници ще мобилизират своите усилия за реализиране очакванията на гражданите за едно компетентно, прозрачно и отговорно управление на общината”.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ, председател на НС на БСП: „Пожелавам Ви да бъдете все така един от най-успешните кметове в България и да постигнете още по-високи резултати в привличането на инвестиции, създаването на нови работни места, грижата за социално слабите жители на общината и изграждане на общинската инфраструктура”.

Икономика

www.duma.bg

Дянков щял да даде оставка, ако бюджетът не мине

Снимка Мариета ТОМОВА

Министърът за пореден път заяви, че няма да дава пари за АЕЦ "Белене"

Министърът определи себе си като дясномислещ икономист, който не би работил в ляво правителство

Аида ОВАНЕС

Министърът на финансите Симеон Дянков ще подаде оставка, ако проектобюджетът не мине. Това стана ясно от неговото изявление вчера в парламента, където вървят критики към проектобюджета от различни парламентарни групи. "Един бюджет или минава, или не, а този ще мине", категоричен бе министърът, запитан дали не се притеснява, че никой от останалите политически сили няма да го подкрепят. Той заяви, че кариерата му като финансов министър е заложена в бюджета за догодина и не приема правителството да се подпада на ляв, популистски натиск. Дянков определи себе си като дяс-

номислещ икономист, който не би работил в ляво правителство. На въпрос ще си подаде ли оставката, ако трябва да отстъпи от десните си принципи, Дянков заяви: "Лесно ще стане това".

Заложеното в проектобюджета за 2012 г. увеличение на държавния дълг с 4,5 млрд. лева е буфер, в случай че положението в Европа стане твърде тежко, обясни Дянков. Той отбеляза, че повечето пари не са за държавна гаранция или за евентуално плащане за строителството на АЕЦ "Белене", каквито са подозренията на Синята коалиция. По-рано вчера той за пореден път заяви, че правителството няма да финансира "Белене".

Дянков обясни, че и за тази година, и за миналата в държавния бю-

джет е имало предвиден буфер от 2 млрд. лева всяка година, но държавата така и не ги е взела. "Винаги си даваме буфер, а през 2012 г. парите са с още 2 млрд. лева отгоре, защото трябва да се подготвим и за плащания по еврооблигациите на Милен Велчев през 2013 г.", обясни министърът. Точното число за това е 1,830 млрд. лева.

Бюджетът има още накъде да свива, ако ситуацията в Западна Европа се влоши, заяви министърът и даде пример с Италия, Гърция и Словения. Той посочи, че няма да се пипат социалният сектор, образованието, здравеопазването, културата, науката. Остава намерението за увеличение на минималната работна заплата и на пенсии.

Министри ягосаха еколози за шистовия газ

Скандал избухна вчера по време на експертно обсъждане на ползите и вредите от шистовия газ. Министърът на околната среда Нона Караджова заяви, че у нас все още никой официално не е поискал да проучва и добива шистов газ. Тя посочи, че ако се правят подобни проучвания, то те са напълно незаконни и помоли всеки, който има подобна информация, да уведоми екоминистерството, предаде news.bg.

От своя страна министърът на икономиката Трайчо Трайков заяви, че добиването на шистов газ може да доведе до увеличаване благосъстоянието на общините, на които се развива тази дейност. Проучванията за наличие на шистов газ са

първата крачка, която може да доведе до енергийна независимост на страната, коментира Трайков.

Енергийният министър обаче заяви, че често противниците на шистовия газ си служат с лъжи и спекулации, като заиграват със страховете на хората. Това "запали фитила" на група екозащитници в залата. Без да си изчакват реда за изказване, надвиквайки се с модератора проф. Атанас Тасев, те заявиха, че в момента в село Рогозина, община Генерал Тошево, има сонда за добиване на шистов газ. Екозащитниците обвиниха екоминистъра Нона Караджова, че крие от тях информация, която те са поискали относно проявен интерес на фирми за проучвания и добив на шистов

газ. Тя посочи, че до момента никой не е поискал информация за подобно нещо и в екоминистерството няма заявен интерес, нито за проучване, нито за добив на шистов газ.

Бившият депутат от партия "Атака" Минчо Христов пък обвини двамата министри в лобизъм на една частна американска фирма, която може да замърси цяла България със своята дейност. На журналистически въпрос Трайчо Трайков отговори, че все още се уточняват всички клаузи на договора с "Шеврон". Когато подпишем договора, тогава това ще е основание компанията да представи своята работна програма, която ще бъде дадена в Министерството на околната среда и водите.

СОФИЯ СИ ВЪРНА КОНТРОЛА ВЪРХУ ОБЩИНСКА БАНКА

Столичната община си върна контрола върху Общинска банка след провеждането на общото събрание на акционерите вчера. Това обяви Николай Стойнев - общински съветник, заместник-председател на съвета и представител на общината в общото събрание. Той обясни, че вчера са взети важните решения за промени в устава и надзорния съвет на банката. Стойнев припомни, че вчера БНБ съдейства на Столичната община, като лиши за половин година от право на глас в общото събрание пет миноритарни акционери, като фирмите са свързани с бизнесмена Христо Ковачки.

До 2 години започва изграждането на „Горна Арда“

Изграждането на каскадата "Горна Арда" може да започне в близките две години, посочиха представителите на хидроенергийната компания "Горна Арда" Вернер Казагранде и Раймунд Гайсбауер на работна среща с ръководството на община Ардино, съобщиха БТА. Съдружници в нея са българската Национална електрическа компания и австрийската компания EVN. Готови са четири варианта на работни проекти, от които ще се изотвори окончателният. Предвижда се от "Стоянов мост" до с. Китница да се изградят централи с обща мощност 170 мегавата. От тях годишно ще се произведат до 350 гигаватчаса електрическа енергия.

Кметът на община Ардино Ресми Мурад смята, че възобновяването на строителството на хидроенергийната каскада е изключително важно събитие за местните хора, защото "Горна Арда" е не само енергиен проект, който ще даде сериозен тласък на българската икономика, но и чувствително ще помогне за намаляването на безработицата в общината, за подобряването на инфраструктурата и за развитието на туризма. Хидроенергийните съоръжения, които ще бъдат на територията на община Ардино, трябва да са готови след седем години. Към днешна дата инвестициите за изграждането и експлоатацията на каскадата се изчисляват за около 500 млн. евро, а в хода на строителство ще бъдат ангажирани около 3000 души.

137 ОТ БДЖ НАПУСНАХА ДОБРОВОЛНО

137 служители са приели предложението на ръководството на БДЖ да бъдат освободени от длъжност. Това е бройката работещи в системата, които са я напуснали до 10 ноември, съобщиха от гружеството. Трудовите им възнаграждения в размер на шест брутни заплати ще бъдат изплатени веднага след тяхното освобождаване от длъжност.

От ръководството на "Холдинг БДЖ" ЕАД припомнят, че освобождаването от длъжност е една от допълнителните мерки, които ръководството е предложило за ускоряване на реформите в гружеството. Ефектът от прилагането на тази мярка ще бъде в размер на около 23-24 млн. лв. годишно.

Железниците ще излязат в безсрочна стачка на 24 ноември. До напрежението се стигна, след като в края на миналата седмица ръководството на БДЖ обяви план за мащабни реформи, който включва освобождаване на 2000 служители. Като причина за протеста синдикатите посочиха липсата на социален диалог с ръководството на компанията и реформата, която води до унищожаването на железницата.

Търговци на зърно с 39 млн. лв. допълнителни данъчни задължения

100 ревизии, извършени на търговци на зърно в Североизточна България от НАП-Варна до края на септември, приключиха с ревизионни актове. Допълнително установените задължения към бюджета са в размер на 39 милиона лева, съобщиха от приходното ведомство. Размерът на разкритията при търговците на зърно ги

нарежда на второ място при ревизирането на рисковите браншове, като най-голям е размерът на допълнително установени задължения при търговците на едро - 71 милиона лева.

В края на ноември изтича срокът, в който търговците на зърно, регистрирани по ЗДДС и по Закона за съхранение и търговия със

зърно, трябва да свържат своите касови апарати с приходната агенция. След изтичането на този срок НАП-Варна ще започне масови проверки на търговците на зърно в цяла Североизточна България, за да установи спазени ли са законите изисквания. Ако някой от тях извършва търговия на зърно след края на ноември и фискалното му устройство няма дистанционна връзка със сървърите на НАП, може да бъде глобен с до 10 000 лв. и едновременно с това обектът му да бъде запечатан. Всеки търговец на зърно може да провери дали неговото фискално устройство подлежи на доработка, за да отговори на изискванията на новата наредба за отчитане на продажбите с фискални устройства, или ще му се наложи да си купи ново.

Икономика

www.duma.bg

Пускаха 5% ДДС за детските храни

България е най-бедната държава в ЕС, но има най-висока ставка на данъка за тези стоки, алармираха от браншовата организация

От Асоциацията на търговците на стоки за детето в България се обявиха за намаляване на ставката на ДДС за детски стоки. Това стана ясно по време на пресконференция, в която участваха Николай Матев, почетен председател и основател на асоциацията, Ева Бетова, неин председател, и Петя Милина, член на УС. Това автоматично ще намали много цените на тези стоки и ще облекчи бюджета на българските семейства, заявиха категорично на брифинг от управата на асоциацията.

Ние сме най-бедната държава в ЕС, с най-ниски доходи и същевременно с най-висока ставка 20% ДДС за детски храни, заяви Ева

Бетова, председател на Асоциацията. Според нея ставката за детските храни не би трябвало да е по-голяма от 5-6%, тъй като високите цени рефлектират върху това, българите да за-

хранват децата си по грешен начин. От асоциацията апелират да се обърне внимание първо на най-необходимото - храната, а после поетапно да се включат и другите стоки.

Николай Матев заяви, че организацията поема люта битка със съзнанието на всички управляващи. "Ние просто изчезваме. Всички млади хора, взели диплома, просто се изнизват, защото тук няма условия нито за работа, нито за отглеждане на деца", отбеляза той.

От браншовата организация посочиха, че потреблението на бебешки стоки в България е малко, а кризата не е подминала и тях, като още от 2009 година са започнали да отчитат влошена финансова ситуация.

Затягат обществените поръчки в строителството

Държавата и общините вече ще провеждат обществени поръчки за строителство, ако са на стойност над 240 хил. лева без ДДС, вместо досегашния праг от 2,5 млн. лв. Това предвиждат промените в Закона за обществените поръчки (ЗОП), приети окончателно от парламента. Ако мястото на изпълнение на строителните работи е в чужбина, обществената поръчка ще се провежда задължително за проекти над 1,5 млн. лева вместо досегашния праг от 6 млн. лв, гласят още промените.

Намалени са и праговете за задължително възлагане на обществени поръчки за доставки, услуги и конкурси до 60 хил. лева. Според стария регламент има различни прагове, при надвишаването на които възложителите бяха задължени да проведат процедура за обществена поръчка над 180 хил. лева за доставки, над 110 хил. лева за услуги и над 110 хил. лева за избор на услуги с конкурси.

Значително се улеснява и процедурата за доказване на опит на строителите, обяс-

ни изпълнителният директор на Камарата на строителите в България Иван Бойков, цитиран от investor.bg.

С приетите изменения в закона се предвижда още да отпадне задължителното публикуване на обявата за дадена обществена поръчка в Държавен вестник, съобщиха от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ). Възложителите ще оповестяват информацията в регистъра на обществените поръчки към Агенцията за обществени поръчки.

Отпада и наредбата за възлагане на малките обществени поръчки, като регламентите за провеждането на тези процедури стават част от закона. Възложителите на малки обществени поръчки напред ще трябва да публикуват покана към потенциалните изпълнители на портала на агенцията за обществени поръчки, както и на своята интернет страница. Всички заинтересовани лица трябва да имат достъп до поканата за не по-малко от 7 дни, гласят промените.

Обяви за продажба на имоти в Куба заливат интернет

Само седмица, откакто кубинците получиха правото свободно да осъществяват сделки с недвижими имоти, и обявите по специализираните сайтове, най-вече американски, вече никнат като гъби. Офертите варират от няколко десетки хиляди долара до 1 млн. долара за вила на брега на океана във Варадеро, пише сп. Тайм. Новият жилищен закон доведе милиони кубинци до имотна еуфория.

Жителите на столицата Хавана се редят на огромни опашки пред специализираната администрация в опит да се сдобият с допълнителна информация и документи по сделките с недвижима собственост.

Отварянето на пазара на имоти в Куба направи още по-очевидна жилищната криза в страната, отбелязва изданието. Много от местните са натъпкани в буквално грохнали къщи и апартамен-

ти. През годините са правени и редица преустройства на старите и тесни жилища, така че да побират разрасналите се семейства. Правителството на Острова на свободата признава за недостиг от около 500 хил. жилища. Според експерти обаче нуждата на кубинците от нови домове е значително по-остра - прогнозите са за около 1,6 млн. нови жилища.

Икономисти предупреждават, че новият жилищен закон не е панацея и не бива да се очаква твърде много. Голяма част от парите за бъдещите сделки се очаква да бъдат изпратени от роднини на кубинците, които живеят в чужбина. Много от тях обаче ще бъдат предпазливи при подобни инвестиции при условие, че страната продължава да се контролира от семейство Кастро.

Икономист в Центъра за икономически науки към университета в Хавана представи данни, според които 90% от банковите депозити в страната са на 13% от населението. Като някои от сметките са за солидни суми от порядъка на 160-200 хил. долара.

НАЙ-МЛАДИТЕ МИЛИАРДЕРИ

Бил Гейтс влезе в списъка на списание Форбс на най-богатите американци през 1986 година, когато беше на 30 години. В последните 18 години той оглавява класацията. По днешните стандарти Гейтс е станал милиардер сравнително късно. Марк Зукърбърг е милиардер от 24-годишна възраст. 4-ма от първите 10 в тази класация са заобогатели благодарение на Facebook, предаде profit.bg. Ето кои са 10-те най-млади милиардери в САЩ:

МАРК ЗУКЪРБЪРГ, 27 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 17.5 млрд. долара
Източник: Facebook
Живее в: Сан Франциско
Образование: учи в Харвард, но не завършва
Семейно положение: неженен

ДЪСТИН МОСКОВИЦ, 27 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 3.5 млрд. долара
Източник: Facebook
Живее в: Сан Франциско
Образование: учи в Харвард, но не завършва
Семейно положение: неженен

СКОТ ДЪНКАН, 28 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 3.4 млрд. долара
Източник: Enterprise Products Partners, енергийна компания, стартирана от баща му
Живее в: Хюстън
Семейно положение: неженен

ЕДУАРДО САВЕРИН, 29 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 2 млрд. долара
Източник: Facebook
Живее в: Сингапур
Образование: бакалавър по история на изкуствата, Харвард
Семейно положение: неженен

ШОН ПАРКЪР, 31 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 2.1 млрд. долара
Източник: Facebook
Живее в: Ню Йорк
Семейно положение: сгоден

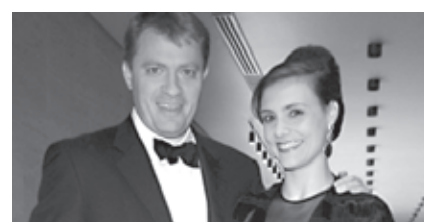
ДЖОН АРНОЛД, 37 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 3.5 млрд. долара
Източник: хедж фондове
Живее в: Хюстън
Образование: бакалавър по история на изкуствата от Университета Vanderbilt
Семейно положение: женен, с 2 деца

СЕРГЕЙ БРИН, 38 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 16.7 млрд. долара
Източник: Google
Живее в: Лос Алтос, Калифорния
Образование: бакалавър, специалност "Изкуства" от университета в Мериленд, магистър - специалност "Наука" от Станфорд
Семейно положение: женен, с 1 дете

ЛАРИ ПЕЙДЖ, 38 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 16.7 млрд. долара
Източник: Google
Живее в: Пало Алто, Калифорния
Образование: бакалавър, специалност "Изкуства" от университета в Мичиган, магистър - специалност "Наука" от Станфорд
Семейно положение: женен, с 1 дете

ДАНИЕЛ ЗИФ, 39 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 4.2 млрд. долара
Източник: инвестиции
Живее в: Ню Йорк
Образование: бакалавър, специалност "Изкуства" от Колумбийския университет
Семейно положение: женен

ЕРИК ЛЕФКОФСКИ, 42 г.
Нетно състояние по данни от септември 2011: 1.5 млрд. долара
Източник: Groupon
Живее в: Гленко, Илинойс
Образование: доктор по юриспруденция от университета в Мичиган
Семейно положение: женен, с 3 деца

Свят

Снимки БГНЕС

Новото гръцко правителство на премиера Лукас Пападимос положи клетва пред парламента. Досегашният финансов министър Евангелос Венизелос от ПАСОК запазва поста си. В кабинета за първи път от 1974 г. влезе крайната десница. Италианският сенат пък одобри новия закон за бюджета, откривайки пътя за окончателното приемане на пакета от долната камара и сформирането на правителство, което да замени кабинета на Берлускони

Евроото се клати все по-силно

Нуриел Рубини: Излизането на Италия от еврозоната става все по-реално

Под мощния натиск на пазарните сили Италия ще бъде принудена да напусне еврозоната, ако ЕЦБ не измени сегашната си политика и не предостави гаранции за неограничена финансова подкрепа на Рим. Това е мнението на известния анализатор Нуриел Рубини, което той изказва в интервю за в. "Файненшъл таймс".

"За решаването на сегашните си тежки финансови и икономически проблеми Италия трябва да излезе от еврозоната и да се върне към националната си валута. Но това пък ще доведе до развалянето на еврозоната", смята анализаторът.

Според Рубини сега в ЕС и еврозоната няма механизми и инструменти, които могат да стабилизират финансовото положение на Италия и Испания. При това и МВФ също не притежава необходимите ресурси за изпълнението на тази задача. Затова анализаторът вижда един изход за решаването на финансово-икономическата криза в Италия - отказ от евро и връщане към лирата, което обаче ще означава и крах на еврозоната. По думите на анализатора еврозоната може да преживее излизането от нея на малки

страна като Гърция и Португалия. Но ако такава стъпка предприемат държави като Италия и Испания, това по същество ще означава разпадане на валутния съюз. И това за съжаление, според него, става все по-реалистичен сценарий.

Рубини вижда единствената спасителна стъпка, която може все още да предотврати разпада на еврозоната, в превръщането на ЕЦБ в кредитор от последна инстанция. Според него, когато пазарите се убедят, че ЕЦБ е готова да даде на Италия толкова пари, колкото са й нужни, ситуацията ще се успокои. Но подобна кредитна политика е забранена от договора за създаването на еврозоната, а и Германия едва ли ще се съгласи на такава мярка, смята икономистът.

Междувременно министърът на финансите на САЩ Тимоти Гайтнър поиска от Европа да представи спасителен план за икономиката, предаде агенция Блумбърг. Поводът за изказването на Гайтнър бе задълбочаващата се криза в европейските държави.

"Кризата в Европа остава главно предизвикателство за световния растеж", каза Гайтнър пред репортери след редица министерски разговори в Хонолулу, където започва срещата на върха на

страните от Азиатско-Тихоокеанското икономическо сътрудничество (АТИС). "Важно е Европа бързо да задейства силен план за възстановяване на финансовата стабилност", добави той.

Предвид изявленията му, срещата на върха изглежда ще бъде засенчена от вълненията в еврозоната, отбелязва Ройтерс. Коментарите на Гайтнър отразяват нарастващата тревога сред 21 членки на АТИС от разпространяване на дълговата криза извън Европа и свидетелстват за опит да се изгради единен фронт, наставащ за по-решителни действия на ЕС. Финансовите министри от АТИС се договориха, че е необходимо да подължат с усилията за увеличаване на растежа и търговията и да преодолеят финансовата криза чрез реформи, каза още Гайтнър. Министрите обсъдиха начини за енергизиране на икономическия растеж и създаване на работни места чрез инвестиции в инфраструктурата и реформи за по-голям достъп на бедните до финансиране.

Гайтнър говори след американския държавен секретар Хилъри Клинтън, която отпрати критики срещу Китай, главния съперник на САЩ в региона, в редица области - от търговски практики до човешки права. Тя обеща, че ХХІ век ще бъде "Тихоокеанският век на Америка" и заяви, че проблемите в региона налагат ръководна роля на САЩ.

„Стандарт енг Пуърс“ вбеси Париж

Американската кредитна агенция Standard & Poor's свали погрешка кредитния рейтинг на Франция. Грешното съобщение за понижение на френския рейтинг е получено от няколко потребители, абонирани за съобщения от S&P. Според агенцията грешката е техническа. S&P пусна официално уточняващо съобщение, с което обясни, че кредитният рейтинг на Франция остава на ниво AAA/A-1+, а перспективите за развитие пред френската икономика са стабилни. Грешното съобщение обаче веднага даде резултат на пазарите, където доходността по френските облигации скочи с 0,24% до 344 пункта. По този начин разликата между доходността на френските облигации и германските ценни книжа, които са еталон в еврозоната, стигна до рекордно ниво - 171 пункта. Франция е вторият по големина донор на средства в Европейския стабилизационен фонд, който има на разположение 440 млрд. евро. От тях 158 млрд. евро дава Париж.

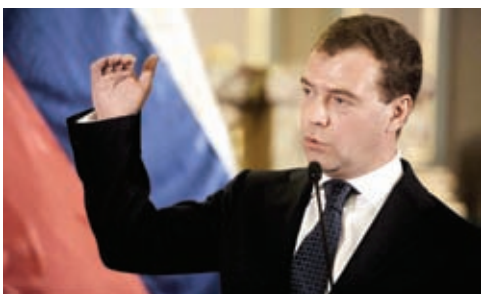
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ИСПАНСКАТА ИКОНОМИКА СПРЯ

Възстановяването на испанската икономика спря през третото тримесечие, регистрирайки 0% растеж спрямо 0,2% през второто тримесечие, сочат статистически данни. На

12-месечна база растежът през третото тримесечие е нараснал с 0,8 процента. Според правителствените прогнози растежът за цялата 2011 г. ще бъде 1,3 на сто.

Медведев определи трите беги на Русия

Президентът на Русия Дмитрий Медведев смята, че Русия страда от три беда - глупациите, пътищата, плюс корупцията. Това той заяви при срещата си с журналисти в Хабаровск. Той изречитира известното изказване на Карамзин за това, че в Русия "се краде". "Това също е проблем, който съществува от няколко века, и който за съжаление все още не сме успели да решим. Корупцията остава един от най-опасните и най-тежките проблеми в нашето общество, въпреки че през последните години за първи път бе разработено антикорупционно законодателство", отбеляза руският президент.

www.duma.bg

кратки

Още не ни искат в Шенген

Германия и Франция все още не успяват да убедят партньорите в ЕС за присъединяването на България и Румъния към Шенгенското пространство. Това заяви в Берлин канцлерът Меркел след среща с румънския президент Бъсеску.

Хърватия на прага на ЕС

Договорът за присъединяването на Хърватия към ЕС ще бъде подписан на 9 декември в Брюксел. Документът трябва да бъде ратифициран от всички 27 страни в европейския блок. Очаква се Хърватия да стане член на ЕС на 1 юли 2013 година. Преговорите за присъединяването ѝ към Евросъюза продължиха шест години.

ЕУЛЕКС разпита Тачи

Премиерът на Косово Хашим Тачи бе разпитан от прокурора на ЕУЛЕКС Маурицио Салустро по повод обвиненията срещу Фатмир Лимај в извършването на военни престъпления по време на войната в село Клечка, в централната част на Косово. Тачи бил разпитван в качеството си на политически лидер на АОК.

Обвиниха Тимошенко и в укриване на данъци

Бившата украинска премиерка Юлия Тимошенко, която вече беше осъдена на 7 г. затвор за злоупотреба с власт, беше обвинена в укриване на данъци, кражба и скриване на приходи в чуждестранна валута. Обвиненията са свързани с дейността ѝ като директор на газовата компания Единни енергийни системи на Украйна.

Императорът остава в болницата

Японският император Акихито, който беше приет в болница в неделя с бронхиална инфекция и трябваше да бъде изписан, ще остане в болница поне още един ден. Акихито, който ще стане на 78 години през декември, първоначално получил разрешение да се върне в двореца, но ще остане в университетската болница в Токио, след като кашлицата му се задълбочила, а температурата му се вдигнала.

24 души са загинали при земетресението, което разтърси Източна Турция в сряда вечер, съобщиха службите за спешна помощ. Спасителите продължават издирвателните си операции, най-вече в две сгради

Свят

www.duma.bg

Съветът на Европа скастри Франция

47-те членки определяха експулсирането на роми като дискриминация и нарушение на човешките права

Съветът на Европа отправя силни критики към Франция за предприетите от властите там експулсации на роми. "Либерасион" цитира доклад на СЕ, в който се посочва, че тези действия представляват дискриминация и нарушение на човешките права. Според Съвета експулсирането е извършено на база етнически произход.

47-те членки на Съвета от правят и запитване към Париж относно това какви стъпки са предприети, за да се поправи стореното от тях.

Франция стана обект на много критики заради решението си да експулсира в родините им циганите, обитаващи незаконно страната. Става въпрос за роми предимно от Румъния и България. Стигна се дотам, че Европейската комисия обяви, че ще започне съдебни действия срещу Франция заради масово експулсиране на роми. Малко след това Париж склони да промени законите си, каса-

ещи свободното движение на европейски граждани. По този начин Франция ще приложи в националното си законодателство част от европейските норми, за да повиши прозрачността на законите, определящи свободното придвижване на лица от съюза.

Междувременно стана ясно, че докладът за положението на циганите у нас, изготвен от Европейския форум на ромите и пътуващите, ще съдържа много негативни констатации. Той ще бъде представен на Комитета по правни въпроси на Съвета на Европа. Авторите на организацията, която се помещава в Страсбург и е докладчик към Съвета на Европа, наблюдават положението на ромите в България от години. След последното им посещение у нас от форума са на мнение, че положението на циганите става все по-лошо с всеки изминал ден. От организацията обявиха и че ще подат оплакване срещу страната ни в Съвета на Европа.

Снимка БГНЕС

Миналата година Саркози си навлеche международна критика с политиката си на експулсиране на родени извън Франция роми. Съветът на Европа призова Париж да не допуска повече масово изгонване на европейци

Осъдиха US военен за убийството на афганистанци

Американски сержант беше признат за виновен за убийства на невооръжени цивилни и за отрязване на пръсти от трупове им в провинция Кандахар в Афганистан. Сержант Келвин Гибс, който вече бе разжалван в редник и ще връща получените премии, е осъден на доживотен затвор с право на помилване.

Петчленен военен съд призна за виновен по всички обвинения 26-годишния сержант Келвин Гибс и с това сложи край

на продължилото 18 месеца разследване на най-големите жестокости, извършени от американски военен във войната в Афганистан. Съдебните заседатели имаха възможност да избират между доживотен затвор с или без помилване и се спряха на втория вариант.

Гибс е признат за виновен по три обвинения в предумишлено убийство за избиването на афганистанци в селища миналата година. Убийствата били представе-

ни тогава като основателни действия по време на сражение. Прокурори казаха, че Гибс е действал като главен подстрекател за убийствата и други нападения, извършени от членовете на групата си, която наричал "екип по убийствата". Гибс отхвърли обвиненията за убийство и заяви, че е действал при самозащита.

Общо петима войници от Петата бригада Страйкър са обвинени в убийство.

Македония с нови надежди за името

Новината за назначаването на ново правителство в Гърция донесе нови надежди за Македония относно спора с името на страната. Македонският външен министър Никола Попоски изрази надежда, че новите гръцки власти ще сложат край на безизходната около този спор.

"Мисля, че има възможност новото гръцко правителство на националното единство да приеме процес за разблокирането на спора за името", заяви Попоски и коментира, че се надява на по-голямо сътрудничество от страна на Атина.

Гърция и Македония водят открит спор за името на бившата югославска република. Името, под което в момента съществува Македония, съвпада с това на регион в Северна Гърция. Напрежението между двете страни се изостри през 2008 г., когато Атина наложи вето на влизането на Македония в НАТО. Разрешаването на спора беше изведено и като едно от условията за интеграцията на страната в ЕС в последната приета от евродепутатите резолюция за напредъка на страната през 2008 година.

В ЛИБИЯ ПАК СЕ БИЯТ

Въоръжен сблъсък избухна в Западна Либия между две съпернически групи, оспорващи си контрола върху база на бригада, командвана преди от един от синовете на сваления и убит лидер Муамар Кадафи, предаде ДПА. Боевете, в които се използват картечни и гранатомети, избухнали през нощта в район на 27 км западно от

Триполи, съобщават местни медии. Няколко души са ранени, според електронното издание на в. "Курина".

Хамис Кадафи беше командир на Бригада 32, участвала в кървавото потушаване на антиправителствените протести, започнали в началото на февруари в град Бенгази. Той беше убит при боевете в Тархуна на 29 август.

И Гърция се разлюля

Земетресение с магнитуд 5,1 по Рихтер разлюля гръцкия полуостров Пелопонес в четвъртък вечерта. Данните за труса са на Европейския средиземноморски сеизмологичен център, потвърдени и от гръцките власти. Епицентърът на труса е бил на 19 км североизточно от град Патра и на километър от град Навпакт. Земетресението е било усетено и в столицата Атина. Гръцките медии съобщават, че в близост до епицентъра има големи материални щети.

Решетки заплашват екшефове на Olympus

Японските власти започнаха официално разследване на дейността на редица топ мениджъри на Olympus. Те са обвинени в машиниции с финансови отчети с цел скриване на значителни загуби.

Ако разследването на прокуратурата потвърди извършените нарушения, бившите шефове на компанията за фо-

тоапарати могат да бъдат осъдени на затвор до 10 години. Мениджърите вече признаха част от фактите по укриване на загуби и дори се извиниха.

Разследването се води срещу председателя на борда на директорите Тсуйоши Кукикава, бившия изпълнителен директор Хисаши Мори и одитора Хидео Йамада.

Руския клуб в София
ул. „Граф Игнатиев“ №6
За резервации: 0898 633 123; 0896 875 511
www.russianclubbolchoj.com

ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ В БАНСКО

AGRO DEVELOPMENT

тел.: 02/ 920 41 12
факс: 02/ 920 17 82

АТРАКТИВНИ ЦЕНИ!

Продажба на собствени 1-стайни и 2-стайни апартаменти в гр. Банско с акт 16

Космическо наказание

Инцидентите с руските ракети струват на държавата милиарди, а виновни все още няма

Иван ЕГОРОВ

Загубите на космически апарати и ракети-носители започнаха да се случват в Русия толкова често, че вече няма как да обвиним за това съдбата. Държавата губи космическа техника, която струва милиарди рубли, а виновни все още няма.

Ние вече отдавна не живеем в СССР, когато цялата държава работеше за космоса и отбранителната промишленост и загубата на един-два спътника не се отразяваше на икономиката на страната. Друг въпрос е, че по онова съветско време, когато бе сформирана космическата индустрия, загубите бяха све-

дени до минимум, а ако се случваха, се търсеше много по-голяма отговорност, отколкото сега.

Максимумът, с който е заплашено днес отделно конструкторско бюро (КБ) или предприятие заради космическа грешка, е мъмрене на ръководството, в краен случай - уволняване на отделни работници.

В информационна записка Генералната прокуратура предложи на ръководството на страната да допълни Наказателния кодекс с норми, които да установяват криминална отговорност за търговските лица, по чиято вина са станали инциденти в космическата сфера - събщи на "Российская газета" официалният представител на

прокуратурата Марина Гриднева.

Такава отговорност, според мнението на надзорното ведомство, трябва да настъпва, ако космическата авария е причинила големи щети или съществено е нарушила правата и законните интереси на граждани или организации.

Толкова неочакваната процесуална иновация на Генералната прокуратура последва веднага след завършената проверка и изводите на надзорното ведомство за причините на загубите след изстрелването през август на космическия апарат "Експрес-АМ4" и космическия товарен кораб "Прогрес М-12М". Стойността само на кораба "Прогрес" се оценява на 650-700 милиона рубли (15-16 млн. евро). Колкото до най-новия "Експрес", то само размерът на застрахователното му обезщетение е 7,5 милиарда рубли.

По данни на прокуратурата тези аварии са станали заради небрежност на работниците от държавните предприятия на космическия отрасъл, подведомствени на "Роскосмос".

Установено е, че и двата инцидента са станали заради небрежността на работниците, а също така заради липсата от страна на "Роскос-

мос" на необходимия контрол - събщи Гриднева.

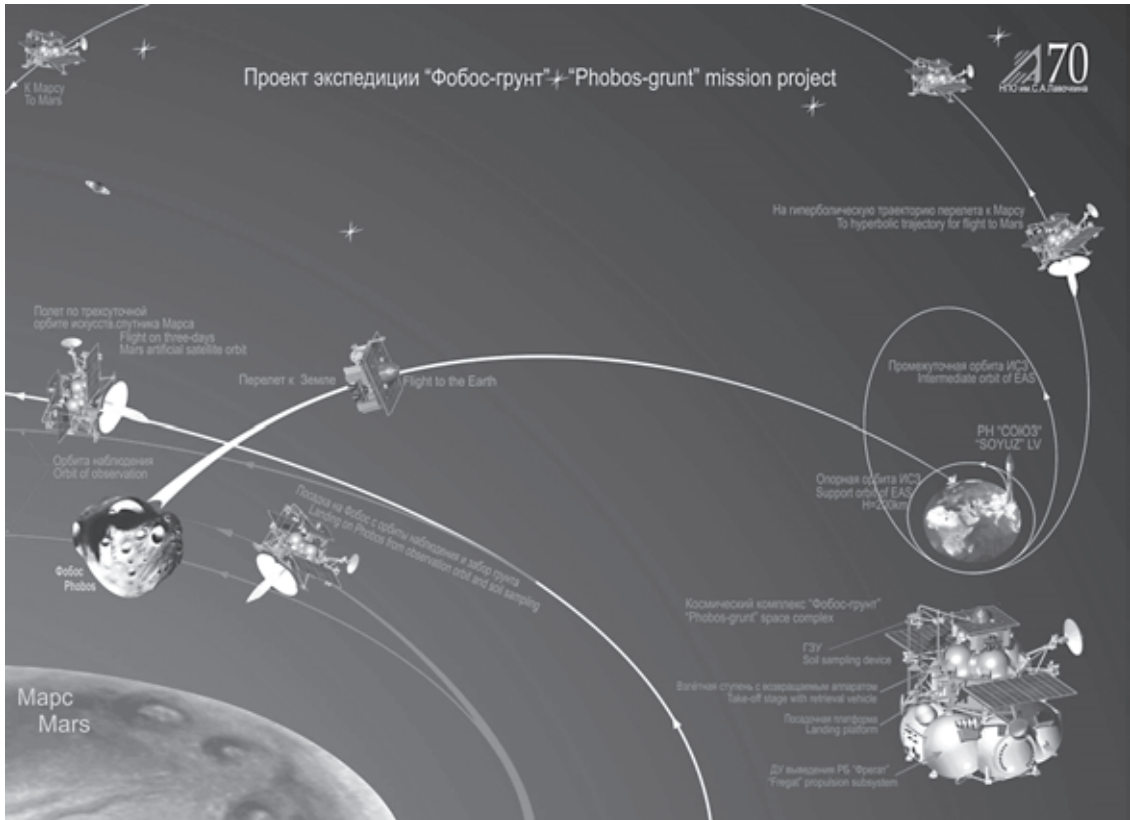
Ще припомним, че на 18 август бе изгубена връзката с най-новия спътник за връзка "Експрес-АМ4", който бе изстрелян от космодрума в Байконур с ракетата "Протон-М". Стартът и полетът на "Протон" са преминали по разписание, в съответ-

товарен кораб "Прогрес М-12М", който трябваше да достави на МКС в това число продукти, вода и оборудване.

На 325-ата секунда от полета се наруши работата на двигателя, което доведе до аварийно изключване. Приблизително по същото време с кораба беше загубена

края на миналата година "Роскосмос" остана без три спътника, които трябваше да влязат в състава на групировката "ГЛО-НАСС".

От тези инциденти Русия губи не само милиарди рубли, но и нещо по-сериозно - престижа си на една от водещите космически държави.

Руските специалисти имат още възможност да възстановят контрола върху автоматичната научна междупланетна станция "Фобос-Грунт", която в сряда не достигна траекторията на полета си към Марс. Така смята бившият служител на НАСА, експертът по космически технологии Джеймс Обърг. Според него проблемът може да бъде решен, тъй като апаратът е с пълни резервоари с гориво. Ако обаче контролът над "Фобос" не бъде възстановен и той излезе от орбита, ще се превърне в най-опасния космически апарат от всички, падали някога на Земята, защото на борда му има няколко тона много токсично гориво

ствие с планираната програма. По време на полета на орбиталния блок обаче е възникнал проблем в системата на управление на блока "Бриз-М", в резултат на който "Експрес-АМ4" не е излязъл на предвидената орбита.

Само няколко дни след този инцидент - на 24 август от Байконур излетя ракетата-носител "Союз-У" с космическия

връзката - от него спря да постъпва телеметрична информация. Малко преди да излезе връзката, бе регистрирано намалено налягане в горивния бак на ракетата.

В резултат на това корабът падна над Горни Алтай, жертви и разрушения на земята нямаше.

През пролетта след старта бе загубен военният апарат "Гео-ИК-2". В

Експертите казват, че проблемът тук е не само в човешкия фактор и немарливостта на отделните ръководители, но и в системните проблеми, с които се е сблъскала руската ракетна индустрия. Много от това, което днес лети и се изстрелва, е било създадено още по времето на СССР. Двадесет години това лети. Докато не започна да пада.

АБОНАМЕНТ 2012

АБОНАМЕНТНИ ПУНКТОВЕ ЗА ВЕСТНИК ДУМА В СТРАНАТА

БЛАГОЕВГРАД 2700 ул."Шишман" 2, п.к. 412, Общ. съвет на БСП Валентина Рангелова - тел. 073 / 83 33 10
БУРГАС - град 8000 ул."Фердинандова" 60 Общ. съвет на БСП Дарина Димитрова - тел. 056/844315/16; 0888318776; e-mail: d_stojnova@abv.bg
БУРГАС - област 8000 п.к. 195, Обл. Съвет на БСП Росица Михова - тел. 056 / 84 24 35; 0878 889 752
ВАРНА 9000 ул."Братя Миладинови"102 Обл. Съвет на БСП Милка Кузманова - тел. 0889 748 016
ВЕЛИКО ТЪРНОВО 5000 ул."Христо Ботев" 2 ет. 3, стая 305, Общ. съвет на БСП Румяна Денчева - тел. 062 / 63 02 01, 062 / 60 68 48, 0878 723 314, 0884 300 741 - сл.
ВИДИН 3700 ул."Градинска"7, Общ. съвет на БСП Анатолий Кръстев, Наташа Тодорова - тел. 094 / 60 64 99; 0887328253
ВРАЦА 3000 ул."Мито Цветков"2, Общ. съвет на БСП Тони Иванов - тел. 092/663561; 0884300485
ГАБРОВО 5300 ул."Чардафон"19, Общ. съвет на БСП Емилия Дженова - 066 /807 747, 0896 640 130
ДОБРИЧ 9300 ул."България"11, Общ. съвет на БСП Славка Минкова, Донка Кюприбашиева - тел. 058/60 54 56, 0897 814 470, 0889 158 356, 058/602410
КАЗАНЛЪК 6100 ул."Чудомир"1, Общ. съвет на БСП Дешка Мирчева - тел. 0431 / 64 250
КЪРДЖАЛИ 6600 ул."Екзарх Йосиф" бл. Момина сълза МИКЦ Теодора Янчева - тел. 0361 / 62 268 , 0897 939 160
КЮСТЕНДИЛ 2500 ул."Патриарх Евтимий"3, Общ. съвет на БСП Николай Чавдаров - тел. 078 / 550 911 , 0887 38 61 09
ЛОВЕЧ 5500 ул."Търговска"65, Обл. съвет на БСП Стоянка Маринова - тел.068 / 60 39 55, 60 39 57
МОНТАНА 3400 п.к. 205, Общ. съвет на БСП Велизар Димитров - тел. 096/306635; 0883317035
ПАЗАРДЖИК 4400 ул."Втори Януари"8,Общ. съвет на БСП Елена Нешева - 034/44 58 40 - факс, 0894228873
ПЕРНИК 2300 п.к. 412, ул."Радомир"1, Общ. съвет на БСП Тодорка Крумова, Геновева Количкова - тел. 076/604 636, 0878 892 001, 076/604 220, 0878 892 000, 0884 300 389
ПЛЕВЕН 5800 пл."Възраждане"1, ет. 3, ст. 334, Обл. съвет на БСП Дамяна Цанкова Христова - тел. 064 / 800 090 тел. и факс , 0889 274 345
ПЛОВДИВ 4000 ул."Кръстьо Пастухов"1,Обл. съвет на БСП Иванка Петкова - тел. 0884245113; 032/622239
РАЗГРАД 7200 ул."Хр.Балкански"3, п.к.302, Общ. съвет на БСП Йорданка Бобева - 084/ 660 278
РУСЕ 7000 ул."Църковна Независимост"18, ет.9, Общ. съвет на БСП Мария Рачева - 082 / 82 50 86, 082/ 82 50 83, 0894 443 623
СИЛИСТРА 7500 ул."Любен Каравелов"1, Общ. съвет на БСП Румяна Трънчева - 086/822 362
СОФИЯ град 1111 ул."Лега"10 Гр. съвет на БСП Таня Тодорова - тел.02/987 20 86, 0898 571 924
СОФИЯ обл. ул."Позитано" 20 стая 507, Обл. съвет на БСП Валентина Трайкова - тел. 02/810 73 27, 0884 501 127
СЛИВЕН 8800 ул."Димитър Добрович"1, Общ. съвет на БСП Ралица Пашова - тел. 044/625049; 0883439200
СМОЛЯН 4700 бул."България"69, Общ. съвет на БСП Ефимия Тунева - тел. 0301 / 63 565 - тел. и факс, 0884 748 152
СТАРА ЗАГОРА 6000 ул."Иван Шишман"83, Общ. съвет на БСП Мирослав Георгиев - тел. 042 / 62 91 64, 0899 351 997
ТЪРГОВИЩЕ 7700 п.к. 34, Общ. съвет на БСП Светла Стефанова - тел. 0601 / 65 195
ХАСКОВО БИЗНЕСЦЕНТЪР - стая 214 и стая 218, ул."Стефан Караджа"23 ет.2, Общ. съвет на БСП Юлия Тончева - тел. 038/624 460 , 0899 066 156, 038/664 414
ШУМЕН 9700 п.к. 50, Общ. съвет на БСП Стефка Мавродинова - тел. 0882 885 701, 0886 212 111, 054/876 902
ЯМБОЛ 8600 ул."Цар Александър"7, Общ. съвет на БСП Мария Стойчева - тел. 046 / 66 33 10, 0882 291 271
СОФИЯ ул."Позитано" 20 - Информационен център ДУМА Мая Милчева 02/8107 378, 0886 707 551
СОФИЯ бул."Цариградско шосе" 113А, редакция на вестник ДУМА Румяна Кирилова - тел. 02/9705 203, 0885 590 048

Общество

ИВАЙЛО КАЛФИН,
член на
Европейския
парламент

Прогнозата на Европейската комисия за европейската икономика през 2012 и 2013 г. не е особено окуражаваща. Това, което можем да очакваме, е нова рецесия или в най-добрия случай - стагнация.

Странно, че на министър Дянков чак сега се проясни какво предстои да се случи. Това говори зле за неговите качества. Експертите, а и пазарите

Анатолий СТАНКУЛОВ

Перспектива за България в ЕС

справедливо. Вместо това всичките им предложения са насочени към ограничаване на хората, които имат ниски доходи, които плащат в България цената на кризата.

Второ - правителството не е в състояние да постави политически цели, които да подкрепят с фискалната политика. Не може политическа цел да бъде да се снишаваме и да чакаме, че кризата ще си тръгне сама. Криза се преодолява с ясна и предвидима политика, която показва какво искат да постигнат управляващите, с прозрачност и ясни ангажменти, за да имат подкрепата на хората. Това не става в България.

Заради липса на подобни политики Европейската комисия ни казва в прав текст, че ще излезем по-бавно от кризата от всички останали в Централна и Из-

Датума

12

www.duma.bg

1833 - РАЖДА СЕ АЛЕКСАНДЪР БОРОДИН, РУСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1887 Г.). Мно-

го от музикалните му произведения са на историческа тематика. Целта му е да разкрие драматичната история на руския народ. Написал е три симфонии, от които втората е известната "Богатирска", и една симфонична картина - "Из степите на Средна Азия". През 1869 г. започва работа над операта "Княз Игор", която не успява да завърши приживе. Тя прозвучава за първи път на сцена през 1890 г.

1840 - РАЖДА СЕ ОГЮСТ РОДЕН, ФРЕНСКИ СКУЛПТОР (УМИРА 1917 Г.).

Един от основоположниците на импресионизма в скулптурата. Признание за таланта си получава, когато държавата откупува две негови статуи - "Иоан Кръстител" и "Крачещият мъж". Негови са "Мислителът" (на снимката), "Ева", "Мимолетна любов" и др. Умира в дома си от премръзване, тъй като френското правителство не му отпуска пари за отопление. Завещава произведенията си на френския народ и сега те са в неговия музей в Париж и в Музея д'Орсе (Париж), а така също и в Музея на Роден във Филадельфия.

1897 - СЪЗДАДЕНА Е ВОЕННОМОРСКАТА БАЗА ВЪВ ВАРНА. Основана е с

Указ 40 на княз Александър I Батенберг. За неин командир е назначен капитан II ранг Пол Пишон. Военният флот се разделя на Дунавска флотилия - с щаб в Русе, и Морска част - с щаб във Варна.

1943 - РАЖДА СЕ РАШО РАШЕВ, АРХЕОЛОГ. Посвещава се на най-

мощабните археологически проучвания на столицата Плиска и нейната околност. Проучва и редица землени укрепления, крепости и некрополи от периода на Първото българско царство в Североизточна България около Силистра, Разград, Варна и Шумен. Директор на Археологическия институт с музей при БАН (2007-2008). Загива в пожара във влака София - Кардам на 28 февруари 2008 г.

1973 - ЗАПОЧВА ПЪРВОТО ТУРНЕ НА „КУИН“. Бри-

танската рок група, създадена през 1970 г., е една от най-успешните музикални групи на всички времена. Нейни членове са Фреди Меркюри (вокал), Брайън Мей (соло китара, вокали), Джон Дийкн (бас китара) и Роджър Тейлър (барабани, вокали). В ранните си записи създават главно глем рок, хеви метъл и прогресив рок, но с течение на времето включват разнообразни и новаторски стилове в музиката си като фънк и електронна музика. Издават общо 18 албума, които заемат челното място в класациите, 18 сингъла с челни места и 10 DVD-та с челни позиции, от които са продадени над 300 млн. копия в световен мащаб. Албумът им от 1977-а "News of the World" съдържа два от най-известните рок химни "We Will Rock You" и "We Are the Champions".

1980 - НАПРАВЕНИ СА ПЪРВИ СНИМКИ НА ПРЪСТЕНИТЕ НА САТУРН. Това става

възможно, след като космическият апарат на НАСА "Вояджър 1" се доближава максимално до планетата. Шестата по-рано планета от Слънчевата система и втората по големина след Юпитер е известна най-вече с пръстените си, съставени от лед и космически прах.

1991 - 250 ДУШИ ЗАГИВАТ ПРИ СТУДЕНТСКА ДЕМОНСТРАЦИЯ В ТИМОР. Индоне-

зийската армия отбива огън по младите хора, които демонстрират по повод погребението на тежен колега. Загиват 250 души, а 280 се считат за изчезнали.

Да чакаме кризата да си тръгне сама ли?

отдавна предсказваха подобно развитие.

В тази ситуация е важно какви са възможностите пред българската икономика. Във всеки случай те не се изчерпват с по-

редното свиване на разходите, както предлага правителството. Да, затагане на коланите е неизбежно, но не безразборно и безцелно.

Управляващите в Бъл-

гария са неспособни да направят две важни неща в настоящата сложна ситуация.

Първо - да създадат увереност, че тежестите на кризата се поемат

точна Европа. Това може да означава само едно - че пропадта между нас и останалите страни членки ще продължи да се разширява.

Да ни е честито!

Студен душ за студентите

ДЕСИ ВЕЛЕВА

Младите хора в България за пореден път потърсиха справедливост. Не привилегии, власт или отстъпки. Задълбочено и последователно студентите изложиха исканията си за вида на бъдещия бюджет за 2012 г., който засяга

тяхното настояще. И не го направиха лаишки, нито подходиха агресивно, а дори показаха уважение. Просто поискаха да бъде взета предвид позицията им срещу замисленото вдигане на студентските такси, което в проектобюджета за 2012 г. е наречено "нов модел на финансиране на висшето образование". Отидоха при просветния министър и обясниха позицията си, настояха преди второто четене текстовете в проектозакона да се променят и повишението на таксите да е с не повече от 5%. Според тях били са чути.

Младите очакват уваже-

ние към позициите им от властта, която ясно показва, че е замислила да прехвърли тежестта от кризата и върху студентите. Вместо да вдигне сумата за издръжка на един учащ, тя реши да увеличи таксите. И тъкмо вчера младите повярваха, че в МОМН са ги чули, просветната власт поля надеждите им със студен душ - представителите на студентските съвети нещо не били доразбрали. Доста трудно било да се промени положението, понеже трябва да мине през правителство, депутати, парламент... Шикалкаването ясно показва, че държавата на ГЕРБ не просто

няма намерение да облекчи младите хора. Тя се ангажира с тяхното заробване в дългове. Иначе защо в бюджет 2012 г. са заделени повече милиони за студентски кредити? Ясно - таксите растат, взимайте заеми. После ще ги връщате, ама не се знае как, щото безработицата расте...

Наивно е студентите да разчитат на коректен отговор на добронамерения си тон. Практиката показва, че у нас позиция не се защитава с декларации, писма или с протести във фейсбук. И на студентите им остава алтернативата да излязат на протест на жълтите павета.

Божествената Дяснота

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Финансовият екзекутор, пардон министър, Симеон Дянков се самоинституционализира вчера като дясна икона. С патос, който не търпи възражение, и с интонация, обожествяваща радикалния финансов консерватизъм, той сподели, че никога не би стоял в ляво правителство. Уловката тук е в отговора на

въпроса "какво точно е ляво правителство". Според Дянков това е всяко правителство, което не изпълнява неговите мерки и виждания.

След като един път приемем този политически ред, и ако повярваме, че Дянков е мерилото за дяснота в тази вселена, това преподрежда наново целия политически ред в Европа.

Първо новината: целият ЕС е едно болшевишко гнездо, където наглите левичари са окупирали всички позиции. Според предвижданията на Европейската комисия дефицитът на БВП за целия Евросъюз ще бъде 4,7%. Нагли комунисти! В прелестния десен свят на абсолютния Дянков ци-

фричката е 1,35%.

Според икономическите прогнози за следващата година дефицитът в целия ЕС ще бъде 3,9%, което, въпреки че е стъпка към тоталната дяснота на Дянков, все пак е нагла левичарщина, която стресира и остракира истинския икономически либерал с дясна душа и консервативно сърце.

Пророкът на единствената истина Дянков обаче винаги е една крачка пред всички досадни болшевики от Европа (Саркози, Меркел, Камерън). Неговото финансово министерство, истинската цитадела на икономическата мисъл, се възпротиви да отпусне по 500 лева за наследниците на ветераните от войните

за погребение. Това вече е божествено дясно. Перспективата за вечен живот не може да отмени правилата на дяснотата. Да не говорим, че има голяма вероятност в райския живот всичко да е безплатно, нелеп небесен болшевиизъм, който е обидна за сърцето на абсолютната Дяснота.

Кога ще се оправи Европа ли? Когато един ден болшевиките там изтръзнят и започнат да правят празници на Нулевия дефицит и манифестации с портретите на Хайек, Айн Ранд, Милтън Фридман и Симеон Дянков, на които ще настояват за плосък данък от 1 процент и никакви помощи при безработица.

На фокус

www.duma.bg

Ура! МВР пак победи престъпността

Намаляването на едни престъпления и увеличаването на други е своеобразна диверсификация на днешния бандитски портфейл, която води само до празни хвалби

Д-р Николай РАДУЛОВ*

На поредния полицейски празник - поредната добра вест - престъпността отново е респектирана, смачкана, победена, унищожена, изплашена, стресирана и репресирана.

Този процес е в унисон с изучаваната преди 30 години дисциплина "Теория на социалистическата държава", според която престъпността постепенно ще намалява, докато се стигне до пълното ѝ унищожаване. Благообразен професор ни убеждаваше, че МВР е уникална система, която единствена работи за собственото си изчезване. Нали когато унищожи престъпността, ще ликвидира обекта на дейността си и следователно субектът - МВР, ще преустанови естествено съществуването си.

Помислих си, че може би има някаква органична връзка между все по-намаляващата, според управляващите, престъпност и желанието на финансовия министър Симеон Дянков за орязване на бюджета и средствата за служителите. Съгласно горната теория, щом престъпността е толкова намаляла, то тогава

полицаяте вече не са нужни

Спомням си един абзац от книгата за известен чикагски банков обирджия "Бандата Дилинджър", в който се описваше една от акциите: при нападение на банка от бандата доблестната полиция получила пред-

варителна информация и направила засада. Групата била изненадана (след успешно извършения обир), обсипана с полицейски огън и респектирана; от шок открила отведен огън, вследствие на което на полесражението останали 25 убити и ранени полицаи, а организираната престъпна група страхливо избягала.

Дали респектът на нашенската организирана престъпност не е аналогичен! Можем само да се надяваме, че тя няма да бъде обхваната от ужас и да открие огън!

Главният секретар на МВР Калин Георгиев - главен комисар с по пет петолъчки (не ги ли махнахме като знаци, свързани с комунизма от пагоните на служителите?) на всяко рамо, даде интервюта за поредните успехи.

Според него ръководителите на престъпни групи са

те работи Цветан Цветанов отчете също победа над организираната престъпност, известявайки, че "223-ма са вождове на организирани престъпни групи. От тях 50 са в ареста, 12 са под домашен арест, 13 са с парична гаранция, двама са с подписка, четирима се издирват, а 14 са осъдени". Анализът на съобщенията от самия министър факти показва, че реално едва около 6,7% от ръководителите на престъпни групировки са осъдени и следователно доказани престъпници. Вероятно така изглежда фактологията и днес, а тази симетрия си остава.

Вече на всички е ясно, че днешният ръководен състав на МВР не прави или не желае да прави разлика между заподозрян и виновен, между оперативни данни и доказателства, между задържан и излежаващ присъда, между мярка за неот-

Това не е гонение на престъпници, а е разгонване на протест на млекопроизводители

Хиляди в Благоевград протестираха срещу престъпността след убийството на гимназиста Иван Тумбалов

не на оръжие и респектиране с него на лица, които не оказват съпротива, не са въоръжени и често са в присъствието на съпругите и децата им, последващи фукльовски позирания пред камерите на МВР PR-ите, се бърка с професионални действия по задържане на заподозрян.

На обвиненията на експерти, правозащитници, адвокати и международни правозащитни организации отговорът на главния комисар е: "Мит е полицейското насилие. Няма друга такава държава, в която полицаи да бъде блъскан, ритан, да са му късани пагоните и този, който го е направил, да не получава жестока осъдителна присъда."

Според полицейския мениджмънт явно е статистически приемливо, когато "при 54 000 души състав на МВР, при 70 случая за полицейско насилие, не знам колко са осъдителните присъди, колко са доказани, мисля, че статистиката е в полза на служителите на МВР". Може би се пропуска, че тези 70 случая са само станалите публично известни, а

реалните данни тънат в дълбока сянка

Според доклад за работата на ГДБОП за 2010 г. наблюдаваните престъпни групи са 605. Големите бандити са 838 и половината от тях също са станали обект на ГДБОП. Водени са 1036 нови дела през 2010 г., по които прокуратурата е повдигнала обвинения на 422, а едва 27 души са в затвора. Практически едва 12,5% са доказани престъпници. Вижда се, че при нищожната успеваемост през 2010 г. големите бандити са намалели

над 3 пъти, а по аналогия - престъпните групировки 2,5 пъти. Това е някаква алогична корелация - колкото е по-лош резултатът от противодействие на престъпността, толкова повече тя намалява. Взаи-

мовръзката не е чудата и екзотична само ако предположим, че лошата работа е в обратна корелация с положителния PR.

Практиката по време на различни празнични събития висши ръководни кадри да докладват бравурно за мащабни победи съществува не от вчера. Няколко министъра през последните 10 години съобщаваха за отмяна на престъпността. Няколко главни секретари поддаваха на политическите мантри на шефовете си, сипейки оптимистични данни, далечни и дори обратни на действителността. Един от тях даже бе стигнал дотам, че в телевизионно предаване от рече въобще наличието на организирана престъпност в страната.

Непрекъснатата игра с цифрите

и различните данни, които биват излъчвани в публичното пространство, не променя по никакъв начин реалността. През последните 10 години е налице сериозен престъпен бум, съпроводен от обратно-пропорционално понижаване на разкриваемостта, което причинява намаляване доверието на гражданите в правоохранителните органи и довежда до порочен кръг, ошетеняващ обикновените хора. За това допринася и стабилно наложил се практика за нерегистриране на извършени престъпления, поради което латентната престъпност е нараснала от 20% през 2000-а до 75-80% през 2011 г. според експерти по сигурността.

Едва ли оперативните работници и анализатори са забравили спецификата на динамиката на престъпността и гъвкавостта ѝ при реструктуриране, така че да е по-ефективна и неуязвима. Намаляването на едни престъпления (хляб за манипулаторите на полицейски данни) и увеличаването на други е една своеобразна престъпна диверсификация на днешния бандитски портфейл - диверсификация, която води само до празни хвалби (може би и на умишлено жонглиране с данните от заинтересованите), висока престъпност и ниска гражданска сигурност.

Трябва ли да търпим това!

Назаем от
www.argumenti-bg.com

Дали полицаят вляво е още на работа?

* Доцент д-р Николай Радлов е преподавател в НБУ, секретар на МВР в служебния кабинет на Стефан Софиянски и в правителството на Иван Костов

286, като 134 са неутрализирани от полицията. Как точно са неутрализирани така и не стана ясно.

В началото на годината на национално съвещание на МВР министърът на вътрешни-

клонение и наказание, между обвиняем и доказан престъпник. Хаос цари и в областта на тактическите действия - задържането, придружено с дружески блъскания, "малко по-силничко влизане", дрънка-

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
12 НОЕМВРИ 2011

ДУМА

Неизвестно
за известното

Великото на древните финикийци - КАРТАГЕН

Иван БЕЛОВСКИ

Картаген - градът, който символизира величието на древните финикийци, е създаден през 814 г. преди Христа в Западното Средиземноморие, днешен Тунис. Според легендата той бил основан от сестрата на цар Тир - Елиса, и още самото му название (на финикийски Карт-Хадашт, което означава "нов град") предричало бляскаво бъдеще. Не след дълго Картаген станал столица на финикийската държава. Градът възприел от старите селища традициите на мореплаването и търговията, а неговото разположение в сърцето на Средиземноморието създавало прекрасни условия за развитието му.

Към края на второто хилядолетие преди Христа финикийците имали вече своето място в историята с изнамирането на азбуката и с бурното развитие на корабостроителството. Юдейската Тора, както и древногръцките "Илиада", "Одисея" (плюс други писмени паметници) свидетелстват за забележителните пътешествия на финикийските мореплаватели и за огромните богатства, придобити по време на търговските експедиции, най-вече през походите до страната Тартес, разположена в Южна Испания.

Древният гръцки историк Диодор Сицилийски е описал нейните богатства: "В страната на иберите се намират неизчерпаеми сребърни рудници. Иберите не знаели цената на среброто и го разменяли с финикийските търговци срещу съвсем малко стоки. А те го препродавали много поскъпо в Гърция и Азия и за кратко време натрупали огромни богатства. Поради тази причина финикийците започнали да основават свои колонии в Сицилия, Сардиния, Иберия и Либия."

Първото финикийско селище в Тунис, Северна Африка, се появило през 1101 г. преди Христа. Основаният три столетия по-късно град Картаген се превърнал в могъща държава, способна да диктува волята си и да определя съдбата на други народи. Ето как древногръцкият историк Херодот в своята "История в девет книги" описва уменията и методите на картагенските търговци: "Те разтоварват корабите си, нареждат стоките по брега, после се връщат обратно и от палубите пускат дим. Когато го забележат, туземците идват на брега, вземат стоките, оставят за тях злато и се отдалечават. Картагенците слизат на сушата и прибират златото - ако е достатъчно, те отплуват, а ако е малко, остават, докато туземците се върнат и доставят нужното количество. Между двете страни съществува трайно и мълчаливо

Възстановка на сцени от пуническите войни

Градът, създаден преди 2800 години, преживява драматична история от възход и могъщество до падение и гибел

съгласие: картагенците никога не взимат златото, ако е малко, а туземците не се прибират във вътрешността, преди корабите на картагенците със златото да са отплавали навътре в морето."

Към края на VI век преди Христа Картаген подчинил всички финикийски колонии в Северна Африка, завладял големи територии от Сицилия, Сардиния, Испания и Балеарските острови. Неговото положение укрепнало много след съюзяването с етруските, които били силна и влиятелна държава. Този съюз станал още по-могъщ, след като на историческата сцена се явила нова сила - гръците. Но въпреки всичко това именно гръците нанесли първия удар върху процъфтяващия, могъщ Картаген. Историческото поражение при Химера в Сицилия през 480 г. преди Христа било повратен момент в историята на непобедимия град-държава.

Последвал период на изключителни

усилия за запазване на предишното могъщество, но въпреки това упадъкът бил неумолим. В Първата пуническа война Картаген претърпял невиджано поражение и бил принуден да освободи Сицилия. Започнали размирици и вътрешни дразни. Армията се обявила против управляващата каста, която била изцяло виновна за поражението. Последвал бунт на освободените от армията наемници, в който взели участие и бедни либийски селяни, експлоатирани по най-жесток начин. Бунтът придобил размери на въстание с грандиозни размери и всичко това заплашило властта.

Начело на противниците на въстанието застанал младият военачалник Амилкар Барка, който успял да го потуши и поел управлението на държавата. Но той не бил съгласен със стария режим, имал желание да създаде нова и единна държава по подобие на могъщата Елада. В Кар-

Следи от древно величие - останки от стария и новия Картаген

таген обаче всякакви реформи били немислими. Тогава Амилкар Барка се отправил към Испания, завладял голяма част от нейната територия и основал своя независима държава с типична военна диктатура, съчетана с абсолютна монархическа власт. Неговият приемник Асдрубал продължил делото. Той нарекъл столицата си Нов Картаген, като построил в нея пищен дворец и се обявил за цар.

Десет години след смъртта на Асдрубал един от потомците на Амилкар Барка, наречен Анибал, решил на всяка цена да отмъсти на Рим за поражението в Сици-

лия. Той съставил подробен план за нападение, създал огромна нова армия от келти, които искал да използва като мощен таран. Но всичко било безуспешно. Анибал търпял поражение след поражение - силите на римската конфедерация завладели испанския Картаген и влезли в Африка като победители. Картаген капитулирал.

От този момент историческите тълкувания за съдбата на Картаген са изключително противоречиви. Някои от учените-историзи твърдят, че Рим не е имал намерение да унищожава древния африкански град, и привеждат за доказателства сравнително меките условия за капитулация. Но според тях Амилкар Барка е положил основите на едно твърде демократично за времето управление въпреки стремежа си да създаде абсолютна военна монархия. Този доста условен демократизъм се възприел и от следващите владетели. Рим се отнесъл към този начин на управление като към революция, която може да се пренесе и в неговите граници и която представлявала междудържавна опасност. Поради тази причина решил да унищожи Картаген завинаги.

Това е само едно предположение, но то разкрива някои от сложните междудържавни отношения в древния свят, които несъмнено са имали класова основа. Фактите обаче са неоспорими. Независимо от либералното си отношение през 201 г. преди Христа римският Сенат решавал да бъде унищожен Картаген.

През 146 г. преди Христа армията на Сципион Емилиан, наричан Африкански, завзема града и го подпалва. Разрушаването било грандиозно. Легендата разказва, че гордият римски полководец не можел да сдържи сълзите си и гледайки пламъците, произнесъл стиховете на Омир: "Ще дойде ден и ще загине свещената Троя, а с нея ще загине и Приам, и народът на копиеносеца Приам."

Великият Картаген загинал безвъзвратно. Римляните разорали земята около него, посипали със сол, за да не може да възкръсне никога. С този жест те убили спомена за големия град и неговата древна култура.

Дълги години учени-археолози от цял свят са търсили следи от отминалото пуническо време. Намирали са само следи от римска култура. Едва през 1878 г. Алфред Делатр открива Картагенския некропол, в който са запазени паметници на погребалната култура - керамика, скъпоценности, маски, амулети. В някои гробници са открити и надписи. Колкото и да са малко на брой, тези открития дават известна представа за материалната и духовна култура на изчезналия град-държава Картаген.

Зрелище за окото, ужас за сърцето

Мълнията, гръмотевицата, бурята - Божия воля, Божий гняв или... и защо все още няма отговор на въпроса какви са реалните процеси в буреносните облаци

Инж. Киро М. ИВАНОВ

Нاما спор, че мълнията е едно от най-разпространените явления в природата. Тя може да удари в полето или в планината, в морето или океана. Появява се не само при буря и дъжд, но и при ясно време - изневиделица. А напоследък - често и далеч извън месеците, когато дъждовете и бурите най-често са на власт.

Всеки ден по земното кълбо се вихрят около 50 хиляди бури с приблизително 10 милиона избухвания на мълнии! Само в САЩ за една година мълниите убиват повече от 150 души и причиняват загуби на стойност десетки милиони долари, без да броим, че те са причина и за 10 хиляди горски пожара, в резултат на които изгаря дървесина за още десетки милиони долари.

Мълнията е краткотрайно протичане на ток (самостоятелен разряд) от облак, който се е наелектризилал поради триене на различни частици, например водни капчици. Тя възниква по-често в облака, по-малко между облака и земята/водата; в облака се вижда по-рядко, защото светлината в него се разсейва. Днес за изследването ѝ се използват радиолокатори, радиопеленгатори и микрофони, които "виждат" през облака.

До откриването на електричеството човечеството е смятало бурята, мълнията и гръмотевицата за проява на насилие от страна на божествата, за проводник на божествената воля. Бароковата емблематика сравнява бурята с ударите на съдбата и земните бед:

*Когато бурен вятър затрепти,
във пропел скален гълъбът се скрива.
Когато този свят срещу смирения крещи,
в Христови рани той убежище открива.*

Хоберг, 1675 г.

В земите на траките богът на гръмотевиците Зевс се изобразява на колесница. Оброчен релеф на Зевс и Хера от село Сухаче, Врачанско, II-III век - Археологически институт и музей, София

Но бурята, наред с разрушителното действие, често докарва и толкова нужния дъжд за плодородието на земята.

От митологията знаем, че Богът на небето или Царят на боговете с помощта на секира или чук е унищожавал враждебни създания по земята или наказвал своенравните хора. Според гърците мълнията и гръмът били дело на Зевс Мълнииметеца или Гръмовежеца; у римляните - Юпитер.

В епохата на християнството боговете Зевс, Перун и др. са понижили своя ранг, но са оказали силно влияние при формирането на образите и култа на светците - св. Илия почитаме като заповедник на гръмотевиците. В различни краища на страната е известен под различни прозвища: Гръмовник, Гръмолоник, Гръмодол.

След блясъка на мълнията/светкавицата обикновено чуваме мощен звук - гръм, небесен тътен, който отново ни стряска. В Библията това е Божият глас: "Слушайте, слушайте гласа Му и гърма, който излиза из устата Му. Под цялото небе се прониза гърмежът му, и светкавицата Му - до краищата на земята. След него гърми глас; гърми Той с гласа на Своето величие и го не възпира. (Иов 37:2-4). Като "гръмотевична стрела" е означавано едно символично и ритуално пособие в Индия и Тибет, известно още като "диамантен жезъл", използван в тантрическия будизъм, за да "разсича незнанието и да освобождава познанието"- оръжието на ведическия бог Индра, с което той разрязвал облаци и отприщвал дъждовната вода от тях.

В Речника на Светото писание ("Български библиейски речник"), издаден в Цариград през 1884 г., четем: "Гръм, гръмотевица, гърмеж и светкавица проявяват силата Божия и показват присъствието му. Гръмотевица-

та се нарича поетически "гласът Господен" в Псал. 29: "Гласът Господен е над водите; Бог на славата гърми; Господ е над много води; Гласът Господен е силен; Гласът Господен е величествен; Гласът Господен строшава кедр; И строшава Господ ливанските кедр".

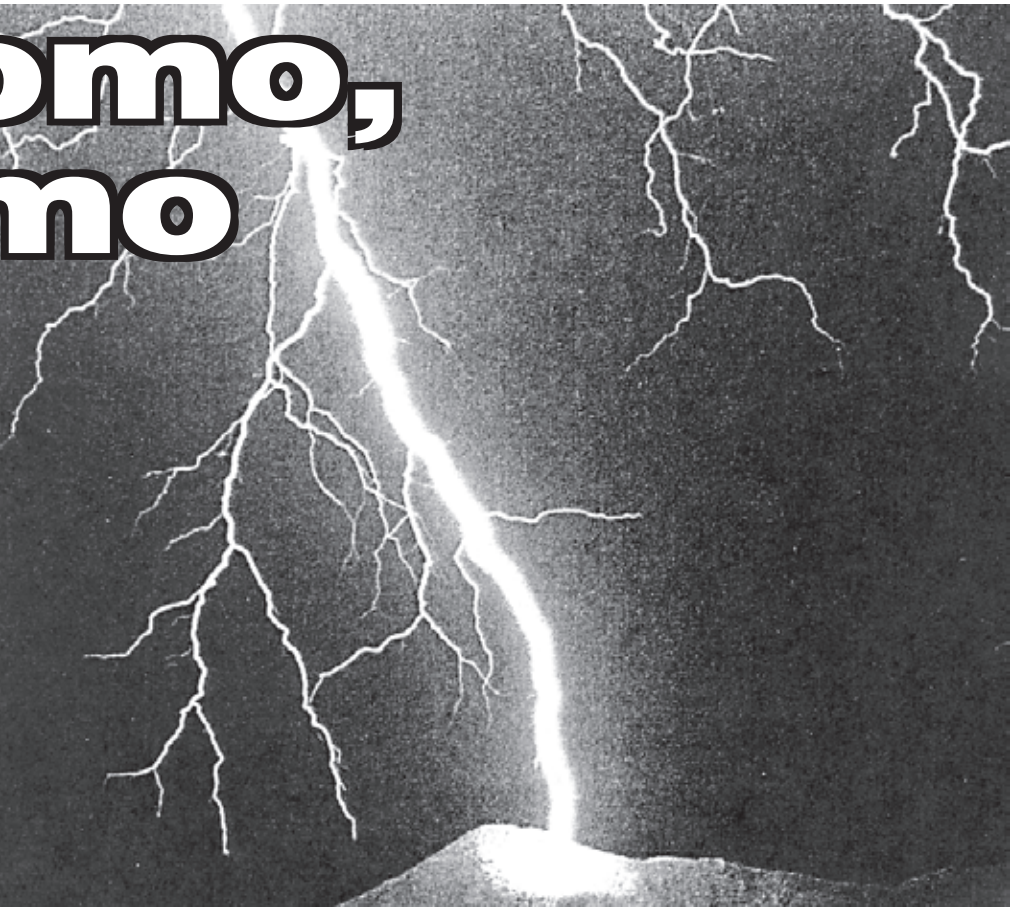
През 1749 г. Френската академия в Бордо обявила награда за всеки, който докаже, че съществува връзка между електричеството и гръмотевицата. В Америка Бенджамин Франклин (1706-1790) издигнал заострени метални парчета и открил, че при гръмотевична буря те привличат електричеството. През 1752 г. той насочил към буреносния облак хвърчило с прикремен към него метален ключ и бил ударен от електрически ток. Така стигнал до извода за "еднаквостта на мълнията с електричеството" - не гръмотевицата, а мълнията била подобна на уреда за събиране на статично електричество, но много по-мощна от него!

Буреносният облак, като правило, е с отрицателен електрически заряд, но понякога и положителен. След експеримента, при който пострадал, той привързал железен прът със стоманено острие от страни на къщата си: върхът на пръта стърчал високо над покрива, а долният му край бил забит дълбоко в земята. Откривателят очаквал, ако нещо бъде ударено от мълния, по-добре това да е прътът, а не къщата! Поръчал подобни гръмоотводи да бъдат поставени върху сградата, където заседавал законодателният орган на щата, и върху Академията във Филаделфия, за да бъдат защитени от мълния.

На идеята на Франклин се противопоставили неколцина свещеници, защото според тях мълнията била израз на божия гняв. Френски учен тръблял, че гръмоотводите ще привличат мълниите и вместо да предпазват сградите, биха предизвикали разрушаването им. Французин, поставил гръмоотвод на къщата си, бил съден за богохулство, че е дръзнал да отпрати предизвикателство към Бога. Първата обществена сграда във Великобритания, защитена с гръмоотвод през 1770 г., била катедралата "Свети Павел" в Лондон. Година по-рано е поставен гръмоотвод върху черквата "Свети Якоб" в Хамбург, Германия.

От историята на науката и техниката знаем, че независимо един от друг, едновременно с Бенджамин Франклин, чехът Давиш (1696-1756) и Михаил Ломоносов (1711-1765) от Русия са конструирали първите гръмоотводи след редица експериментални изследвания върху електричеството. Те доказват, че мълниите представляват мощни електрически разряди. Ала и до днес механизъмът, обуславящ наелектризирането на буреносните облаци и изпразването на "небесното" електричество не са разгадани напълно от учените. Не са разгадани и градоносните процеси, които се създават в така наречените облаци с вертикално развитие. Мощните конвективни потоци въздух в тях, който е по-топъл в сравнение с околната атмосфера, са резултат от температурни контрасти в приземния слой и от динамични причини, породени от преминаването на атмосферни фронтове.

Конвективните облаци са характерни за топлиите месеци. Техните долни граници, както и на другите видове облаци, са разположени на нивото на кондензация, над него водните пари се намират в наситено състояние, образувайки първите облачни капчици. За нашите физико-географски условия през топлото време на годината това равнище се наблюдава на височина около 2 км при температура на въздуха 10-12 градуса, където е разполо-

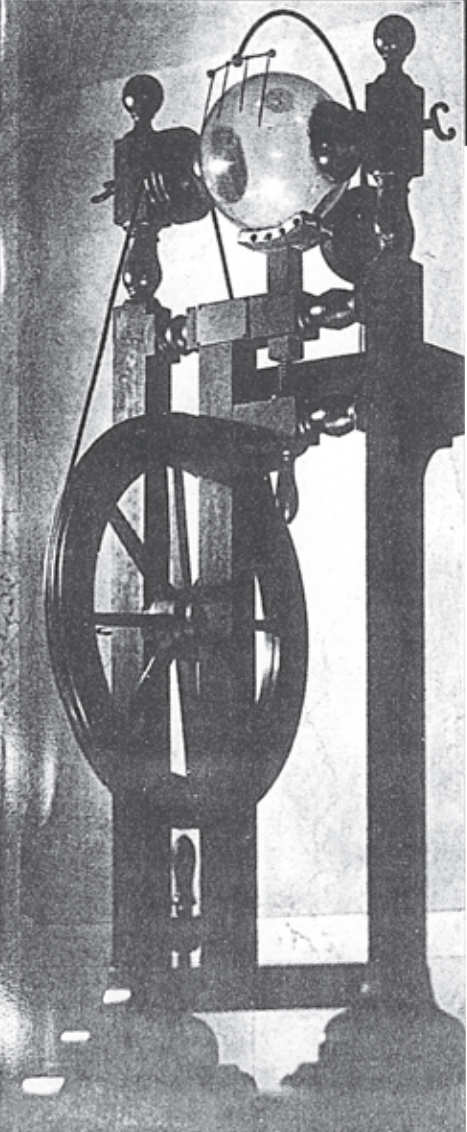
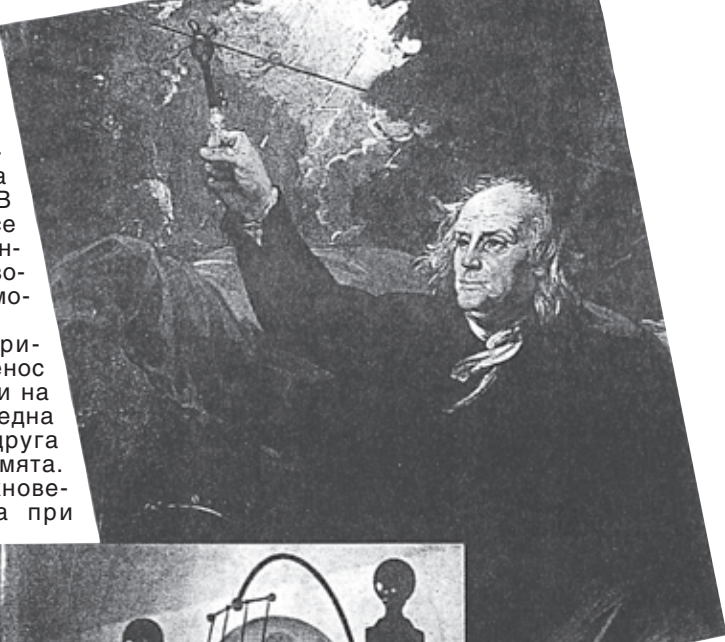
Електрическо "гръвче", което може да изпепели всичко живо по пътя си

жен и основният отрицателен заряден слой на буреносния облак. Горните граници на конвективните облаци обаче достигат и превишават 10-12 км височина при температура минус 50-60 градуса. В тях физичните процеси се развиват много по-интензивно, често са съпроводени от мълнии и гръмотевици.

Изследователите приемат, че мълнията е пренос или на положителни, или на отрицателни заряди от една зона на облака към друга или между облака и земята. Установено е, че обикновената мълния възниква при разлика в потенциалите няколко стотици милиона волта, при това сумарният заряд, пренасян към земята, може да достигне 10 К (кулон) и повече, което съответства примерно на количество електрони 10 на 20 степен! А пренос на 1 К заряд за 1 секунда съответства на ток 1 А (ампер).

Мълнията фактически е ток, значително по-голям от 10 А, тъй като нейната продължителност е много по-кратка от 1 секунда. Буреносни облаци с нормални размери "произвеждат" няколко мълнии в минута, всяка с мощност от николкостотин мегавата, мощност на неговата атомна електроцентраля.

Според една група учени ключова роля играят атмосферните валежи, според друга - конвекцията. В хипотезата на първите не се отчита конвекцията, а при вторите - падащите дъждове, макар че във всички облаци тези явления са неразделими. Установено е, че мълнии избухват в области на възходящо движение на снежинки и ледени кристалчета над основния слой с отрицателен заряд. А основната хипотеза на валежите е, че електризацията се предизвиква само от движещите се надолу зърна град.

Бенджамин Франклин с металния ключ в ръка (изображение от голяма картина) и електростатичната машина, положили началото на науката за електричеството

Как га се пребгазим от огнения змей?

Този въпрос си задава всеки читател. Мълнията пада най-често през последните пролетни и първите летни месеци, по-рядко през есента; пада през време, когато въздухът е топъл и влажен и е по-електропроводим. Не е излишно да кажем, че най-често пада върху най-високите предмети в местността: постройки, палатки, високи дървета, носени железни предмети, автотранспортни и селскостопански машини и др.

Ако се подслоните под дърво при гръмотевици, не трябва да се държите за ръце, а да стоите разделени един от друг и то подалеч от дънера на дървото. Мълнии падат и върху по-ниски дървета и храсти, ако под тях има домашни животни, които с космите си са носители на по-голямо количество електропозитивни пълнежи. При дъжд, придружен със светкавици и гръмотевици, земеделски и горски работници обикновено спират работата в полето и се прибират въщи. Колкото и удобно да е носенето на сечивата - мотки, брадви, коси, сърпове, лопати и др., на рамо, не ги млятайте през рамо, а ги влачете по земята.

При военнослужащи, пазачи и ловци пушките и каските им са също гръмоотводи. Да не говорим за предпазване от дъжд с вдигнати над главите чадъри. Защото те могат да привлечат атмосферното електричество като гръмоотвод и да станат причина за електрическо изпразване през човешкото тяло с последваща смърт. По-добре из пътя да ви облиза дъждът или да легите на земята, отколкото да сте мишена на огнения змей.

Не говорете по телефон, не слушайте радио, не ползвайте котлони, ютии и други електрически прибори при дъжд, придружен с гръмотевици, дори да е на километри от вас. Ако сте в жилище или канцелария, затворете прозорците и вратите, тъй като може да ви изненада и кълбовидна мълния.

В горите най-често мълния пада върху червения бор, по-рядко върху дъбовите и най-рядко върху буквите дървета. Влакнцата на буквите листа и техните дръвчици изравняват успешно електрическия пълнеж на въздуха и земята и отблъскват гръмотевиците от дървото. Крушите и тополите също привличат мълнията.

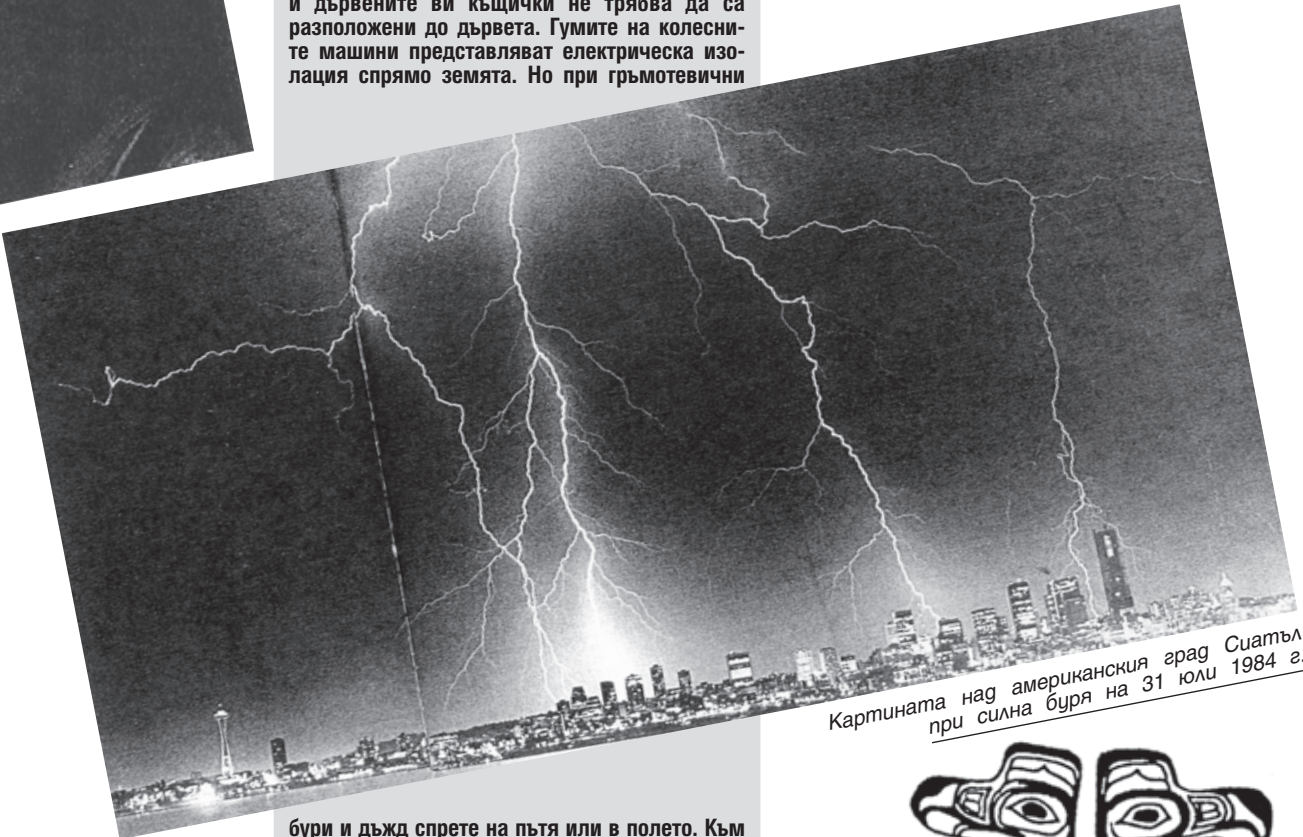
Ако сте на почивка или излет, палатките и дървените ви къщички не трябва да са разположени до дървета. Гумите на колесните машини представляват електрическа изолация спрямо земята. Но при гръмотевични

бури и дъжд спрете на пътя или в полето. Към шасито на комбайните трябва задължително да има верига, а за автомобилите - специални гръмоотводи.

Ако се случи нещастие, на пострадалите от мълния е необходимо да се даде незабавно първа помощ. Те често се намират в състояние на мнима смърт, което трудно се разпознава. Поставете пострадалия на сухи дърва или суха трева, застлана с одеяла или черги, и го завийте с топли дрехи, ако мястото и положението ви позволяват. И започнете незабавно изкуствено дишане на пострадалия, като не го натискате по предната част на гърдния кош и върху подлъжичната област. Без паника продължавайте изкуственото дишане най-малко 2 часа. Пострадалият е безвъзвратно загубен само ако по тялото му се появят посмъртни петна!

Свети Илия. Икона от черквата в град Малко Търново, XIX век. Когато се загаде облак-хала, свети Илия стреля по него и от стрелбата се получават светкавици и гръмотевици

Картина на над американския град Сиатъл при силна буря на 31 юли 1984 г.

Гръмотевична птица, стилизирана като двуглав орел

Мълния пада до космическа совалка на 30 август 1983 г. и едва не я повредя

Зевс/Юпитер изпраца мълнии срещу титаните. В. Карпари, 1647

Европарламентът помага за регулацията при кризи

Затягат се правилата за късите продажби и търговията със суапове

Новото законодателство за късите продажби и суаповете за кредитно неизпълнение, което ще бъде гласувано в сряда в Европейския парламент, ще направи много по-трудно извличането на облаги от фискалните трудности, които изпитват определени страни. В този регламент, изготвен в отговор на настоящата финансова криза, Европарламентът успя да наложи много свои идеи. Например - забраната за купуване на суапове за кредитно неизпълнение, ако купувачът не притежава вече облигации на страната.

Този регламент ще затегне правилата за къси продажби и търговията на кредитни суапове - две практики, които са обвинявани, че засилват нестабилността на пазарите. Търго-

вията със суапове често се посочва като основна причина за утежняване на положението в Гърция. Общата цел на всички тези изисквания е да се наложи повече прозрачност, така че регулаторните и надзорните органи да могат по-добре да работят за предотвратяване на подобни кризи.

Ролята на надзорния орган - Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) - също е чувствително засилена от Европарламента. Сега той ще е в центъра на всички дейности по наблюдение и в редица случаи ще трябва да даде своята оценка относно тълкуването на правилата. И в заключение, ЕОЦКП ще има повишени правомощия при извънредни ситуации, за да могат бързо да бъдат предприети необходимите действия.

Дебат за приоритетите на ЕК 2012 г.

Евродепутати ще обсъдят във вторник работната програма на Еврокомисията за следващата година, съвместно с нейния председател Жозе Мануел Барозу. В резултат на промените, въведени с Договора от Лисабон, настоящите членове на ЕП (за мандата 2009-2014 г.) са първите, които ще имат думата по програмата, преди Комисията да я е одобрила.

В сряда сутринта в ЕП ще се проведе и дебат за икономическото управление. В обсъждането ще участват председателите на Европейския съвет Херман ван Ромпой и на Комисията Жозе Мануел Барозу.

Очаква се членовете на ЕП да окажат натиск върху Ван Ромпой и Барозу по отношение на по-твърдата им позиция на отчетност и прозрачност. Очаква се Комисията да представи по-нататъшни законодателни предложения относно икономическото управление в края на ноември.

По-лесен достъп на лекарите за работа в ЕС

За да стане по-лесно за лекари, инженери, зъболекари и други специалисти да работят зад граница в рамките на ЕС, тяхната квалификация трябва да бъде признавана по-бързо, без обаче да се прави компромис с надеждността и безопасността на тяхната работа за гражданите. Това се казва в резолюция на Комисията по вътрешен пазар, която ще бъде гласувана във вторник в Европарламента.

Сегашната система за признаване на професионални квалификации, придобити в друга държава членка на ЕС, е прекалено тромава и отнема много време, смятат евродепутатите от Комисията по вътрешен пазар.

Резолюцията на британския евродепутат Ема Макларкин предлага да се въведе доброволна професионална карта. Тя следва да бъде свързана със съществуващата Информационна система за вътрешен пазар /ИСВП/ в целия ЕС.

За да се гарантира безопасността на гражданите, трябва да бъде създаден механизъм в рамките на ИСВП. Той трябва да предупреждава всички държави, когато се предприемат действия срещу даден професионалист в определена страна. Държавите членки трябва да имат правото да тестват езиковите умения на здравните специалисти, се казва още в документа.

Предлагат актуализация на статистиката за трайни насаждения

Целта на предложението за регламент е да се актуализира общата рамка за изготвяне на статистиката в ЕС за трайни насаждения. Това предвижда събиране, съставяне и обработване на хармонизирана Европейска статистика за сектора. Целта на настоящото предложение е да се актуализира, опрости и оптимизира съществуващата правна рамка, заменяйки съществуващите два правни акта с един. Освен това ще се намали и административната тежест за производителите.

Докладчикът Мария Неделчева (ЕНП) е на мнение, че административната тежест може да бъде намалена чрез изменение на изискванията за точност, като се изключат всички малки стопанства (по-малко от 0,2 хектара) от обхвата на разпоредбите. Необходимо е и премахване на изискването за разбивка по NUTS 3 (области) за определени данни на лозя, отглеждани с цел, различна от производство на десертно грозде.

Между 14 и 17 ноември евродепутатите ще обсъждат икономическата и селскостопанската политика, както и въпросите за опазване на климата.

Евродепутатите ще дебатираат дискриминацията на ромите

Дискриминацията и нарушаването на човешките права на хора от ромски произход ще бъдат разглеждани от евродепутатите по време на дебата в сряда следобед. ЕП иска да разбере какви действия предприемат ЕК и Европейският съвет за справяне с този проблем и за гарантиране свободата на движение и пребиваване на тези граждани в Европа.

По-рано тази година ЕС излезе

с рамка за стратегиите за интегриране на ромското население в държавите членки на ЕС, в която постави конкретни цели за интегрирането на ромите в системата на образованието, заетостта, здравеопазването и жилищното настаняване. До края на 2011 г. правителствата на членките трябва да представят националните си стратегии пред Еврокомисията и да посочат как планират да ги постигнат.

ЩЕ ОБСЪЖДАТ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО И КЛИМАТА

Във вторник депутатите ще обсъдят с комисарите Хан и Циолос, как кохезионната и земеделската политики на ЕС могат да бъдат опростени, как да се повиши тяхната

конкурентоспособност и да бъдат ориентирани към генериране на растеж и работни места след 2014 г. Преразглеждането на двете политики в момента е в пълен ход, след като Комисията

представи своите предложения за реформи през октомври. ЕП смята да използва своите пълни законодателни правомощия, за да оформи бъдещия вид на двете политики.

ЕП иска мерки за борба със смъртността сред пчелите

ЕС трябва да засили инвестициите в научните изследвания и разработките на нови лекарства за предотвратяване на високата смъртност сред пчелите, се казва в резолюцията, която ще бъде гласувана във вторник. В документа се посочва още, че страните от ЕС трябва да обединят усилия в изследванията, превенцията и контрола и да споделят своите констатации с лабораториите, пчеларите, фермерите и индустрията.

На равнище ЕС трябва да се увеличи финансирането на научните изследвания, а на национално ниво - да се подкрепят диагностичните лаборатории и полевите тестове. Така например са необходими нови лекарства за борба с акара Varroa destructor, паразит, който в момента почти не подлежи на третиране.

Правилата за разрешаване и наличие на ветеринарни продукти за пчели трябва да станат по-гъвкави, а фармацевтичните компании трябва да получат стимули за разработване на нови продукти, казват депутатите. Прекомерната употреба на антибиотици обаче трябва да се избягва, поради тяхното въздействие върху качеството на пчелните продукти и заради растящата антибиотична устойчивост.

Европейската комисия трябва да въведе система за мониторинг на внасяните продукти, така че да се избегне навлизането на екзотични болести по пчелите.

84% от растителните видове и 76% от производството на храни в Европа зависят от опрашването чрез пчели.

ЕП връчва награда за кино

Председателят на ЕП Йежи Бузек ще съобщи името на носителя на наградата "LUX" за 2011 г. на 16 ноември в Страсбург.

Победителят ще бъде избран от евродепутатите. Тримата финалисти за наградата са "Атенберг" от Атина Ракул Сангари, "Снеговете на Килиманджаро" от Робер Ги Дигиян и "Игра" от Рубен Остлунд. Победителят ще получи 87 000 евро за субтитриране на филма на 23-те официални езика на ЕС, включително адаптирането му за хора със зрителни и слухови увреждания.

ЕС трябва да се бори за продължаване на Протокола от Киото и за ограничаване на емисиите на въглероден диоксид след 2012 г., гласи текстът на проект за резолюция, която ще

бъде гласувана в сряда. Поставянето на цел за намаляване на вредните емисии над досегашната граница от 20% до 2020 г. ще стимулира икономиката на ЕС, се казва още в резолюцията.

ЕНДОПРОТЕЗИРАНЕТО - Висшият пилотаж в ортопедията

Възпалението на зъб може да отмени операцията

Аида ОВАНЕС

около 40 г., ще доживеят до 90 г. Развитието на ендопротезирането е в две посоки. Едната е хирургичната техника - тя се подобрява изключително много и се стига до миниинвазивните методи за имплантиране на изкуствена става. Ако в миналото един разрез при имплантиране бе 25-30 см, сега е около 8-10 см, което позволява на пациента по-бързо раздвижване, по-малко дискомфорт при раздвижването. Развиха се такива методи на опериране, които позволяват да не разрязваме мускули и други важни анатомични структури, а това дава възможност на пациента да се изправи и да започне да ходи много скоро след операцията. ... При коленно ендопротезиране, когато пациентът има например тежки деформации на крайника - предхождащи фрактури на бедрената кост, които водят до деформации, имаме шанса да използваме компютърна навигация. Апарат, който изгражда триизмерен образ на крайника на пациента. Една коленна става трябва да бъде имплантирана под определен ъгъл и определени оси на натоварване на крайника. Ако всичко е нормално, ползват се нормалните анатомични репери, но ако преди това е имал някакви счупвания на крайника и той е зараснал по по-особен начин, новата става трябва да бъде поставена под специален ъгъл. Така този специален апарат ни показва какъв да е точният ъгъл, за да не се износи новата става прекалено рано, за да не създава дискомфорт на пациента, продължителността на добруване на ставата с организма няма да е дълга.

Другото предимство на този вид хирургия е в технологичното развитие на самите импланти. Тук работим с едни от доказано най-добрите импланти в света. Когато на един млад човек трябва да му се имплантира става, най-добре е тя да позволява динамика на натоварване, да има дълъг живот. Тук разполагаме с целия спектър на съвременни импланти, включително и най-новите, които са с керамични носещи повърхности. Неминуемо за тази хирургия оказва влияние и опитът на екипа - тук имаме доста голям обем от такива операции - годишно им-

Ортопедите в "Токуда" извършват ендопротезиране от януари 2007 г. и оттогава до момента през отделението са оперирани над 3000 пациенти. На 1200 от тях са присадени тазобедрени стави, на 700 - коленни, на 20 - раменни. Ортопедите в отделението извършват средно дневно по 5 операции.

плантираме между 350 и 400 изкуствени стави. Това за нас вече е рутинна процедура.

- *Колко време след хирургичната намеса човек може да се изправи?*

- Съвременните методи, които използваме в нашата болница, както и програмата за раздвижване, която прилагаме, позволяват това да стане още на следващия ден. След първия оперативен ден да стане прав от леглото и да направи разходка из стаята. До втория-третия ден трябва да вече да ходи по коридора. Естествено, докато е при нас, ползва помощни средства. Престоят след такава операция при нас е 7-8 дни, като в това време довеждаме пациента до ниво на абсолютна самостоятелност - да става сам от леглото, да мине около 50 м в коридора, да качи 2-3 стъпала. Това е много важно, тъй като човекът, като се прибере у дома, няма нужда някой да се грижи специално за него - ако преди хората ни молеха за болнични, сега ни молят да не им даваме болнични, за да нямат проблеми в работата... При тези операции е много важно да има и добър отбор рехабилитатори, защото в голяма степен ефектът от операцията зависи от това как ще бъде раздвижен човек.

- *Какви проблеми може да има пациентът след операция?*

- При ендопротезирането двете най-опасни усложнения са инфекция на ставата и тромбози. Всеки пациент, който приемаме за такава операция, минава през добре организиран скрининг на цялостното му състояние, за да се види дали няма инфекция на други органи, правят се изследвания на кръв и урина, задължителна консултация със стоматолог, защото често човек има гноини инфекция на зъб, без да знае за нея. Задължително вземаме и носен секрет да знаем, че няма инфекция. От друга страна, операционната зала е стерилна - въздухът в нея минава през специални филтри, въздушното налягане е по-високо в тази зала.

Относно тромбозите има специален рехабилитацио-

нен режим - изправянето на пациента след първия оперативен ден е предпоставка да се избегне образуването на тромби. Стриктно се използват специални протоколи - специални антитромбозни медикаменти - 30 дни след изписването трябва да се вземат.

- *Кои заболявания при млади хора може да доведат до ендопротезиране?*

- За младите е особено потискащо заболяването остеоонекроза на бедрената глава. Това заболяване е оприличено на инфаркта на сърцето: запущва се едно съдче, което храни бедрената глава и вследствие на това костта започва да се разрушава и да умира. Все още на медицината не е ясна причината, която предизвиква това запущване - едно от предположенията е, че става въпрос за тромб. Имаме пациенти, които са на по 20 г. Но и при тях се прави всичко възможно до бъде запазена биологичната става. Лечението с лекарства не е ефективно. Единственото лечение е оперативно. Но е важно да се отбележи, че преди ендопротезирането се правят други - органосохраняващи операции, които запазват ставата. В "Токуда" следим и прилагаме и най-новите технологии в тази област. И ако при тях няма ефект, пристъпва се към ендопротезиране. Много е важно и в какъв стадий ще бъде диагностицирано заболяването. Средно на 50 души годишно слагаме такива протези. Те подобряват качеството на живот на пациентите ни, дават възможност на младите да продължат да работят, да се забавляват.

Едни от честите операции, които извършваме, са имплантиране на раменни стави. По-малко известно е, че имплантираме и лакетни стави, както и малки стави на ръцете. Това е много важно да се знае от хората, които имат ревматоиден артрит. Мнозина от тях дори се учудват, че има такава възможност.

- *Касата поема ли част от стойността им?*

- Касата не поема никаква част от стойността на ставите за горни крайници. За ендопротезиране реимбурсира само поставянето на коленна и тазобедрена става, като поема 1080 лв. от стойността на тазобедрената става, 2700 лв. от стойността на колянната става. Тя не плаща и за останалите импланти - плака, пирон и пр., които се използват при операции на фрактури след падане например.

Болките в ставите най-често са "запазена марка" на хората в зряла възраст. Причините за тях може да са различни, но заговори ли се за болки в ставите в комбинация с възраст, най-често става въпрос за износване на ставния хрущял, предизвикано от претоварване с физическа работа, травми от активен спорт, недоизлекувани хронични възпалителни процеси в други органи на тялото, както и причини, за които медицината все още търси обяснение. Обикновено причината е в изтъняването на хрущяла, а основният сигнал за проблем са болката, дискомфортът или затруднените движения. "С negliжирането им може да се пропусне момента за отстраняване на проблема", категоричен е д-р Васил Яблански - началник отделение "Ортопедия и травматология". След преглед, рентгенова снимка и поредица от изследвания ортопедът може да прецени, че ставата може да бъде заменена с изкуствена. Тогава се пристъпва към ендопротезиране. "Ендо" означава "вътрешен", т.е. ендопротезата е изкуствена част, която замества увреден и неспособен да изпълнява нормалната си функция орган или част на тялото.

"кандидати" за такива операции?

- Д-р Яблански, кога са наложителни тези операции?

- Смяната на става сама по себе си е "спасителна операция". Има строги медицински критерии за извършването ѝ. Прилага се само когато се изчерпят всички други методи за запазване на биологичната става. Особено когато се отнася за млади хора. Ендопротезирането е една от операциите в областта на ортопедията, която е изключително ефективна. За последното десетилетие на миналия век бе обявена за една от най-ефективните операции в областта на медицината, защото дава и качество на живот на пациентите в трета възраст.

- *Кои са най-честите*

- Предимно възрастните хора. Всеки, като достигне дадена възраст, развива остеоартроза или по-популярно - коксартроза (на тазобедрените стави) и гонартроза (на коленните). В напреднал стадий заболяването няма алтернативно лечение, освен подмяна на ставата с изкуствена. В миналото, когато пациентът стигаше до състояние, при което болката е много силна и човек не може да ходи, качеството на живота му намаляваше драстично. С развитието на ендопротезирането тези проблеми отпадат. Да не забравяме и нещо много важно: продължителността на живота се увеличава - според статистиката например жените, които в момента са на

Остеоартрозна болест е най-честото страдание в областта на опорно-двигателния апарат и засяга 12-15% от населението. Във възрастта над 75 г. страдат над 80% от хората по света. От всички, страдащи от остеоартроза, коксартрозата представлява 10% от заболяемостта, а гонартрозата - 40%. Остеоартрозата протича с много сериозен болков синдром и в много от случаите завършва с инвалидизиране, поради което медицинската общност бие тревога.

Един чукчи дървар отишъл в Москва да си купи моторна резачка. Влязал в магазина, харесал си една, продавачите му обяснили, че реже 5 кубика дърва на час, той я платил и си излязъл. След няколко дена се обадил в магазина и се оплакал, че не може да отреже повече от 3.5 кубика дърва на час. Обяснили му, че производителят на машината ѝ дава капацитет 5 кубика на час и няма начин да реже по-малко. След седмица пак се обадил да се оплаче, че колкото и да се старее, не може да отреже повече от 4 кубика за 1 час.

Шефът на магазина изпратил двамата продавачи в тайгата да видят какъв е проблемът. Чукчито решил да им покаже, пригответил дървата, запретнал ръкави, изпотил се здраво, но стигнал най-много до 4 и половина кубика. Продавачите се спогледали и единият казал на другия:

- Абе, тоя, ако вземе да включи мотора, колко ли ще нареже ?

Малко момиченце влиза в зоомагазин. Усмива се мило на продавача и казва с най-нежния се глас:

- Искам да си купя едно зайче.
Продавачът нежно пита:
- Искаш да си купиш, това малко, сивичко, с огромни печални очички зайче или пък това пухкавичко и мързеливичко бяло зайченце?

Момиченцето с усмивка отговаря:
- На моя питон, честно казано, му е все тая...

Из мемоарите на един флегматик:
"Вървя си аз един ден по улицата. По едно време чувам шум - зад мен биат някого. Обръщам се - те мен биели..."

Заседават мутри, собственици на зоологическа градина.

Единият предлага:
- Няма да е зле да пуснем гондола в голямото езеро с лебедите!
- Да пуснем две гондоли! - съгласява се другият. - Мъжка и женска!

Старшина пита новобранец:
- Какъв си бил в цивилния живот?
- Данъчен инспектор.
- Добре, значи ти ще будиш ротата сутрин.
- Защо?
- Вече си свикнал всички да те мразят.

Бойко Борисов отишъл на визита в старчески дом, за да ободри старците. Но там с изненада установил, че никой не го познава. Хората изглеждали озадачени. Накрая се приближил до една възрастна госпожа и я попитал:

- Знаете ли кой съм?
- Не се безпокой, скъпи - прошепнала тя. - Старшата сестра ще ти каже.

Пътен полицай в малък град спрял шофьор за превишена скорост.
- Но, господин полицай, мога да ви обясня... - започнал шофьорът.
- Спестете си оправданията - прекъснало го ченгето. - Ще почакате в затвора, докато се върне началникът.
- Но, господин полицай...
- Млъквайте - озъбило се ченгето. - Отивате в затвора. Началникът ще се заеме с вас, когато се върне.

След няколко часа полицаят отишъл при арестанта.
- Имате късмет, че днес се жени дъщерята на началника. Когато се върне, той ще е в добро настроение.
- Не разчитайте на това - отвърнал арестантът. - Аз съм младоженецът.

Новопостъпил нюйоркски полицай за пръв път излязъл с патрулна кола. Сержантът му дал по-опитен партньор. След час ги пратили да разпръснат група хора, които се мотаели на ъгъла на Четирийсет и трета улица.

- Аз ще се справя сам - възбудено заявил новобранецът. Когато стигнали на Четирийсет и трета улица и видели малката тълпа на ъгъла, той скочил от колата и извикал:
- Добре, разкарайте се. Нямате ли си домове?

Тълпата не бързала да изпълни заповедта, затова полицаят повторил:

- Хайде, разотивайте се.
Озадачени, хората бавно тръгнали в различни посоки. Новобранецът се качил в колата.
- Не беше зле, а? - гордо попитал партньора си той.
- Да, добре се справи. Жалко, че беше автобусната спирка...

Пътен полицай в Дъблин спрял пиян шофьор малко след полунощ.

- Извинете, господине - като надникнал през прозореца на колата, казал полицаят. - Пили ли сте?
- Естествено - отвърнал шофьорът. - По обяд обърнах пет половинки гинес с приятелите си, после се прехвърлих в бара на О'Мали и цял следобед пих уиски с бира за разреждател. После ударих шест двойни блендита и накрая изпих няколко чаши с едни стари приятели, просто за компания. След това закарах един от приятелите си вкъщи и изпих няколко кутии бира там, защото не беше учтиво да му откажа.

- Разбирам - казал полицаят. - Боя се, че ще трябва да ви помоля да слезете от колата и да надуете балона.
- Защо? - попитал пияният. - Не ми ли вярвате?

Еврокласици

Ане ВАСИЛЕВСКИ - МАКЕДОНИЯ

Бандити влизат в банка и нареждат на всички да си съблекат дрехите и да легнат по очи на пода. Една нервна блондинка се съблича, но ляга по гръб.

- Обърни се, Манди - прошепва момичето до нея. - Това е обир, а не служебен купон.

След като шофирал цяла нощ, призори един търговски пътник все още бил далеч от дома си. Той решил да спре и да поспи час-два. Само че си нямал и представа, че е паркирал на главния маршрут за джогинг в града. Едва успял да задреме, когато на прозореца на колата се почукало. Бил един от бягащите за здраве.

- Колко е часът? - попитал той.
- Седем и петнайсет - сънено отвърнал търговският пътник. Опитал се пак да заспи, но скоро друг бягач за здраве почукал на прозореца.

- Колко е часът? - извикал той.
- Седем и трийсет - ядосано отвърнал мъжът. И отново се опитал да задреме, но скоро трети бягач потропал на прозореца.

- Колко е часът? - изкрещял той.
- Осем без петнайсет - изсумтял търговският пътник. Това преляло чашата. Той взел лист и молив и поставил надпис на прозореца: "Не знам колко е часът!" Едва успял отново да заспи, когато поредният бягач почукал на прозореца и извикал:
- Ей, приятел, осем без пет е...

Мутра се държи нагло в музей, пипа всички експонати. По едно време хваща една тръбичка и се опитва да свирне с

нея. Опитва от едната страна, опитва от другата. Екскурзоводът търпеливо изчака мутрата да се наиграе с тръбичката и довольно продължава:

- Рицарските доспехи се сваляли трудно и сложно, затова за спешни случаи при малка нужда са ползвали това приспособление - и посочва тръбичката.

Приказка:
Един мъж си пожелал от вълшебницата да го направи неустоим за жените, тя го превърнала в кредитна карта...

Мъж излиза рано сутринта от палатка на брега на езерото, довольно се протяга, гледа разкошната гледка на изгрева и довольно се провиква:

- Ах, че кеф!!!
А ехото, злорадо отвърнало:
- А утре си на работа...

За жените:
Знаете ли как да накарате мъжа бързо да се върне от купон с приятели?
Пращате му SMS:
"Вземи вино и идвай, моят до утре няма да е вкъщи!"
И след това веднага си изключвате телефона...

Драма:

- Не обичам огледала. Постоянно ми показват някакъв небръснат урод, който даже не може да се облича като хората.

В бара мъж пие чаша след чаша. Барманът го пита:
- Някаква мъка?
- Да, и всичко заради шестгодишния ми син...

- Проблеми в училище?
- Ех, да беше това... Много по сериозно. Заради него забременя 18-годишната детегледачка.

- Не говорете глупости. Това просто е невъзможно!
- Възможно е! Този пикльо да вземе с игла да ми надупчи всички презервативи!

Знаете ли, че:
Въпреки съпротивата на Гърция Европейският съюз ще ѝ нанесе мащабна помощ.

В света на животните:
При мъжките елени, колкото са по-големи и кичести рогата, толкова по-привлекателен е мъжкият. При хората, колкото са по-големи рогата, толкова по-привлекателна е женската!

Народно поверие:
Ако сте решила да се обадите на вашата най-добра приятелка от телефона на мъжа си, а на екрана излезе надпис "Иван Петров - автомонтьор" - това е на развод.

- Защо вие, мъжете, не знаете, какво искаме ние, жените?
- А защо вие знаете, какво искаме, но

не го правите?

Един човек отива в патентното бюро в Париж и казва, че е изобретил мотор за автомобили, който работи не с бензин, а с вода.

Проверили, оказало се, че действително работи. Започнали да оформят изобретението и го попитали:

- По принцип можем да ви предложим два алтернативни варианта - или да го оформим като едно изобретение, или като две - мотор, работещ с вода и вода, използвана като гориво. Вие нали сте специалист по горивото?

- Да, много години работех с нефт в Саудитска Арабия. Там, между другото, направих и изобретението.

- А защо не го патентовахте там?
- Опитих се. Но когато им описах изобретението си, те също ми предложиха два алтернативни варианта.

- Какви?
- Обесване или разчленяване.

- Черните котки носят ли нещастие?
- Зависи дали си човек или мишка.

Блондинка се оплаква:
- Толкова много мъже, а толкова малко време.

Той стои пред нея на колене:
- Обичам те! Стани моя жена!
- Съгласна съм. Стани, не търкай нашите панталони.

Блондинка се възмущава:
- Някой е пуснал слуха, че съм се омъжила по сметка, а аз даже не знам колко милиона има той...

Организационен живот:
На годишно-отчетното събрание на харема била призната работата на султана за незадоволителна...

Питат един младеж за отношенията му с неговото момиче.

Майка му:
- Ти с нея сериозно ли?
Приятел-програμισът:
- С нея някакви ресурси делите ли?
Приятел-администратор:
- Какви права на достъп имаш?

- Петров, вие сте глупак!
- Но, капитане!...
- Това е заповед!

- Тате, а как в приказката жабата се превръща в принцеса?
- Чрез фотошоп!

Изпит в български университет. Излиза преподавателят от кабинета:

- За днес всички билети са продадени.
- Ама как така? И единадесети и двадесет и осми ли?
- Вие Петров, да млъчите! Вие имате задължение още от миналия семестър!

Златна сватба. Мъжът се обръща към жена си:

- Фани, захарче мое, подай ми чашата. Приятелка на жената възхитено:
- Толкова години сте заедно, а такова нежно отношение един към друг.
- Ти пък! Той само намеква за моя диабет.

Мъж разглежда банкнота от 100 лева срещу светлината, за да види дали не е фалшива.

Отнякъде дотичва катаджия:
- С кола ли сте?
- Не, а защо?!
- Жалко...

Що е глобализация?
Глобализацията е явление, при което английска принцеса се вози в германска кола с египетския си приятел. Колата е управлявана от белгийски шофьор, пиян от шотландско уиски, и е преследвана от италиански папараци през френски тунел. Колата се блъска в бетонна стена, зидана от сръбски гастарбайтери. Отварват принцесата в американска болница в Париж и там бразилски лекар се опитва да я спаси. Но все пак принцесата умира!

Тарзан

**ДОБРА НОВИНА
ЗАПЛАТИТЕ ВСЕ
ОЩЕ ОСТАВАТ
ПО-ВИСОКИ ОТ
ОТДРЪЖКИТЕ!****ОЩЕ ПО-ДОБРА НОВИНА
ДЯНКОВ ПОЕМА
ПРОГНОЗАТА ЗА ВРЕМЕТО!****ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ****Съвсем като в България!****ЗАЩО НЕ СЕ НУЖДАЕТЕ ОТ
ПОВИШЕНИЕ НА ЗАПЛАТАТА?!**

1. Препоръчително е да се идва на работа облечен според заплатата. Ако ви видим да носите обувки "Прада" и чанта "Гучи", ще приемем, че сте добре финансово и не се нуждаете от повишаване на заплатата.

2. Ако се обличате бедно, трябва да се научите да управлявате своите пари по-добре, така че да можете да носите по-приятни дрехи и затова не се нуждаете от повишаване на заплатата.

3. Ако се обличате точно както трябва, значи сте точно там, където трябва да бъдете, следователно не се нуждаете от повишаване на заплатата.

Относно болничните

Вече не приемаме болничния лист като доказателство за болест. Ако можете да отидете на лекар, значи можете да дойдете на работа.

Относно почивните дни

Всеки служител ще получи извънредно 104 лични почивни дни в годината. Те се наричат събота и неделя.

Относно използване на тоалетните

Като цяло, твърде много време се прекарва в тоалетната. Сега вече има ограничение от три минути за ползването на кабинките. В края на трите минути ще звучи аларма, тоалетната хартия ще се прибира, вратата на кабинката ще се отваря и ще бъдете заснемани. При второ нарушение снимката ви ще бъде залепена на таблото за съобщения в категория "Многократни нарушители". Всеки, който е хванат да се усмихва на снимката, ще бъде санкциониран в съответствие с политиката на компанията за ментално здраве.

Относно обедната почивка

Слабите хора имат 30 минути за обяд, тъй като трябва да ядат повече, за да изглеждат здрави. Хората с нормална физика имат 15 минути за обяд, за да получат балансирана храна, с която да поддържат своята фигура нормална. Пълничките хора имат 5 минути за обяд, тъй като това е цялото време, от което се нуждаят, за да изпият едно хапче за отслабване.

Благодарим ви за лоялността към нашата фирма. Помнете, че вие сте ни избрали за свои работодатели, а ние сме тук, за да ви осигурим позитивни служебни преживявания. Затова всички въпроси, коментари, притеснения, оплаквания, разстройвания, раздразнения, инсинуации, изявления, обвинения, съзерцания и смайвания трябва да бъдат насочвани другаде.

Мирослав БОЖКОВ

НОВ БЮДЖЕТ - НОВ ТАНЦ

БЮДЖЕТНА СВЕТИНА

*Всичко е в бюджета нов прекрасно!
Гарантирано от герберска ръка...
А в тунела
светлинката в криза
гасне...
Нямало пари
за светлика!?*

ЛОЗАН ТАКЕВ

**ИЗ КОЛЕКЦИЯТА НА БЪДЕЩИЯ
СОФИЙСКИ ЛУВЪР**

ДАВИД ТЕНИРС - МЛАДШИ. БИСТРИЧАНИ ЛИКУВАТ - БОЙКО ПАК ВКАРА ГОЛ В МАЧЛЕ

**АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА
В УТРЕШНИТЕ
ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!**

Рашко СТОЙКОВ

**Б.Б.: АЗ СЪМ ЕДИНСТВЕНИЯТ
НАДПАРТИЕН ПОЛИТИК, ЗАЩОТО
СЪМ ДОРИ НАД ГЕРБ!****77 000 БЕЗРАБОТНИ С ВИСШЕ
ОБРАЗОВАНИЕ БИХА БИЛИ ГОРДОСТ
ЗА ВСЯКА СТРАНА!****ЦЕЦО БРОИ ОСПОРВАНИТЕ
БЮЛЕТЕНИ!****СПРЕНИТЕ ВЛАКОВЕ В БДЖ
НАСОЧВАНИ КЪМ МЕТРОТО!****НАПАДАТЕЛ УБИВА ПРИ САМООТБРАНА!****СЕНЗАЦИОНЕН ОБРАТ В ДЕЛО ЗА
УБИЙСТВО: САМОКОВЕЦА НЕ БИЛ ОТ
САМОКОВ?!****ЕВРОПА НИ ОЦЕНИ: 1100 ЕВРО
СТРУВА В ИСПАНИЯ ФАЛШИВ
БЪЛГАРСКИ ПАСПОРТ!****МЕДЪТ ОТ ОСИ НАЙ-ЗДРАВΟΣЛОВЕН!****ВЯРНО Е, ЧЕ СУТРИН БОЙКО КАЗВА
ЕДНО, ПО ОБЕД ДРУГО, НО ВЕЧЕРТА
ОБОБЩАВА!****ЛЕКЦИИТЕ НА
МИТКО МЕТОДИЕВ****Има ли надежда
или
Къде сте,
кретени?**

Да станеш жертва на предаване "Скрита камера" не е най-доброто, което може да ти се случи. Обикновено те правят на идиот. Звънят ти на вратата и ти казват:

- Дължите осем хиляди лева наем за пързалката в Нови Искър, ако не ги платите до три дни ще бъдем принудени да опишем имуществото ви!

Онемяваш! Досега не си чувал, че в Нови Искър има пързалка. Това - първо. Второ, никога не си я наемал тази пързалка! И трето - никога не си виждал осем хиляди накуп! Извергите от обаче продължават да се гаврят с теб:

- Ще опишем гарсонирата ви и всичко в нея!

И когато си пред припадък, когато кръвното ти е сто и петдесет на триста, когато пулсът ти - двеста, а температурата ти може да взриви всеки термометър, ония изроди се ухилват артистично:

- Погледнете ееей там и се усмихнете! Скритаааа камерааааа!

В този момент срещу тяхната скрита камера би трябвало да извадиш своята скрита зад вратата лопата и да ги погнеш, но ти, кой знае защо, наистина се усмихваш. Всъщност, ясно е защо. Паднал ти е камък от сърцето - всичко е само малка невинна шегичка - "Скрита камера".

Никога не съм харесвал "Скрита камера". Идиотско предаване, което те прави на идиот!

От известно време обаче, скритата камера страхотно ми липсва. Защото непрекъснато ми се сервираат разни неща, от които пулсът ми се учестява, а кръвното и температурата ми се вдигат.

Свинското прехвърлило десет лева кило и ще се качва още.

Градският транспорт пак работи на загуба, така че билетчето от един лев скоро ще бъде само приятен спомен.

Предстои нова реформа в здравеопазването, при която може да си позволи да боледува само човек с желязно здраве.

И още... И още... И още... В един момент си казвам "Абе, чакай, това нещо чак пък така и чак пък толкова..." и започвам да се оглеждам за скрита камера. С надеждата, че сега отнякъде ще изскочи някой кретен, ще се ухили идиотски и ще ми изблее:

- Скритаааа камераааа!

И аз ще разбера, че всичко това е било само една шега. Макар и тъпа, макар и жестока, но шега!

Да, ама кретенът не изскача и няма никаква скрита камера, никакви шегички няма!

И ми липсва кретенът! Ох, как ми липсва! Къде сте, бе кретену?!

От редактора

Тъпан да биеш за слепи и глухи

Борис ДАНКОВ

Почти библейски прозвучаха думите на писателя Калин Терзийски, изречени оня ден по време на протестното литературно четене пред Министерския съвет: "Ние ще четем, нека някой да ни чуе. Ние ще мислим, но дано и тези, които са ни чули, да мислят". Тези думи можеха и да бъдат подминати, ако не принадлежаша на младия и талантлив български писател, удостоен неотдавна с годишната награда на Европейския съюз за литература. Ако в тях не се таеше огромна тревога за състоянието на българската култура, за безпросветността, в която затъва страната ни с всеки изминал ден поради духовната ограниченост и некадърността на днешните български управ-

ници.

А фактите са наистина скандални! Около 50 на сто от младите хора в България са... функционално неграмотни. В 90 на сто от библиотеките на страната през последните 2-3 години не е постъпила нито една нова книга. Европейците купуват годишно по 11-12 книги, докато българинът - само 0,56?! Едва 10 на сто от населението на България посещава библиотеки, докато в Европа този процент е 60-70%.

Повече от съмнително е, че някой от днешните "първи" ще се съгласи да види истината в очите и да чуе фактите такива, каквито са. Дори те да са били изречени "по техните прозорци". Пък и какви ли духовни възжеления могат да имат люде, чиито културни интереси се простират до прочит на "Винету" и хитовете на Лепи Брена и Цеца Величковиц?! На такива "фенове" каквито и рецитали да се изнасят, каквито и "серенади" да им се правят, все тая. То е все едно като да биеш тъпан на слепи и да се надвикваш с глухи...

ЧЕЛЕН ОПИТ

Мегакултурен сайт създават в Русия

Министерството на културата на Руската федерация е обявило конкурс за изработване на първия електронен интернет-портал за популяризиране на културното наследство и традициите на Русия, известията News.ru.

Този изключително внушителен проект предвижда в новия електронен сайт да бъдат качени артефакти, свързани с историята и културата на славянската страна "от нейното създаване до наши дни". Новият портал ще включва както "интерактивни карти на културните и природните ландшафти" в страната, а също така - изображения на архитектурни обекти, филми и книги, исторически паметници, фолклорно наследство и пр.

В сайта ще бъде поместена богата електронна библиотека, изображения на музейни експонати, тестове за изучаване на история, сводни каталози и пр. В замисъла на бъдещия проект е предвиден не само достъп, но и двустранна обмяна на информация, което ще предостави възможност за лансиране и обсъждане на нови идеи и пр.

Реализирането на проекта ще струва на руския данъкоплатец над 76 млн. рубли. Някои руски специалисти смятат, че това е доста висока цена. Но има неща, които си струват инвестицията, след като става дума за популяризиране на националната култура и традициите на Русия.

АРТ

Скулптура, кръв и видео от Венци Занков

"Последният будоар. 1991 - двадесет години по-късно" - самостоятелна изложба - скулптура, кръв и видео - е озаглавил известният авангардист Венцислав Занков своята най-нова експозиция, открита навръх 10 ноември в галерия "Райко Алексиев". С нея той обявява края на своите "будоарни игри" в изкуството. Двадесет години по-късно, след своята екстравагантна акция в софийската кладница в Орландовци, озаглавена "Червено 1", художникът се представя с нови творби, чрез които прави връзка към миналото. Не по-малко екстравагантни "фрагменти" от миналото и ракурси към настоящето. Както той споделя: "Времето го няма. Ако чакаме края на света, то край няма. Свят няма. Отломки от съдби се носят в хаоса на реалното и виртуалното. Социални мрежи и социални революции?"

Новата изложба на Венцислав Занков може да бъде възприета като продължение на неговото амплуа в изкуството или като... откровена провокация. Във все-

СНИМКА БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

ки случай тя трудно ще остане незабелязана.

Художникът авангардист има зад себе си интересни социални и екзистенциални провокации, каквито са перформансите и изложбите му "Бог ли съм", "Границите на агонията" (1991), "Порно-

мо пътят към истината" (2000), "Бял мъж, хетеросексуален" (2002), "Седм булки храчат" (2005) и др.

"Последният будоар" се осъществява с подкрепата на международната фондация "Св.св. Кирил и Методий" и ще продължи до 22 ноември.

ПРЕДСТОИ

Тръгва българският филм „Цахес“

От 25 ноември по екраните на кината в страната тръгва новият български филм "Цахес" на режисьора Анри Кулев и сценариста Христо Ганев - научи ДУМА от електронния портал Светлосенки.ком. Романтическата комедия е вдъхновена от фантазиите на знаменития Е.Т.А. Хофман, макар мястото на развиващата се фабула да е съвременен град, отрупан с бетон и стъкло. Действието се пренася от настоящето в миналото и обратно, преминавайки в паралелните светове на реалното и вълшебното.

Главните роли се изпълняват от такива звезди на българското кино и театър като Стоян Алексиев, Касиел Ноа Ашер, Захари Бахаров, Ивайло Христов, Явор Бахаров, Мая Новоселска, Христо Мутафчиев, Чочо Попйорганов, Павел Попандов и др.

Художник на костюмите е Марта Миронска, получила наградата на Българската филмова академия за 2010 г. Продукция на "Кулев Филм" в копродукция с Камера, с подкрепата на Националния филмов център и програма Media; разпространява: "А Плюс Синема".

Режисьорът Анри Кулев е възпитаник на ВГИК - Москва. Работил е в студия за анима-

Кадър от филма "Цахес"

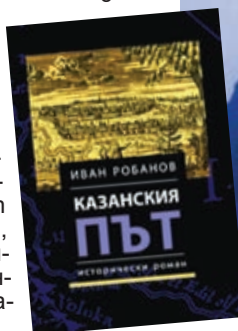
ционни филми "София" (1974- 1993). От 1991 г. е продуцент, доцент в Нов български университет. Режисьор на повече от 70 анимационни, игрални и документални филми.

Сценаристът Христо Ганев е достатъчно известен с авторството си на повече от 20 сценария на филми като "Песен за човека", "А бяхме млади", "Басейнът", "Голямото нощно къпане" и др.

EX LIBRIS

Нов роман на Иван Робанов

Излезе от печат историческият роман на Иван Робанов "Казанския път". След поредичата от романи - трилогията "Кръстовден", която се състои от романите "Кръстовден", "Черната джамия" и "Света София" и след романа му "Хетерата", "Казанския път" е новата творба на автора, която отвежда читателя с хилядолетия назад в протоцивилизацията Ител, от която произлизат древният Шумер, Страната на Великите Моголи - Индия, Кубароземска-

та държава на хан Кубрат, Киевската българска държава на Шамбат Кий, Критската държава, Малоазийските български държавни образувания и Крайдунавска България.

Първата сюжетна линия на романа проследява избухването и потушаването на Първото Търновско въстание на Тодор Балана през 1598 година. Паралелно с този разказ се развива и "христоматийният" сюжет, в който двама мъдри разказвачи, които изследват древните хроники на българския род, разказват за хода на древната култура, която, според много древни и съвременни учени, е залежала в основата на световната цивилизация.

Книгата излиза с марката на издателски консорциум "Кома".

П о е з и я

Нови стихове от Илиана Илиева

Снежен плаж

Вода и пясък, пясък, сняг - вода.
От памтивека пътят си тече.
Накрая чайка, гълъб и врабче
отпиват глътките му свобода.

А после? Литват горе - без следа.
След тях - отново девствено и диво.
Аз, ако стъпя, знам, че ще се крива
и сняг, и пясък - сякаш съм бега.

Броене на стадата преди сън

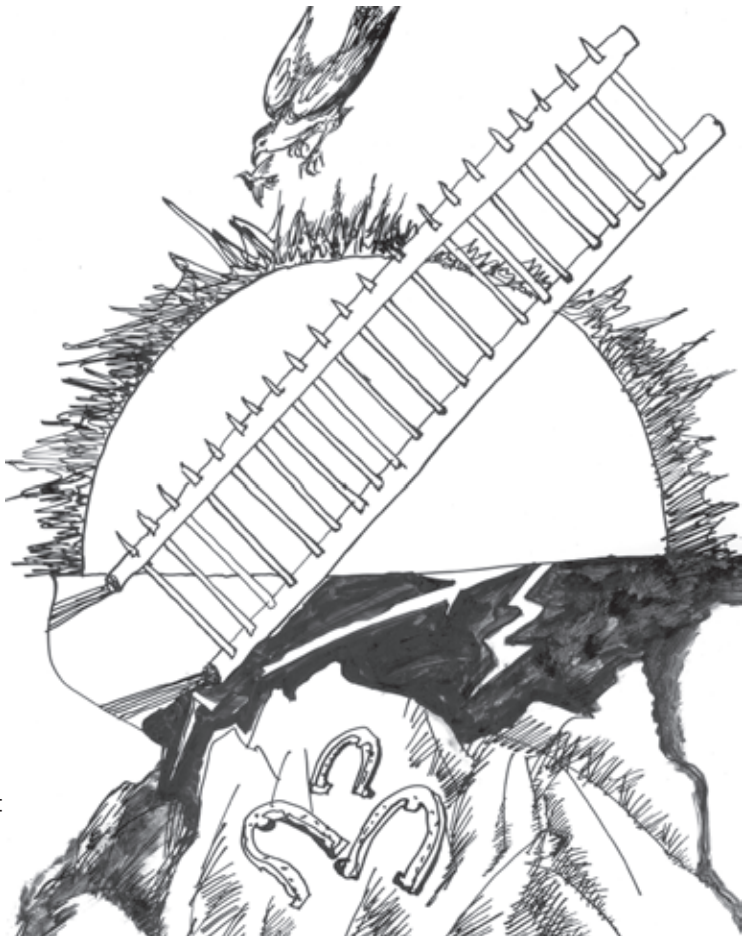
Такава суша стегна ме - дълбока -
че пътят ми нацепи се на букви.
Начупваха се всичките посоки
и аз се питах в хаоса им - тук ли
стадата прегладнели ще пладнувам,
от трън на глог, на паша по чукара?
А Господ на небето спря да чува,
та гъждовете дойни да подкара.

Денят над мене суркаше високо
чергилото, от жупел прегоряло,
като че ли не бяхме харна стока
и преходът ни може да е ялов.
Но после се отметна и отдръсти
от съвест ли, от що? - се сгромоляса,
а ние взехме с радост да се кръстим-
че преди нас небето каталяса.

Ала не би - то имало да връща
за помислите думи на порои -
на всеки кър и поднебесна къща,
на нищи, на блажени, на герои.
Така се умълчахме надълбоко -
от крайностите пътят се разнесе.
Дали ще схванем дума от потока,
или ще се намерим в сън и песен?

Където се събират поетесите

Където се събират поетесите
и рецитират напористо и високо -
на мене ми е тегаво и стреснато
и ми се свръщат в думите посоките.
Уж ходя от любов и от разбиране
на техните вечерни рецитали,
а все едно съм без петак - дори за сирене -
и социалните пред мен са ги раздали.
Более бледото ми самочувствие,
докато плача нашироко между думите.
Какво изкуство, Боже мой, какво изкуство,
когато всички са ни взели чумите?
Ала не слушайте, четете - да ви слушам.
Добре че Господ ни създава между другите.
На мене просто ми дойде до гуша
от многото съпрузи и съпругите им.

Пред иконата на телевизора

Вечер оглеждам се в медийното огледало -
българка, циганка ли съм?
Американка?

Мир на деня ми -
забравям какво съм пощяла.
Дума след дума в ухото ми се тараланка.
Що не съм дива, до крайните долни предели?
Пък да забравя езика си, върло отечествен?
Вечер съм вечно виновна за капката смелост,
че съм избрала и днеска да бъда човечна.
Ни по света, ни у нас съм.
Аз съм илюзия?
Ех, новина, ти си втората моя лъжа.
Първата е, че живея,
а не се изхлузвам,
между възторга и правото да тъжа.

Вятърът на измамата

Ни хлябът хляб, ни сирене от мляко.
Кой вятър до измама ни довея?
Не знам какво нататък ме очаква,
но хич не ми е вкусно да живея...

Надеждата налива свидни пити
в нетрайните килии на пчелина.
Но толкова горчилки са изпити,
че иде ми и аз да си замина.

Да спра в дъха на песен или притча,
на спомена в душата пещериста.
Ако при мен лъжата не дотича,
аз ще повярвам, че живях на чисто.

Говорещите руни на реката

Жълтата река през мен потече -
хищно хлътна в моя тих бял Дунав.
И усетих - гревните предтечи
сякаш идат, за да ме целунат.

Не като дете, а като майка,
не жена - а спомен за светиня.
Дух да сучат, а душа се вайка -
как от мен самата да замина.

Болка ми е каменното ложе,
градове грамади съградило.
Степ горена колчем се тревожи -
гордо мляква конското ми било.

Гръм кове подкови по скалата,
слънчевата ритла гракон кърши,
ястреб първи славеи премята -
докато със песента се свърши.

Ще останат срязаните руни
върху урни и небесни плочи.
Да си дойдат в моя тих бял Дунав,
докато през мен кръвта клокочи.

ИЛИАНА ИЛИЕВА е родена на 8 април 1969 г. във Враца. Завършила е руска филология и история в СУ "Св. Климент Охридски".

Автор е на стихосбирките "Жабешки скок", "Трустишия, хайку, танка", "Ти, който хакна планетата", "Пента и Пижо" (етнохайку на северозападен диалект). Наскоро излезе от печат нейната четвърта книга със стихотворения "Говорещите руни на реката" от издателство "Захарий Стоянов", илюстрирана с гетайли от картини на Росен Рашев-Рошпак.

Носител е на първа награда от Националния конкурс за поезия "В полите на Витоша".

Родословие

Моят град е с много дълго име -
като на герой в арабска приказка -
с габър в центъра на градското гъмжило,
със пустинни рози на стрелбищата,
от които карнавалите извират.
Моят град е с много дълго име -
с шадравани от липи и окарини,
от акации, които си говорят в морскосиньо
с херувимите и демоните на Коелю и Пучини,
но заспиват с раковини под сърцето.
Моят град е с много дълго име -
със завои от звезди по безистените,
във които пият Бротиган и Брегович
и записват по едно парче за непростените-
да четат и слушат сутринта себичните.
Моят град е с много дълго име -
с тротоари от дъжда на Леонидите,
с пещери между тирета и съгласни -
кретащи фрагменти от забравени понятия
и езици на глобални днешни властници.
Моят град е с много дълго име -
бавна ласка с десет пръста в двора,
през които зимният Чайковски
взира се в комина на Вивалди
с бяла завист до дълбока пролет -
докато оградите от Синдзян до Париж ,
навърх Гергьовден,
зашумят и пукнат от глухарчета
и други мои двойници.

Целувка

Безсловесно те гледам и мълча до забрава.
Тази тиха беседа сладък миг обещава.
И полета се спускам - като пух от глухарче -
върху твоите устни... и замирам, макар че
да вилнея ми иде - лятна буря, стихия -
докато ме разпридаш, аз пък тебе да пия.
Да те вдишвам дълбоко, докато те запомня -
като вярна посока по земята огромна,
за да знам, че те има, докато още дишам,
или стана незрима, или ти си отишъл
в най-дълбокото мене и на дух те посея -
моя обич неземна, слънчева Одисея.

Глобален гладиатор

Сега светът е постмодерен колизеум.
Народите са гладни, юродиви гладиатори,
но някои все още само гледат -
без хляб предъвкват яловите зрелища.
Уж всеки знае кой е императорът,
но никой името му не зове -
кой призовава името му всуе?
Той ни е брат, другар, спасител,
той винаги е пурпурен и прав -
особено щом стъпим на арената -
в свещената обител под краката му:
за да воюваме за свободата,
за да я вземем - шепя кръв - от пясъка,
да загребем живота на съперника -
тъй робски предан само на смъртта.
Един след друг се спускаме към центъра -
по-близо, все по-близо до геройството,
все по-изпосталели за победата
и диви - както нивгаши досега.
Пропадаме към онзи миг падение,
когато ще ни тласне силно славата
току пред взорите на милиардите,
ще ни забие в паметта на пантеоните -
на вечните, но смъртни имена -
към късите възторзи на владетеля...
Докато за последен път гръкляните
изхрипат - Ave! -
и премълчат - Защо?

Ф.М. Достоевски, 1876 г.

ТОЧНО ПРЕДИ ДВАДЕСЕТ ГОДИНИ гръзнах да правя юбилеен лист по случай 17-годишнината на великия писател. Средства осигуриха Антон Дончев и Венцел Райчев (Венцел Райчев, преводач на Достоевски; тогава беше шеф на София прес). Склоних за участие такива солидни автори като Тончо Жечев, Здравко Петров, Ивайло Петров, Димитър Коруджиев. От общо 8-те страници на този лист, който се оказа единствен и за Русия, повечето бяха цитати от велики негови адепти и последователи. Но какво беше моето учудване, когато видях статията на Т. Жечев! Независимо един от друг бяхме писали в обща тематична гама; естествено, моята - с всичките белези на педантичното старание в следване на темата... Сега, като разглеждам тия страници, виждам все пак и белезите на онова, което изисква и академичното изследване: позоваване на авторитети, богата био-библиографска справка.

Да се говори за Достоевски, означава да се говори за най-болезнените проблеми на съвременния ни живот. Засети във вихъра на една велика революция- Френската, породени от неочаквания обрват на революционната трагедия.

Думите "Достоевски и Запада" имат специално значение за нас. Едва ли един значим писател или мислител от последния половин век е избягал от неговото влияние - морално, духовно, естетически и философски. Западните писатели не могат и не искат да се измъкнат от това влияние. Габриел Гарсия Маркес говори за Достоевски и Софокъл като за най-големите си наставници.

Достоевски представлява една епоха в историята на нашето развитие ("Дневникът на един писател", юни, 1876). В момент, когато той е бил почти отречен в родината си, той насища почвата ни и може да се каже с думите на писателя емигрант Георгий Адамович, това е "Русия на Запад"...

Влиянието на Достоевски е огромно, достатъчно е да споменем Томас Ман и Стефан Цвайг, Албер Камю и Кафка, Джойс и Пруст, Фройд и Ницше, Оскар Уайлд, Сартр, Вирджиния Улф... В Русия това са Розанов и Мережковски, Соловьев и Бердяев, Булгаков и Солженицин; и цяла плеяда съвременни руски класици...

Признават го не само руските и европейските, но и американските писатели: Уилям Фокнър, Томас Улф, Фланъри О'Конър, Ърскин Колдуел, Кърт Вонегът, Уокър Пърси, Джак Керуак, Кен Кизи, Чарлз Буковски...

Не бива да забравяме обаче и "обратното" влияние - знае се, че Достоевски възприема нещо от мистицизма на Едгар Алън По... От романтизма на Шилер и Дикенс, на Виктор Юго... макар да се отдалечава на почетно разстояние от тях...

Новозаветният пророк на Русия

190 години от рождението на един от най-великите писатели за всички времена - Фьодор Михайлович Достоевски

Константин ЕЛЕНКОВ

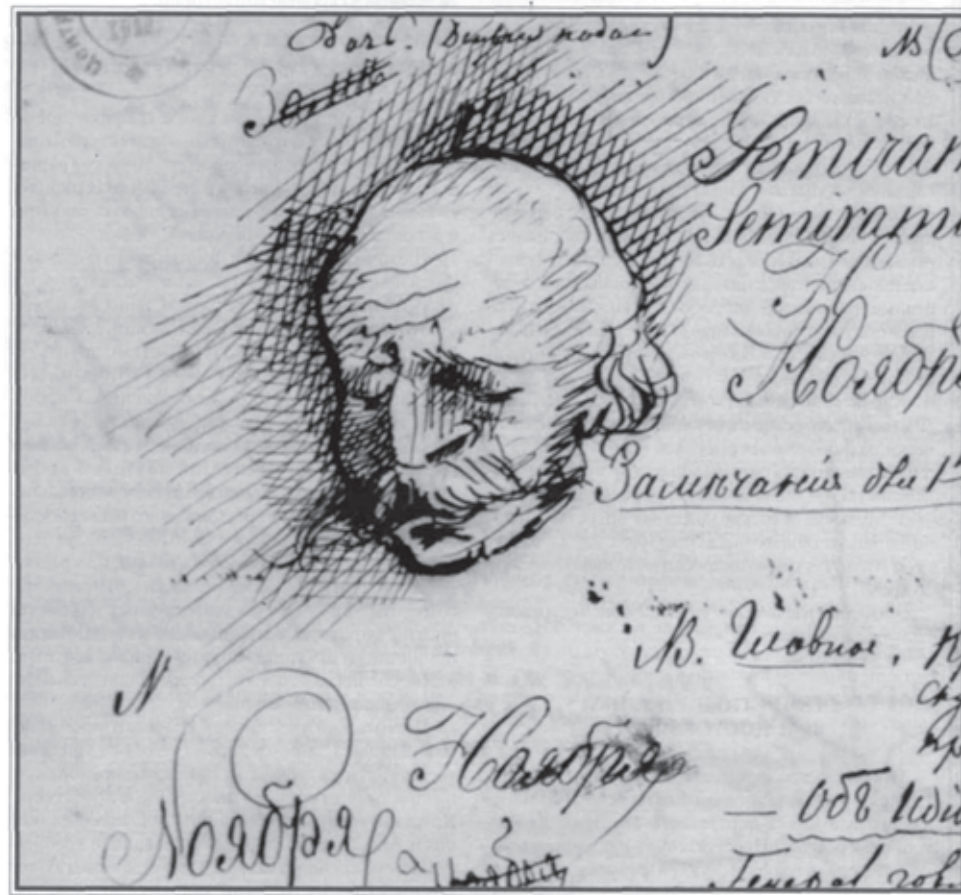
Развитието на литературата наскочи отдавна равнището на съчинителството и школуването писателство, избяга и от задължителното изискване за вдъхновение и минимум дарба. Но пръв избяга от романтизма на романописците самият Достоевски. Не случайно в негово време е наричан публицист, обвиняван е в журнализъм. Качества, които днес са на почит. И на показ! Обвиняван е в мистицизъм и в христопоклонничество, в смиреност и боготърсачество...

Но за читателите смятам, че ще бъде по-интересно да приведем някои схващания и мисли на западни и руски философи за писателя.

Изследването си "Мировозрение Достоевского" големият философ и писател Николай Бердяев започва с думите: "Още като дете аз имах "имунитет" от Достоевски. Той рътърси моята душа повече от който и да е писател и мислител. Започнах да деля хората на хора на Достоевски, и хора, чужди на неговия дух..."

Похвала заслужават петте тома на завършената наскоро биография "Фьодор Достоевски" (2001) на Дж. Франк. Тя представлява едно от най-изумителните постижения на американската литературна критика за последните 25 години.

В словото си при откриването на паметника "Пушкин" през юни 1880 г., половин година преди своята кончина, Достоевски говори за великия поет като за "пророчество и знак". По този повод пише: "той направи много за осветяване на нашата тъмна пътека

Факсимиле от ръкопис на Достоевски с негова рисунка

с нова светлина." Аз не мисля, че ще използваме същите думи да опишем значението на Достоевски за нас. Поскоро трябва да кажа, че Достоевски е "тъмен път", който ни води из гора - символ на собствените ни маршрути и нашите собствени лутания... Въпреки това, парадоксално, но изкуството на Достоевски не е песимистично. Като основен център в изследването си "Легенда за Великия инкви-

зитор" (1894) Василий Розанов отбелязва, че в "борбата между отрицанието на живота и утвърждаването, между разяждането на човешкото съзнание и неговия разцвет; в изображението на тази борба изкуството на Достоевски винаги е било дълбоко положително. И не в маниера на социалистическия или американския рекламен реализъм, с неизкоренимо блажена усмивка, но в един истински здравословен начин. Още: "Но възможно ли е художник, който смята, че пише разочаровано за хората, който черпи от материала на човешката действителност всъщност да създаде изкуство, което наистина въздига сърцата и умовете на читателите? Не мисля, че отговорът се крие само, нито дори предимно в страстния идеализъм на Достоевски и в неговата силна и красива християнска духовност, въпреки че те са неделима част от неговото изкуство.

Според Ницше Достоевски е автор на трагедии. ("Tragedy" - латинският превод на "роман") И в тази връзка Ницше има удивителна "приписка":

"Колко освобождаващо въздейства Достоевски!"

Желанието да "представя ужасни и невероятни неща" - това е философски реализъм, дълбоко характеризиращ Достоевски и творчеството му... Именно това го свързва с гигантите на древността Омир, Есхил и Софокъл, с Шекспир и с великите му връстници Ницше и Толстой. Основните атрибути на изкуството на Достоевски и на всички велики в руската литература, която се ръководи от сърцето: от дълбоко реалистична представа за човека и света; готовност, както е и в Библията, да се изправи срещу страданията и бедствията на една нация, един народ, един човек; една трансцендентна визия, визия за идеалното, но с отворачение и независимо от всички противоположни импулси - за приспивни песни. ("Я убаюкивать не мастерь").

Работният кабинет на Достоевски в Санкт Петербург

КОСТАДИН ЗЛАТКОВ е роден в с. Божица, Босилеградско на 16 ноември 1931 г. Завършва гимназия в Босилеград и журналистика в Софийския държавен университет. Работил е в Радио София като окръжен кореспондент, редактор, наблюдател и главен редактор на Детско-юношеска редакция.

Автор е на книгите "Това нещо животецът", "Илюзийо, моя", "Мезе мухоморка", "Скитал скитник", "Пастир на столетия" и "Хроника на изчезналото време".

- Роден си в с. Божица. Къде се намира това райско кътче?

- Селото се намира в Западните покрайнини на България, точно срещу Стрезимировци. Започва от Кръвави камик, запълва цялото пространство между старата и нова граница и стига чак до Босилеград, кажи-речи до Македония. То е най-голямото село в Западните покрайнини, има над 45 махали, разпилени по няколко планини, а жителите му са разселени по целия свят.

- По целия свят?

- ... Да, него има цели квартали в България - кв. "Надежда" в София, Оряхово, Кнежа, Дъбниците край Плевен, огромна колония има в Ниш. Божица е завладяла още Сурдулица и Лесковац в Сърбия.

- Кога си напуснал родното си село?

- Преди повече от половин век. И така се случи, че когато се завърнах преди двайсетина години, разбрах, че очите на детето гледат на света по един начин, а на възрастния човек - по друг. Видях съвсем други върхове, съвсем други планини, съвсем други долини. Разбрах, че едни баури са станали по-големи, други са се спекли, смалили са се. Долините са се разместили. Реките, които даваха основната енергия на Струма, днес са обрнати към Морава или са пресъхнали. Когато видях тези реки, изведнъж ми се стори, че в мен и моя живот нещо е умряло. Даже и хълмът, на който е построена дядовата ми къща, днес се е свил някак си, буките са изчезнали, появили са се брези. Откъде са дошли? Вятърът е довял отнякъде семената им и те са поникнали. Горите също като нас не са вечни. Нищо не е вечно на този свят.

- А откъде идва коренът ти?

- Пона начало Божица е събрана откъде ли не. Има хора, дошли от Дупнишко, от Кюстендилско, от Поморавието, от Вардарско. Това са главно скотовъдци, овчари, говедари, зидари. Кolkото го моите корени, помня моя прагядо Костагин, който умря на 100 години, докато косеше трева. Намерихме го кротко заспал на откоса. Дядо ми Златко, който е строил София, Ниш, Скопие, Одрин, падна от един строеж и там остави костите си. Баща ми Младен също падна от едно дърво и така си отиде от този свят. Тъй че никой от моите предци не си е умрял у дома. Дай Боже, дано и аз да свърша като тях.

- Кога се почувства българин?

- Откакто се помня, но в нашия край това чувство никога не е било силно развито. За разлика от останалите народности в бивша Югославия, българите невинаги говорят своя език и се чувстват българи. Има и още по-тъжни примери. Познавам трима братя, синове на един книжар, от тях единият е тук в България - инженер, як българин. Другият - македонец, ама як македонец. Третият - сърбин, ама прави сърбин.

- Защо толкова лесно приемаме чуждото и се обезличаваме, претопяваме?

Костагин Златков:

Бог високо, цар далечно...

Да пазим България, защото никой няма да я опази, ако не го направим самите ние - казва известният писател, който след няколко дни ще навърши 80. Честито!

Интервю на Борис ДАНКОВ

- Не зная. И на този въпрос едва ли някой може да намери точен отговор, макар всеки да си има свое обяснение. Лошото е, че ние, в сравнение със сърби, гърци, албанци, като че ли имаме най-слаби, плитки корени. Може би ключът на тази загадка е в нахсаността на нашата история, която ни е претопявала, пресовала. През нас са минавали безброй ваянци, които са ни нахсали корените. Затова нямаме и дълбоки родословия. Може би тук е една от причините за лесното ни претопяване, а иначе те са много повече...

- Зная, че твоето хоби е скитничеството из планините. Да не би това да е някакво неосъзнато бягство от реалността?

- Не, не мисля, че е бягство. В мене винаги е имало една жажда към скитане и изкачване на върхове. Това може би идва оттам, че съм роден между планини. То по-скоро е някаква природа, която човек носи в себе си. Така, като се изкачвах по-нагоре, виждаш как върховете под теб се смаяват и заприличват на къртичини. Подобно чувство имах като алпинист, когато изкачвах Казбек и Елбрус. Достигнеш ли някакъв връх, виждаш, че по-нагоре има само небе и за един миг започва да ти се струва, че си постигнал вече всичко. Нещо подобно се случи и с последната голяма човешка илюзия - комунизма. Тогава всичко беше дори още по-илюзорно, защото видяхме само някакъв далечен хоризонт с неясни очертания, който се изгуби от погледа ни. Не знам дали след комунизма човечеството ще намери друга голяма илюзия, в която да повярва...

- Кой е според тебе най-злободневният проблем, пред който е изправено човечеството?

- ...Това, че със своя потребителски нагон то изяде земята. Тя мина през неговия ненаситен търбух, който я смля и изхвърли като вторичен продукт. Така ще бъде, докато най-после и самата земя не го изхвърли от себе си и не му каже: "Човече, колкото и да те обичах, повече не мога да те понасям. Трябва да си ходиш!..."

- Тази тема вълнува ли те?

- Изключително много, защото това е темата за нашето присъствие на земята. Човек не знае защо е дошъл на нея. Като гледам нравката как бърза и как е организирана своя живот, предполагам, че тя знае защо е родена. Същото е и с пчелата, за която си въобразяваме, че е създадена, за да ни дава мед. Докато тя има невероятното предназначение заедно с ветровете да опрашва света.

Едно е ясно, че ние идваме не по наша воля на този свят. Появяваме се с плач и си отиваме с плач не по наше желание. Докато живеем, известно време се заблуждаваме с някаква си чисто човешка дейност и илюзии, с които се стремим да оправдаем своето съществуване. Докато някой ден не разберем, че това е било дълбока заблуда...

- Какво пишеш в момента, какво включва твоята неиздадена още книга?

- Подготвил съм един нов сборник с разкази, за който се колебаю, непрекъснато се питам дали да го издам или не.

- Защо си разколебан, какво поражда тези съмнения?

- Тези разкази са продължение на историите от моите скитничества. Те са истински случки, които съм преживял и описал. Но откровено казано, аз никога не съм се смятал за писател. Мисля, че истинският писател е голям пророк, който вижда и провижда зад вековете и баури-те, зад мъглата и нощта. Той предсказва времето, изрича съдбовни истини; води човека към някакви висини...

- Какъв е ключът за написване на един интересен разказ?

- Във всяка история трябва да има нещо малко горчиво или лют пипер, ама толкова лют, че да започнеш да кихаш. Нещо да те засърби, да те заболи, да те накара да подскочиш от стола и да кажеш: "Това се е случвало и с мен..."

- Как можем да запазим националната си идентичност в днешния глобализиран свят?

- Мисля, че това е почти невъзможна кауза. Днес вълната на консумативната цивилизация залива цялото човечество. И става така, че като задоволява страстите на човека, убива неговата истинска природа. Така наречената попкултура пък ни манипулира и изкривява духа ни. Ние не знаем с какво се храним, какви генномодифицирани храни и химикали поглъщаме. Така човек не само се губи духовно, той се променя и биологически.

Дори в чисто политически план се залъгваме, че живеем в някаква обединена Европа. Въобразяваме си, че това е едва ли не най-голямото ни завоевание. Докато зад въобразяемото "преимущество" стои едно неясно бъдеще, пълно със заблуди и неизвестности.

Ще оцелеят само онези народи, които имат силно вътрешно ядро и инстинкт за самосъхранение. А иначе човечеството има един-единствен път, който ще го изведе неизвестно къде.

- Значи ти си песимист?

- Да, дълбок песимист съм.

- Какво мислиш за бъдещето на България?

- Ние сме прекалено слаби, прекалено неверни. Целуваме всяка ръка, докато е силна. Отслабне ли, я отблъскваме. Не може да скачаш от полюс на полюс и да забравяш собствената си история, без капка достойнство. Така че виждам бъдещето на България в много тъжни краски. Единственото нещо, което ме утешава, е това, че няма да съм жив, за да го видя.

- Каква е твоята житейска максима?

- Човек е тъжно същество. Този, който го е създал, го е натоварил с много болка и страх, с малко радости. Затова винаги се стремя да дам нещо на човека. Давайки му нещо, ти стократно умножаваш добротата на този свят.

- Да, но като че ли злото често надделява над доброто?

- Те са на кантар. Човек може да бъде и ангел, и звяр. Във всеки има и добро, и зло. Дай му възможност да прояви добротата си и той ще я прояви. Прегизвайки в него злото и то няма да закъснее да се покаже.

- В днешния свят като че ли не е никак лесно човек да е добър?

- Днешният стадий в развитието на света, с борбата за технологии и монопол върху информацията, създава условия за потискане на доброто и щедростта. Щедрият човек е глупав и наивен, слаб и свенлив. Котират се ония, които имат яки лакти или железен юмрук. Простотията надделява, понеже има силни мускули и недодялани маниери. Лошото е, че голямата лъжа завладява хората, които са преуморени от живота, от смазващото всекидневие. А то не е и никак лесно един човек да премине през три исторически етапа. Смазващо е да преживееш подобна промяна. То е все едно през твоето тяло и твоя дух да преминат три танка. Всеки подобен обрат в историята води до сгромолясване на човешката природа. И нямаш ли възможност да се изправиш, да се съвземеш, нищо не може да те спаси. Така се случва понякога и с народите, с държавите...

- Бог да пази България!

- Ние да я пазим, защото Бог досега никак не ни е опазил. Пазил е други, но не и нас. Както се казва: "Бог високо, цар далечно!" Не се ли опазим ние, никой няма да ни опази.

Неделник

Коктейл от форми и композиции

Авторката на изложбата свързва реално, митично, фолклор и концептуално изкуство

Често възприемаме абстрактната живопис като плод на мигновена емоция, на силно чувство. Но има творци, за които абстрактната творба е последният етап от дълго и мисловно преобразуване на веществен свят. Последен етап, където цветът, щрихът, маската, наслояването, нюансът пресъздават форми, събития, идеи и емоции.

Антоанет Тончева е художничка, заинтригувана от връзката в общуването между хората, от миговете на споделяне и изграждането на взаимоотношения. Чрез картините си тя изследва пътя на смесването, на обединението на отделните елементи, които са в състояние да изградят ново цяло. Образите, които вдъхновяват авторката се разграничават от конкретиката и са изведени до освободени абстракции. Тук чрез символиката на цветовете, чрез енергията на жеста и щриха, чрез динамиката на фактурите Тончева "забърква" своеобразен коктейл от форми и композиции.

"Коктейл от двама" е изложба, в която авторката свързва реално, митично, фолклор и концептуално изкуство. Тя

може да се разгледа до 30 ноември в галерия "Теа" (кв. "Лозенец", ул. "Д. Хаджикоцев" 10), научи ДУМА от Теодора Вълчева.

Художничката, изразена чрез своите творби и зрителят, наблюдаващ и осмислящ видяното през собственото светосъщане, се потапят (като в чаша) в атмосферата на изложбената зала и имат възможността да изживеят опиянението и радостта от контакта с изкуството.

Антоанет Тончева е завършила Кралската академия по изкуствата Арлон, Белгия, специалност живопис. Член е на Белгийската асоциация на пластичните изкуства, на Френската културна и Италианска асоциация. Има изложби в Ню Йорк, Брюксел, Париж, Милано и др. Нейни творби са притежание на чуждестранни институции и колекционери от България, Белгия, Франция, Италия, Холандия, Сащ, Китай.

Сатору Хошино вае керамична спирала в зелено

Изложба на бележития японски керамик проф. Сатору Хошино под мотото "Изначална форма - спирала в зелено", може да се види до 15 ноември в галерия "Академия" при Националната художествена академия. В нея ще бъдат изложени творби на именития художник, чиито произведения са собственост на престижни световни музеи, събщи за ДУМА Диди Спасова.

Гостуването на проф. Сатору Хошино в България е по покана на НХА и включва реализирането на уъркшоп със студенти, лекция на тема "Съвременна японска керамика", както и изложба в галерия "Академия". Тя представя пластична интерпретация на една от вечните теми за структурата на движението в материален и философски аспект - спиралата. Творбите, които са изложени, са създадени изцяло в България, като резултат от осъществения от художника уъркшоп със студентите от специалност керамика на НХА.

Работите на проф. Хошино са известни по целия свят. Носител е на престижни награди. Художникът свързва родството на самоличността и мястото в интуитивно цяло, с постоянно променящо се отношение към материалите и процесите. Той притежава забележителния подход, чрез чувството на докосването, съдържащо едновременно физически и духовни усещания и, както той споделя, да "мисли с ръцете" и да улавя "енергията на едно място" чрез "директен контакт с него", което се трансформира в неповторими пластични образи и асоциации. Те са изцяло дело на

талантливите му ръце, "които са единствените инструменти, с които си служи", разкриват невероятния хоризонт на артистично поведение, в което първичното докосване на пръстите с глината оставя стотиците отпечатъци, може да бъде структурно определящо и да гради образ.

Акварелни стаи, потопени в мистика

Самостоятелната изложба на Александър Телалим е отворена за посетители до 30 ноември в галерия "Лик" на ул. "Лайош Кошут" 37. Тя отново предоставя своето пространство за "Акварелните стаи" на Телалим, който продължава линията на развитието си, свързана със създаването на мостове между световите. Нещо повече, може да се проследи, че за минал период в творчеството му се появяват и нови мостове, и дори нови светове.

Изложбата е любопитна със съчетанието на минималистични, изпълнени с експресия рисунки и преплетени като треви калиграфии, които подсилват ефирното въздействие на мистичните акварели.

Заг облаците
Небето продължава
Заг облаците...

И както облакът е своеобразен мост

между небето и земята, така и калиграфията на Телалим е мост между жанровете и световите. Художникът създава нови правила за калиграфията, с които изписва хайку на българските поети. Кратките тристишия кореспондират с акварелите и съвместно с черно-белите експресивни рисунки с туш създават наситено емоционално пространство. Прозрачността на акварела позволява да се докоснем до небето - една от

любимите теми на художника. То е различно - романтично, философско или иронично - с хвърчила, като символ на нашето Аз в друг свят. А под него - кристални градове на Бредбъри, пренесени тук от детството като от друга планета, цветя като полъх на вятъра или вятър, материализирал се в цветята, и, разбира се, лица на хора - най-красивото нещо, което има на земята. Още повече, когато са на двама...

Голо тяло в галерия „Финес“

Росен Цветанов показва живописните си произведения в столичната галерия "Финес" (ул. "Христо Белчев" 17) до 18 ноември.

Цветанов завършва Националната художествена академия в ателието на проф. Димо Заимов. През 1987 г. получава първа награда по живопис, а в периода 1988-

1992 г. взима стипендия "Н. Павлович", която се дава за извънредни дарования. Преподавател е в НХА. Вгълбен в изкуството и отдаден на работата си, както сам пояснява.

"Понякога ми се струва, че живея в приказка и реалният живот е ви-

трина на магазин, в който не винаги искам да вляза. Интервенцията на скоростта по странен начин повлия изкуството да се превърне от претворяване в почти крайно субективно, интимно състояние, една изискана тайна, изискваща посвещение", споделя той.

Росен Цветанов работи и върху обстоен научен труд, наречен "Философия на композицията" изследва "Мястото на субективизма в академичния процес". Той участва в редица сборни изложби и творчески проекти у нас и в чужбина. Организирайки над 10 самостоятелни експозиции в престижни галерии, научи ДУМА от Мариела Табакова.

Лавица

“ВЕГЕТАРИАНСКО

ХРАНЕНЕ” от Румела Русинова издаде ИК “Колхида”. Вегетарианството като философия е изградено на нравствени и етични основи. Неговите привърженици са убедени: храненето с растителна или млечно-растителна храна води освен към прекрасно здраве, и към по-чист живот. Ако искате да се запознаете с принципите на вегетарианството, това е вашата книга. Ако пък решите да опитате, ние ви предлагаме над 300 рецепти, прекрасни “оръжия” в битката, която започвате, твърдят от издателството. Малкият вегетариански речник към книгата предлага продукти и съвети, необходими за успеха в слънчевото предизвикателство, наречено вегетарианство. Защото тук всичко е цветно - от бързата закуска до приятелската вечеря.

“2000 БЪЛГАРСКИ РЕЦЕПТИ”

издава “СофтПрес”. По всички краища на България майсторски приготвените гозби са част от културата и бита на нашенеца, откакто се помним. Казват, че магията на българската кухня се крие в подправките, в специфичния начин на приготвяне, в старанието, дори в щипката любов, без която ястието нагарча. Векове наред различните кулинарни съкровища на балканските народи са се смесвали, за да определят днес вкуса на нашата богата традиционна кухня. Вземете този подарък, с който ще развихрите кулинарното си въображение и ще спечелите заслуженото признание и на изискани ценители на родната трапеза, и на най-капризните чревоугодници, приканват издателите.

“70 ИКОНОМИЧНИ РЕЦЕПТИ”

издава “Букмарк пбблишинг”. “Вкусното е скъпо” е схващане, което се нуждае от преосмисляне. Случвало се е почти на всеки, особено преди заплата, да отвори хладилника или шкафа и да види, че освен моркови, картофи, боб и ориз, вътре няма нищо друго... И това отказва много домакини от готвенето, като ги кара да посегнат към неизменния сандвич с “каквото намеря”. Прибързаните решения в случая не са подходящи, защото наличните продукти, съчетани по подходящ начин, могат да превърнат “оскъдното” съдържание на хладилника в изискано, вкусно и здравословно ястие. И за да стане митът реалност, ви трябва само подходяща рецепта. Рецептите от икономичната кухня в повечето случаи са бързи, здравословни и лесни.

“МЪЖКА КУХНЯ”

от Надя Пери съдържа рецепти, съставени за улеснение на хора, които живеят сами, особено ако са много заети. Обикновено готварските рецепти са за 4 порции и ако трябва да се приготи ястие за един човек, трябва да се разделя количеството на продуктите, за да се приготи една порция. Продуктите в рецептите от тази книга са предвидени за 1 порция и повечето от тях са за бързо готвене. Погрешно е мнението, че готвенето за един човек е нерационално. Предложеното от авторката ще помогне да обогатите менюто от пици, сандвичи и други полуфабрикати. Ще си пригответе пълноценна храна, отговаряща на изискванията на здравословното хранене, и освен това ще изпитате удоволствие, че сами сте си я приготвили, уверяват от “Хомо Футурус”.

Храната като лекарство

Най-известният британски специалист по хранене и водещ журналист в сферата на науката и медицината са автори на книгата, издадена и у нас от „Ентусиаст”

Снабдяването на зимата, освен с подмяна на гардероба, студеният сезон настъпва и с увеличаване на риска за здравето ни. Ставаме жертва на настинки, на все по-разпространяващите се и разнообразни вируси, боледуваме от грип или отново се “обаждат” стари проблеми и хронични заболявания. Научно доказано е, че повечето здравословни проблеми се дължат не само на начина ни на живот, но и силно зависят от храната, която консумираме. Книгата “Как да се лекуваме с храна” от топдиетолога Патрик Холфорд и известния журналист Джером Бърн, която “Ентусиаст” публикува у нас, предлага естествени, нелекарствени средства за справяне с често срещани здравословни проблеми и дава научно обосновани отговори кои са алтернативите на медикаментите. Патрик Холфорд и Джером Бърн правят подробни проучвания и се позовават на солидните си научни опити, в резултат на които твърдят, че много хронични и социалнозначими заболявания могат да бъдат облекчени с подходяща диета. Авторите призовават да бъдем внимателни по отношение на използването на медикаменти и предлагат алтернатива на много от тях - храната като лекарство. Тя може да помогне да подобрим здравословното си състояние и да повишим

имунитета си, като открием кои хранителни добавки може да се преборят с предменструалния синдром и проблемите в менопаузата, да ни предпазят от инфаркт, да победят депресията, да се справят с безсънието, да намалят болката, да предотвратят склерозата и загубата на памет, да облекчат аст-

мата и екземите, и други.

Книгата разглежда и обяснява сложните процеси, които протичат в човешкия организъм по много разбираем и достъпен начин и кара читателя да си мисли: “Аз мога да направя това.”

Авторите

Патрик Холфорд е най-известният специалист по хранене във Великобритания. През 1984 г. той основава Институт по рационално хранене в Лондон, който има за патрон д-р Лайнъс Полинг - носител на Нобелова награда за химия (1954) и на Нобелова награда за мир (1962). Институтът се занимава с проблемите на храненето през последните 20 години и е обучил едни от най-популярните специалисти в Европа в тази област. Патрик Холфорд често взема участие в правителствени кампании по проблемите на храненето във Великобритания. През октомври 2004 г. той участва в най-мощното за страната изследване на здравето и начина на хранене на нацията, в което се включват 37 000 души. Автор е на 34 книги, издадени на повече от 20 езика.

Джером Бърн е водещ журналист в сферата на науката и медицината. През последните 15 години пише за издания като “Индипендънт”, “Гардиън”, “Файненшъл таймс”, “Обзървър”, “Таймс”.

Порегица

Да готвим с любов

ИК “Колхид” пуска първите три заглавия от своята поредица “99 кулинарни шедеври”, научи ДУМА от Борислава Люцканова. Това са “Супички, чорбички”, “Готвим в глинено гърне” и “Мъфини”. Ето как ги представя авторката Невяна Кънчева.

Испанците казват: “От супата и любовта първото е по-скъпо!” Разбира се, те са попрекалили, но супата действително е любимо блюдо в цял свят – едно от най-вкусните и полезни постижения в кулинарията. За една добра домакиня приготвянето на супичка е удоволствие, но и предизвикателство. Тя е олицетворение на домашния уют, действа успокояващо и въодушевява, но при приготвянето ѝ освен продукти, трябва да се влага и доза хазарт,

тоест да се експериментира. Само тогава ще ви поискат допълнителна порция... Знаете ли, че има 150 типа супи и чорби и повече от 1000 вида, вариантите пък едва ли могат да се изброят? Сигурно сте чували за супата “Седм китки”, опитвали ли сте обаче троянската чорба с изсушени гъби и джанки? Знаете ли да готвите минестра – зеленчуковата испанска супа в гърне? Опитвали ли сте великденската гръцка магерица? Бирена супа по немски след махмурлук? А какво ще кажете за едно ледено гаспачо в жегите? Тази книга има важната задача да ви направи маестро в приготвянето на супички.

Вероятно ви е известно, че глиненото гърне съвсем не е български

патент. Познато от епохата на римските императори, то преди векове превзема света. За да бъде пренебрегнато през годините в полза на всякаква модерна посуда. Днес обаче сме свидетели на неговото голямо завръщане. То отново заема достойно място в кухните ни, колкото и нелепо да изглежда до микровълновата и конвекторна фурна, между всякакви лъскави представители на съвременния бит. Нищо не може да замени старото глинено гърне, защото: ✓ в него храната се приготвя бавно, на слаб огън, продуктите вътре се задушават, “обменят” вкусовете си и стават извънредно вкусни ✓ запазват се хранителните качества и на зеленчуците, и на месото. Може би когато стане дума за глинено гърне се сещате само за къркеша на огъня боб чорба? Ако е така, отворете тази книга!

Мъфини на закуска, мъфини за десерт, мъфини за следобедно

парти... Мъфини със сирене, мъфини с плодове, мъфини с глазура... Едва ли тяхното агресивно нахлуване и на българската трапеза е просто резултат от някаква поредна “кулинарна” мода. Едва ли е случайно, че са еднакво любими и на децата, и на възрастните – тоест предпочитано лакомство за цялото семейство. Ето го отговорът – мъфините са много вкусни, изключително лесни за приготвяне, предлагат богата гама от разнообразни вкусове и възможност на домакинята да развихри фантазията си. Отворете хладилника, погледнете с какво разполагате и на бърза ръка забъркайте едни мъфини. Никога няма да се провалите с тях, защото трябва да спазвате само две прости правила: ✓ отделно да подготвите сухите и течните подправки и после да ги “сбъерете” ✓ никога да не се стараете тестото ви да е гладко и да го разбивате до премала. Това е всичко! Купете си форми за мъфини и смело поканете приятелите си на своя дебют!

Квартет „Сезони“ учи американци на българска народна музика

Два концерта и майсторски клас изнесоха музикантите от родния мандолинен квартет „Сезони“ в Америка. Поканата дойде от Майлс Кюсик - диригент на Kalamazoo Mandolin and Guitar Orchestra (KMGU), след като бил впечатлен от CD на квартета. В Югозападен Мичиган родните музиканти представиха 4 пиеси за мандолина - авторско дело на композитора Славчо Николов (китарист и един от авторите на музиката и текстовете на парчетата на рок бандата „Б.Т.Р.“). Музикантите представиха творби на български и чуждестранни композитори. Специален подарък от България получи Кюсик - тамбура, на която преди това Славчо Николов изсвири „Билка“ на Дико Илиев.

Евдокия Бобоцова и Йоана Димитрова - мандо-

От ляво на дясно: Николай Петров, Евдокия Бобоцова, Майлс Кюсик, Йоана Димитрова и Славчо Николов

лини в „Сезони“, проведеха майсторски клас за българска съвременна класическа и фолклорна

музика. Музикантите представиха особеностите на звученето на българския фолклор във всички обла-

сти на страната. Подробно беше разгледана и родната класическа музика в теория и практика. Обект на изучаване беше творбата на Славчо Николов „Приказка за Балкана“. Пиесата за две мандолини предизвика истински фурор сред немската и австрийската публика със своята мелодичност, хармония, виртуозност и истинско българско настроение. Произведението беше включено в програмата на студентите по мандолина в Германия.

Десетки благодарствени писма получиха българските изпълнители и организаторите на концерта. „Мисля, че те са най-добрият мандолинен квартет, който някога съм чувала - страхотни музиканти със зашеметяващ репертоар“, коментира представянето на „Сезони“ концертмайсторът на KMGU Джаки Зито. Родни-

СНИМКИ АРХИВ НА „СЕЗОНИ“

Ева Бобоцова и Йоана Димитрова от квартет „Сезони“ проведеха майсторски клас за българска съвременна класическа и фолклорна музика

те музиканти вече получиха покана да бъдат специални гости на ежегодната конвенция за мандолинна музика през 2012 г. в Минеаполис. Там квартетът ще изнесе няколко концерта и няколко майсторски класа за музика, основана на българския фолклор, научи ДУМА от Десислава Петрова.

Мандолиният квартет „Сезони“ е една от малкото мандолини формации

в България с 15-годишна история на сцената. В сегашния състав са Йоана Димитрова - мандолина, Евдокия Бобоцова - мандолина, Николай Петров - мандола, и Славчо Николов - китара. „Сезони“ участва в много национални и международни фестивали на класическата и съвременната музика. Квартетът е носител на множество международни награди.

СНИМКА „КАНТУС ФИРМУС“

Ричард Клайдерман игва с френски перкусионист

Даниел Чамполини ще свири заедно със знаменития пианист по случай 10-годишния юбилей на Класик ФМ М-Тел оркестър

Един от най-добрите френски перкусионисти - Даниел Чамполини, и два за първи път в България, за да сви-

ри заедно с пианиста Ричард Клайдерман на концертите му на 14 декември във Варна и на 16 декември в зала 1 на НДК. Програмата включва коледна и филмова музика, както и някои от най-популярните му песни. Специално участие в концерта ще вземе Класик ФМ М-Тел оркестър, който тази година чества десети, юбилеен сезон. По този повод всички абонати за концертните цикли на „Кантус фирмус“ получават 30 процента отстъпка за цената на билета, научи ДУМА от Наталия Бицова.

Даниел Чамполини е роден в Ница. От най-ранна детска

възраст контактува с представители на френския шансон като Мулуджи, Изабел Обре и Паташу, а едва на 9-годишна възраст той започва обучението си в Музикалната консерватория в Ница. На 19 години е приет за солист в световноизвестния оркестър „Интерконтемпорен“, където започва да работи с големия френски композитор и диригент Пиер Булез. Установява трайно музикално приятелство с пианиста Пиер-Лоран Емар, с когото осъществява редица концертни изпълнения на Соната за две пиана и ударни от Бела Барток, както и импровизации по етюдите за пиано на Дьорд Лигети, представени и в престижните зали „Карнеги хол“, Ню Йорк, и „Симфони хол“, Чикаго.

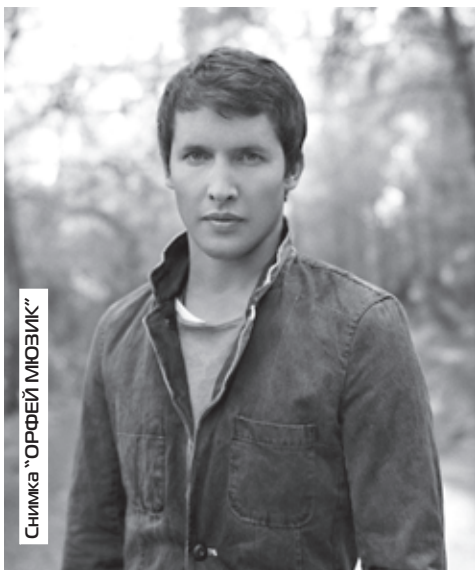
Изявите му в международен план като солист и член на камерни формации са свързани с виолистите Табеа Цимерман (с

Кьолнската филхармония) и Кристоф Дежарден (в „Карнеги хол“, Ню Йорк) и с пианистите Клер Дезер и Емануел Стросер (по време на фестивала „Фол журне“ в Нант). С Филхармонията на Радио Франс свири през 2009 г. - „Ais“ от Ксенакис, както и през юни 2011 г. - „Соло перкусии“ от Иван Феделе. Сред последните му ангажменти е участие в дует с Мишел Портал в „Театр де Шанз-Елизе“. Освен изпълнителската кариера, Даниел Чамполини е асистент преподавател в Парижката висша национална музикална консерватория и успоредно с това - лектор в редица академични центрове на XX век (Париж, Хелзинки, Макгил юнивърсити в Монреал).

Билетите за концерта на Клайдерман в София са на цени от 30 до 70 лв. и се продават в мрежата на tickets.bg и на касата на „Кантус фирмус“ в НДК.

Джеймс Блънт ще пее на „Night of the Proms“ в Холандия

Джеймс Блънт ще участва с три от своите хитови песни в концерта „Night of the Proms“ в Ротердам, който ще се състои този месец в зала „Ахой“. Специалното изпълнение на британеца ще бъде подкрепено от оркестър с 67 музиканти, от група с 8 изпълнители и от хор. Певецът ще се появи на сцената редом с Майк Хъкнал от „Симпли ред“ и с Анджи Стоун, както и с оркестъра „Ил новеченто“ с диригент Роберт Грослот, с хора „Файн флор“, ветерана на „Night of the Proms“ Джон Майлс и сопрано квартета „Дивас“. „Night of the Proms“ е доказало се водещо музикално събитие в Белгия, Холандия и Германия още от самото си начало преди 26 години. Уникалната комбинация от класическа и съвременна музика, изпълнена по време на концертите, е събирала на едно място имена като Андреа Бочели, Слинг, Джеймс Блънт, Шиниъд О'Конър, Дзукеро и много други. Джеймс Блънт ще излезе на престижната сцена за два концерта - на 18 и на 19 ноември. „Night of the Proms“ с участието на певица ще се

СНИМКА „ОРФЕЙ МЮЗИК“

състои след края на европейското му турне в подкрепа на албума „Some Kind of Trouble“, който е и на нашия музикален пазар от „Орфей мюзик“.

СОУЛ ДИВАТА МЕРИ ДЖЕЙ БЛАЙДЖ ИЗДАВА НОВ АЛБУМ

Носителката на множество „Грами“ Мери Джей Блайдж пуска 10-и студийен албум. Той ще носи заглавието „My Life II The Journey Continues (Act I)“ и ще излезе на музикалния пазар на 21 ноември, научи ДУМА от Йоанна Колева. Записан в Ню Йорк и Лос Анджелис и продуциран от имена като Дания, Кейни Уест, Старгейт, Суис бийтс и „Дъ ъндърдогс“, албумът е продължение на записа от 1994-а „My Life“. Първият сингъл „25/8“ вече се върти успешно по световните радиостанции. Парчето беше представено в мегапопулярните откъд Океана тв програми „Good Morning, America“ и „Dancing With The Stars“ и веднага грабна сърцата на феновете. „My Life II...“ ще бъде поредното доказателство, че Мери Джей прите-

СНИМКА „ЮНИВЪРСЪЛ МЮЗИК“

жава уникалната способност да създава вечни хитове.

Соул иконата не се задоволява с постигнатото - заедно с филмовите величия Том Круз, Катрин Зита-Джоунс, Ръсел Бранд и Алек Болдуин, Мери ще се снима в мюзикъла „Rock of

Ages“ в ролята на съдържателката на нощен бар Джъстис Чарлиър. Ще видим как се е справила през юни 2012-а, когато се очаква премиерата на филма.

От дебюта си през 1992-ра Мери Джей Блайдж има продадени над 50 милиона копия от алумите си. Част от постиженията ѝ включват 8 мултиплатинени записа, 9 „Грами“, 4 Американски музикални награди. Шоколадовата изпълнителка е съоснователка на благотворителната фондация „FFAWN - Foundation for the Advancement of Women Now“, чиято мисия е да подкрепя жени от различни социални класи да развият максимално своя потенциал.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

"Както ви харесва" ▶

20 ГОДИНИ

Иоана Буковска

Почитателите на актрисата могат да я гледат в различни превъплъщения през „юбилейната“ седмица

на сцената на Армията

Снимки Театър "БЪЛГАРСКА АРМИЯ"

Иоана Буковска - 20 години на сцената! Звучи невероятно, но е истина!

През 1991 г. нежната и деликатна възпитаничка на НАТФИЗ "Кр. Сарафов" встъпва в трупата на театър "Българска армия", за да се превърне в една от най-ярките звезди в театралното съзвездие на страната ни.

Кандиджа в "Пулу" от Франк Ведекинд, под великолепната режисура на проф. Крикор Азарян, е първата ролята на Иоана Буковска. Следват още 27 на сцените на "Българска армия", Народния театър "Иван Вазов", "Сълза и смях", театър "София", "199", както и много извънстолични сцени.

Работи с изключителните за българския театър проф. Крикор Азарян, Гриша Островски, Вили Цанков, Младен Киселов, проф. Красимир Спасов, Здрав-

"Десет малки негрчета"

ко Митков и много други.

С деликатност и финес извайва незабравимите образи на Жулиета в "Ромео и Жулиета" от Шекспир, режисьор Венцеслав Кисъв (1993, театър "Сълза и смях"); Антигона в "Адската машина" от Жан Кокто, режисьор Здравко Митков (1998, театър "София"); Хелена в "Есенна соната" от Ингмар Бергман, режисьор Младен Киселов (2000, Театър 199); Евридика в "Евридика" от Жан Ануи, режисьор Николай Ламбрев (2001, "Българска армия") и още 20 главни роли в театъра, 13 в киното и 11 в телевизията.

На 20 ноември се навършват точно 20 години от стъпването на Иоана Буковска на професионалната сцена на театър "Българска армия", които актрисата ще отпразнува и сподели с публиката на "Както

ви харесва" от Шекспир с режисьор Краси Спасов, научи ДУМА от Марина Попова и Тодор Пенев.

Почитателите и зрителите ще могат да се наслаждават и любоват на изпълнението ѝ през цялата седмица в ролите на Вера Клейторн в "Десет малки негрчета" от Агата Кристи, реж. Красимир Спасов - на 16 ноември, на Херо в "Много шум за нищо" от Шекспир, реж. Красимир Спасов - на 17 ноември, и на прекрасната Алиена в "Както ви харесва" от Уилям Шекспир, реж. Красимир Спасов - на 20 ноември.

Театър "Българска армия" посвещава следващата юбилейна седмица на едно от най-уханните и прекрасни цветя в трупата си - Иоана Буковска, а актрисата ще очаква зрителите на Армията, за да ги посрещне като свои гости.

РОЛИ

Ателие „Аз съм актриса“ защитава идеята за човека като свят в света

Ателие "Аз съм актриса" откриват на 12 декември в ТР "Сфумато". Заглавието цитира Нина Заречная от Чеховата "Чайка". Идеята е да съберем кръг актриси от всички поколения и в продължение на 10 дни да работим с всяка от тях върху неин любим, желан, но неизигран досега образ от световната драматургия. Тези реализирани мечтания ще се опитаме да слеем в един театрален поток - като в джаза - всеки свири темата със своя глас, и да го представим пред нашата публика. "Сфумато" развива с особена любов и грижа все по-голяма аудитория от нова, млада, усетлива и жадна за артистични предизвикателства публика, появяват Маргарита Младенова и Иван Добчев.

Ателието изследва артистичния човек в действие, настоява за по-висок статут на артиста в общността, компенсира поне малко липсите в хуманитарното образование на младите българи, противостои в действие на тенденциите да се омаловажава и свива пространството на артистизма, да се профанира изкуството, да се подценява зрителят. През доверието към скритите ресурси на актьорската природа проектът "Аз съм актриса" защитава идеята за човека като свят в света, добавят инициаторите на проекта.

Ателието ще се проведе от 12 до 21 декември т.г. в Театрална работилница "Сфумато". За участие могат да кандидатстват актриси от всички възрасти и студентки от театрални специалности. Документите (молба, кратка творческа биография и текст на изборния фрагмент) се приемат при Валерия Попова на e-mail valeria_sfumato@abv.bg до 5 декември.

Снимка Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

ФЕСТИВАЛ

Със спектакъл на Юрий Любимов откриха театралния форум „Златен Витяз“

"Арабески" - спектакъл на Юрий Любимов, откри в Москва международния театрален форум "Златен Витяз". Фестивалът, който се осъществява в рамките на Славянския форум на изкуствата, за девети път започна на сцената на Театъра на Таганка, съобща ИТАР-ТАСС.

В богатата и разнообразна програма са включени най-добрите спектакли, които съответстват на девиза на този фестивал - "За нравствените идеали, за извисяването на духовността". В афиша широко са представени постановки на водещите московски театри - "Таганка", Академичния театър "Моссовет", Театъра на Сергей Безруков. На московчани се предоставя рядката и приятна възможност да гледат представления на театрите от Самара, Кудимкар, Вологда, Перм, Киев, Белград и Мелбърн. Репертоарът е съставен главно от постановки по произведения на Гогол, Есенин, Чехов, Думбадзе, Островски, Гуркин и др.

Основната сцена, на която тази година се извяват трупите, е на "Таганка". Представления ще се играят и в театрите "Моссовет", МХАТ "Горки", Театъра на руската драма "Камерна сцена" с ръководител Михаил Шчепенко. Спектакъла на Театъра на Сергей Безруков ще гледат зрителите на Рязанската филхармония.

В рамките на форума вчера се състоя международна конференция "Духовни традиции. Театърът на Славянския свят", посветена на запазването на традициите на руския реалистичен театър, с участието на известни театрали, критици и експерти.

Снимка ИТАР-ТАСС

По думите на президента на фестивала, известния актьор и режисьор Николай Бурляев, една от главните задачи на форума е укрепването и разширяването на междуславянското културно пространство, на творческите и личните връзки на творците от славянските страни. Освен това фестивалът следва мисията си да укрепва традициите на руския реалистичен театър, на класическата театрална школа, както и да популяризира националната класическа драматургия, подчертава Бурляев.

"Златен Витяз" ще завърши на 14 ноември на сцена "Филиал" на Малий театър със спектакъла "Свада" по произведението на Гогол, представен от "Свой театър" от Вологда. На церемонията по закриването на форума журито ще обяви резултатите и ще връчи отличията. Носителят на една от наградите - и то най-значимата, Златен медал на името на великия артист Николай Мордвинов, вече е известен. Това е Александър Калягин.

Игор Моисеев

Прочу-
тият
ансамбъл
и
неговите
танцьори-
акробати

По руски - тройна целувка, но... със 150 души!

Едно незабравимо пътешествие из България с чаровните танцьори и танцьорки от ансамбъл „Игор Моисеев“

Кръстю БЕРБЕРОВ

“От все сърце и от името на целия наш колектив изразявам своята благодарност и възхищение от радушието и гостоприемството, което ни беше оказано в този малък, но забележителен град, изиграл толкова голяма роля в историята и културата на славния и роден нам български народ...”

В ансамбъла освен общаря имаше и още един ветеран, който обаче беше действащ артист. Той свиреше на дайре. Именно - свиреше, защото неговият музикален инструмент единствен съпровождаше арменските танцьори, чийто танц беше бурно аплодиран особено в Пловдив, където живеят много арменци.

Забравих името на този оригинален музикант, но го запомних с кавказкото му остроумие, с арменските анекдоти и веселите житейски истории. Били в Париж и вместо да купи нещо за рождения ден на жена си, решил да я поздрави по телефона. Намерил поща и поръчал петминутен разговор с Ереван. Свързали го и тук като го напънала тютюнджийската кашлица, та цели пет минути. Не успял да каже “Честит рожден ден!”, но успял да чуе, че преди да прекъснат връзката, жена му рекла: “Благодаря за разговора!”

Имаше един танц, който предизвикваше възторга на по-младите зрители. Казваше се “Превръщането на човека в маймуна”.

Скучен купон. На рояла пианист-класик свири приспивни мелодии. Полудрямка е завладяла младежката компания. Неочаквано класикът отронва някакви ритмични звуци, които се усилват и преминават в буюн рокендрол. Заспалият върху рояла дребосяк се пробужда, започва да се тресе, скача на сцената и увлича всички в страхотния ритъм на модерния танц. Компанията подивява. Публиката - също...

И вместо да се превърне в един танц, показващ “упадъка на западната култура”, ефектът беше обратен. Нека да припомним, че в първите дни на своето съществуване и рокендролът, и туистът са били забранени в САЩ и Канада. По това време никой от нас не беше виждал на живо как се танцува истински рокендрол.

А танцът завършваше с ловкото навличане на маймунска маска със съответния космат костюм и пубертетът от

рояла се превръщаше в маймуна...

После танцьорите ми разказваха как са се учили да танцуват рокендрол по време на техните почти ежегодни турнета в САЩ. Обясняваха ми, че този танц изисква голяма предварителна подготовка и че натоварването е както при най-тежките спортове, че това е повече спорт, отколкото танц. И наистина, сега рокендролът е един от спортните танци.

Как се променя всичко!

Една вечер, когато бяхме в курорта “Дружба” край Варна, група от ансамбъла ме помоли да отидем на бар. Естествено, че си поръчахме някакъв алкохол. Като по поръчка започна рокендрол. Нашата компания се поослуша и след кратко колебание се впусна и то на висо-

ки обороти в заразителния ритъм. Танцуваха не като на сцената, а за собствено удоволствие, но със съответната доза артистизъм и акробатизъм, недостижим за обикновените любители на модерни танци. Всички станаха от масите и се струпаха около дансинга: “Гледай ги тези руснаци!!!” Аплодисменти по-големи отколкото в зала “Универсиада”. Искане още и още...

Един ден ми се случи нещо колкото неприятно, толкова и деликатно. Скъса ми се “главното” копче на панталона. Естествено, копчето изчезна. Нямах ни игла, ни конец. Ужас! Закърпих положението с един кламер, но рискът панталонът ми внезапно да се смъкне беше напълно реален. Срам не срам, трябваше да поискам помощ от момичетата. След малко най-красивата (за мен!) танцьорка влезе в хотелската ми стая и докато се чудех как да започна, безцеремонно каза: “Влизай в банята и ми подай панталона!” Промърморих: “Аз - сам...” Тяна се разсмя и ми обясни, че всяка вечер гледа “мъжки стриптиз”, защото не само в България, но и на много други места организаторите не предвиждат отделни гримьорни за мъже и жени, а костюмите за всеки танц трябва да се сменят.

След няколко години случайно се срещнахме с Тяна в московското метро. Спомнихме си и за копчето. И двамата вече бяхме семейни...

Често чувах моисеевци да се шегуват: “Ние сме международен ансамбъл, който ходи на гастроли в СССР!” Имаше голяма доза истина в тази шегата. Спомням си, че когато учех в Москва, многократно ги търсих в зала “Чайковский”, където е базата на ансамбъла, а те все бяха на гастроли по света...

Трябваше да изпратим нашите гости за Букурещ. Стигнахме до Дунав мост и всички се изсипаха от автобусите за гранична проверка. Като разбраха, че аз оставам в България, започнаха да се сбогуват с мен. По руски - тройна целувка! То бяха прегръдки, целувки! 150 души! Истински сърдечен маратон!

Позиция

www.duma.bg

Изчезналата кокошка на Стоян Велков

Циганите почти се бяха интегрирали, ромите се геинтегрират

Йордан СЪЕВ

Религиозната интеграция на циганите у нас започва след Съединението през 1885 г. На преброяването през 1887 г., при общо население на България 3,154 млн., циганите са 78 хил., 9430 от които с православно вероизповедание. В смятания за най-цигански град Сливен пропагандата е особено активна и там между 1887 и 1907 г. към православната вяра са се присъединили 3800 цигани от общо живеещите в него 6100. Те изоставят катунарския начин на живот и на отпуснатия им от общината терен в северния край на града строят кирпичени къщи, в каквито живеят и някои от българите. Редовно ходят на черква, а деца - на училище. За съжаление няма политика на държавата и църквата за приобщаване на целия цигански етнос към българските традиции.

Още тогава ги наричат крадливо племе

но кражбите не са присъщи в техния начин на живот. Това се обяснява главно с два фактора. Първо, те наистина са малцинство (според преброяването от 1910 г. те са 2,8% от населението, което общо е 4,338 млн.) и поради това се страхуват да влизат в конфликт с българите. Второ, всяка евентуална подобна проява се санкционира особено строго от страна на полицейските и съдебните власти. По този повод е интересен следният случай, изнесен във вестник "Мир" на 16 септември 1929 г. Цигански катун се установява в покрайнините на с. Кнежа (днес град). Селянинът Стоян Велков се оплаква в полицията, че му е изчезнала една от кокошките. На разсъмване стражарите нахлуват в катун и в палатката на Хасан откриват перушина. Установява се, че тя е от изчезналата кокошка на Стоян Велков и по бързата процедура Хасан е осъден на 1,5 г. затвор (Впрочем така се е постъпвало и спрямо всички крадци, независимо от какъв етнос са.).

Приобщаването (интегрирането) на циганите в България се превръща в политика и процес след 1948 г. Въвежда се задължително безплатно основно образование до III клас (по днешному VII), което е валидно и за циганите (дотогава задължително е било основното до четвърто отделение). За всички български граждани се осигурява безплатно здравеопазване, в т. ч. и за циганите. През 1956 г. безработицата в България е окончателно ликвидирана и на всеки е осигурена възможност да се препитава с труд, в т.ч. и на циганите.

Още тогава обаче започват да се прилагат

привилегировани практики

по отношение на малцинствата. В елитните гимназии, техникуми и във ВУЗ за тях се определят квоти. Поради това цигани и турци с успех 3,00 ги приемат, а българчетата с 5,50 остават извън тях, но това беше елемент от интеграционната политика.

Сега някои се опитват да представят отбиването на военната служ-

Снимка Благвеста ЦВЕТКОВА

ба от цигански и турски младежи в строителни и жп войски (така наречените трудоваци) като дискриминационен акт. Такъв поглед на нещата е напълно неоправдан, защото строевата войнишка служба беше потезка от трудовашката и за това имам лични впечатления. Трудовациите работеха на строго определен 8-часов работен ден от понеделник до събота (тя беше работна за всички), като ги хранеха обилно с калорична храна и им осигуряваха работно облекло. Освен това за изпълнени норми им се плащаше и така повечето от тях получаваха по 12-15 лв. на месец. От казармата трудовациите излизаха с професии и много от тях започваха работа на националните сторителни обекти, където заплатите бяха по 500-600 лв., докато инженери и учители получаваха най-много по 280 лв. Още в началото на 60-те години се създаде база за пионерски, средношколски и студентски почивни лагери - морски и планински. Таксите бяха 12-17 лв. за 20 дни, в които се включваше транспорт, нощувка и храна, със спортни и културни забавления, но за циганското малцинство. Така през 20-те дни те общуваха с другарчетата си на български език.

Имаше обаче и сериозни негативи

които смятам, че е необходимо да се посочат. В началото на 70-те години в големите градове и най-вече в София съществуваше голяма жилищна криза, жилищата се сторяха бавно и не стигаха за всички нуждаещи се. Тогава обаче за циганите в София - в Суходол, се построяват 8 тухлени жилищни блока, всеки с по 4 етажа, с 2 входа и общо 192 двустайни апартамента. Всеки от тях се състои от хол, спалня, кухня с обща площ 65 кв. м плюс балкон и мазе. Завършени са "до ключ" - със санитария, кухненски шкафови, стените са с тапети, а подовите - с паркет. Така 192 цигански семейства от "Факултет" и квартал "Хр. Ботев" се настаняват в тях. Определен е символичен наем от 3,50 лв. Условието е работоспособните мъже и жени да се включат в бригадите и звената на кооперативното земеделско стопанство. На практика обаче това не става. Те се записват формално, но не ходят на работа. Всеки ден отиват в София, където мъжете предлагат каруцарски превози и хамалски пренос, а жените просят и търсят клиенти за врачване. Повечето от децата не ходят на училище.

Когато през есента застудява, новонастанените започват да къртят паркета и с него си кладят огньове на пода в жилищата, за да се топят. След 2 г. блоковете стават необита-

еми и всички се връщат в наподобяващите по-скоро коптори стари жилища. За живеещите в селата цигани обаче със средства на ТКЗС-тата са построени бунгала, те работят на полето, в градините, в животновъдните ферми, обучават ги да обслужват напоителните системи. На селските празници сядат на трапезата редом с българите,

звучи българска и циганска музика

всички заедно се веселят. По това време нито българи, нито цигани крадат от кооперативното, защото от прибраната реколта зависят доходите им. Те не са особено високи, но със спестовност и труд българи и цигани си съграждат къщи по на 2-3 етажа и ги обзавеждат по градски.

Относно циганския език, по-скоро всъщност такъв няма, както и писменост. Езикът, на който си говорят циганите в България, съдържа не повече от 30% съществителни и глаголи на техния диалект. Така че е спорно дали те трябва да се третират като етнос. Разселили се в различни страни, те трябва да се приобщат към гражданите на дадената страна. Именно в това се състои проблемът. В периода 1980-1989 г. 90% от циганите до 18 г. завършват основно образование, а 38% - средно, главно в 3-годишните СПУ. Значи това е първото нещо, което сега трябва да се възстанови. СПУ или друга подобна на тях образователна форма трябва да има и основният акцент трябва да бъде професионалната подготовка, българският език и литература, история и география. Вследствие на трудовашката служба сега има 67 хил., вече наричани роми, които получават пенсии за трудов стаж. В момента цикълът училище-казарма-трудова реализация трябва да се обедини в общ процес. Веднага някои ще повдигнат въпроса как да стане това, след като има 460 хил. безработни. Изходът е в обучението на младежите по селскостопански професии - полевъдство и животновъдство. За целта върху пустеещите над 2 млн. дка държавни и общински земи трябва да се създадат земеделски стопанства. Ако това стане, в тях може да се намери работа за около 600 хил. души. Такива програми се финансират от еврофондовете, така че това няма да бъде в ущърб на държавния и общинските бюджети. Просто администрацията трябва да си свърши работата, като изготви и защити съответните проекти.

Не е много известно, но кибуците в Израел (това са вид селскостопански комуни) са създадени по инициатива на преселили се от България евреи, които са приложили опита на българските кооперативи.

Точката наг И-то

Плевнелиев и Стоянов са от една валентност

Иво АТАНАСОВ

Гледката беше трогателна! Двама стоматологични феномени - президентите Петър Стоянов и Росен Плевнелиев, заедно пред камерите! Единият не може да си затвори устата, а другият не смееше, навярно защото не е имало кой да му каже, че кампанията е свършила и изкуствената усмивка вече не е нужна. На мургавия фон емейлът блестеше до такава степен, че телевизите можеха да предават без специално осветление. Дватама се взеха толкова бързо, та Плевнелиев не се съдържа да възкликне: "Още от първата минута химията проработи между него и мен!" Само че химичните реакции ни върнаха във времето на предизборните залъгалки. За кой ли път чуваме, че новият държавен глава щял да работи денонощно и да даде всичко от себе си. Щял да отвори президентството и да го проветри. Апропо, подсказвам му отсегга, че в един от коридорите има и прозорец за миене - да не го подмине. Още в първия ден щял да изпълни първото си обещание - да отзове посланиците с принадлежност към службите. Така щял да стане символ на изпълнените обещания.

И тук Сашо Диков, чиято невчесана глава, за щастие, ражда невчесани въпроси, с присъщия си апломб упрекна Плевнелиев в безпринципност. Защото не друг, а тъкмо ГЕРБ издигна за кметове 35 свои активисти с досиета. Отделно в службите са били няколко техни депутати, областни управители, че дори и шефът на митниците. Защо те са добрички, а посланиците - лоши? "Нали не си представяте, че като президент ще звъня на премиера по партийни въпроси! Това би било противоконституционно" - измъкна се Плевнелиев. С което доказа, че между него и Стоянов не само има химия, но и двамата са от една и съща валентия. И бат'Петьо не смееше да отрони думичка срещу тогавашния премиер Костов, най-безстрашните му прояви се свеждаха до молби към Иван да си каже, хората щели да го разберат.

Впрочем това се виждаше и с невъоръжено око, и то далеч преди номинацията. На 10 март Плевнелиев беше категоричен в сутрешния блок на една от телевизиите: "Аз съм човек, който разбира от строителство. Свикнал съм, като хвана нещо, да го правя. Не може един министър да прескача от пост на пост. Не искам да ставам нито президент, нито кмет". Той дори обяви, че ще се съпротивлява на подобни покани.

Всъщност първоначално дори не му се налагаше да се дърпа. Фаворитът на Борисов за президент винаги е бил Цветан Цветанов. На 4 септември обаче премиерът заяви, че вътрешният министър му трябва за по-важни дела от президентските, че за такива задачи може да разчита в най-голяма степен на него, затова предпочита да се раздели с Плевнелиев и да го "пусне" за държавен глава. И тук историята млчи за каквато и да е съпротива от страна на строителния министър. Знае се само, че е научил за номинирането си минути преди пресконференцията, бил е спортно облечен и поради това гардове от НСО са били изпратени да му донесат костюм, та да не се излага.

След което започнаха да се сътворят най-новите български легенди - за бившия комсомолски активист, който бил толкова умен, че в първите месеци на демокрацията чак се изхранвал със съставяне на хороскопи. А после заминал за нормална страна като Германия и се върнал милионер. За това колко успешен министър е бил, как изпълнил всичките си обещания и как щял да стори същото и като президент. Внушенията замъгляваха факти като този, че уж екипът му бил силен, пък се разпадна още в хода на кампанията - новата министърка уволни всички ключови фигури. Че с изключение на магистралите, където първите копки бяха повече от реално завършените километри, но все пак нещо се придвижваше, в останалите секторни политики нямаше никакъв напредък. А някои от тях са с голямо значение за качеството на живота. Например изграждането на канализациите и на пречиствателните станции за отпадъчни води според еврокритериите, което обаче може да увеличи до 3-6 лева цената на хубав инкасирана вода. Ето защо беше крайно необходимо да се разработи и приеме стратегия за управление на инфраструктурата във водния сектор, но отличникът Плевнелиев не го стори. И още: не извърши промяна в устройственото планиране, не стимулира развитието на кадастъра и имотния регистър, не създаде условия за ефективна работа на регионалните съвети за развитие и прочие. Да добавим и това, че поради типичната си плахост и предпазливост се отказва от функциите си на координатор на международния проект "Бургас - Александруполис".

Сега обаче трябва да приемем, че вече е нов човек и ще съумява да защитава категорични позиции в сложните и напрегнатите ситуации, в които ще го поставя ежедневието му на държавен глава. Трудно е да повярваме. И не заради самата химия, а защото от цялата Менделеева таблица си пасна със свойствата тъкмо на елемент като Стоянов. Както се казва - през девет валенции се подушиха.

Други текстове от автора на:
www.ivoatanasov.info

Благословията на боговете, или изкушенията на шоколада

Тази гадост не може да гоставя удоволствие, твърди папа Пий V, който разрешава лакомството да се консумира дори по време на пости

Боговете се наслаждавали на шоколад в Рая и подарили какаовото семе на човека като висша благословия, гласи мексиканска легенда. А исторически данни сочат, че представители на древната цивилизация на олмеките, живели по бреговете на Мексиканския залив, са първите хора, опитали плодове на необичайното дърво, от които по-късно се приготвят различни приятни за небцето лакомства. Едно от племената нарича растението със смешната дума "какао" - прародител на днешната "какао".

Времето си минавало, цивилизацията на олмеките изчезнала, но дървото с вкусните плодове останало. То не само е забелязано от майте, но и става култово за тях. Древните племена първоначално събирали ценната реколта от диворастящите растения в дъждовните гори на тропическа област в Южно Мексико. По-късно започват да го отглеждат в собствени градини, превърнали се в първообраз на какаовите плантации. От изпечените на огъня плодове с помощта на вода и тайни подправки се приготвяла напитка, напомняща днешния горещ шоколад. Но плодовете на какаовото дърво се ценят не само заради вкусовите им качества. Много бързо те се превръщат в своеобразна "валута", която се използва като дар за боговете по време на религиозни церемонии и се връчва във вид на награда на различни състезания.

Учени, изследвали живота на древното население на Централна Америка, установили, че за 4 какаови зрънца можело да се купи тиква, за 10 - заек, а за 100 - роб! Майте активно търгували с плодовете на необичайното дърво и ги превозвали на доста големи разстояния с помощта на кану, натоварено с огромни кошници. Според легендите Монтесума II, великият вожд на следващата прочута цивилизация - тази на ацтеките, преди да посети многобройния си харем, изпил по 5 чаши горещ шоколад. А Христофор Колумб бил първият европейец, опитал от тази вкусна напитка. Испанският крал Чарлз V със специален държавен указ засекретава рецептата на приготвянето на шоколад от какаови зрънца. Анна Австрийска обаче пренася сместа в Париж и благодарение на лакомството не само се спасява от самотата, но и постепенно го превръща в един от най-предпочитаните десерти сред тамошната аристокрация. Анн и Серж Голон, описвайки 70-те години на XVII век в книжната си серия "Анжелика", споменават за откриването на първия шоко-

дов салон във френската столица. Папа Пий V разрешава още през 1569 г. да се консумира лакомството дори по време на пости. Тази гадост не може да доставя удоволствие, произнася главата на римо католическата църква, след като опитва горчивата шоколадова напитка.

Луи XIV поднася сладкото

в писмата си от заточението в Бастилията винаги настоявал да му бъдат доставени бонбони, кремове и дори торти "о шокола". Гюте пък взел със себе си посуда за приготвяне на шоколад, когато отпътувал за Швейцария - през 1797 г. лакомството още не било познато там. А Моцарт го увеко-

ства и като доста необичайно лакомство. Украинци, прочути с любовта си към сланината, "обличат" дори нея в какаова глазура. Технологиите на лвовския клуб "Лялка" е патентована, а славата на кулинарния артикул "Сланина в шоколад" обикаля цялата страна. Продуктът така и не се появя-

ва в масова продажба, но се радва на индивидуални поръчки, въпреки че изобщо не може да се яде. Предприемчиви шегаджии от Одеса обаче продължават да залагат на закачливата идея, като упорито прогнозираят, че "лакомството" ще се превърне в един от най-търсените сувенири в Украйна.

В редица руски клубове пък са доста търсени "Кафе на зърна в шоколад". Изпечени по специален начин и изядени веднага след глътка благороден коняк, те допринасят за необичайно остри усещания в устата и обещава да станат абсолютен хит сред московските почитатели на гурме изкушенията.

Британският кулинар Тед Далтън въвежда модата на шоколадови буболечки. Благодарение на старанията на готвача, пътешествал из Азия и Централна Америка, новото лакомство става все по-популярно сред жителите на Лондон. Скорпиони, светулки и бръмбари, покрити с шоколадова глазура, се приемат не само за много вкусни, но и за полезни.

Белгийците, които се смятат за най-добрите производители на бира и шоколад, представиха на изложба в Брюксел симбиозата на тези два продукта. И въпреки че, подобно на сланината, бирата в шоколад не е много приятна за консумация, идеята бе посрещната с голям интерес и ентусиазъм.

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

КАКАОВИТЕ БЛОКЧЕТА В КНИГАТА НА ГИНЕС

- ✓ Според Книгата на рекордите Гинес най-голямото парче шоколад тежи около 2280 кг. Екземплярът е изработен през 2000 г. от италиански кулинари за изложба в Торино.
- ✓ Най-дългият шоколад е направен през февруари 1991 г. в Барселона. Докато зяпачи не започнали да отхапват от парчето, измерванията регистрирали рекорд от 8.5 метра.
- ✓ Шеф Грегор Пфаф от Германия и екипът му създали за Свети Валентин най-голямото сърце в света от шоколад и бисквити. Кулинарният шефдовър тежи близо 922 кг, височината и широчината му са по 5 метра и е можел да се види в един от хотелите в Банкок.
- ✓ По случай празника, посветен на 500-годишния юбилей на шоколада, в Москва бе представен уникален екземпляр. Екипът на фабрика "Вълшебница" изработи истински огромен какаов блок с тегло 500 кг, дължина 2733 мм, широчина 1248 мм и височина 140 мм. Шоколадът бе опакован по всички правила във фолио и притежаваше дори хартиен етикет.
- ✓ Американски кулинари пък сътвориха гигантски шоколадов трюфел. Бонбонът е висок над 2 метра и тежи 3 тона, и би побрал почти 700 хиляди негови събратя с нормални размери.

изкушение във вид на сватбен подарък на невестата си Мария Тереза и учредява почетната титла "Кралски създател на шоколада". Джакомо Казанова пък винаги и навсякъде носел със себе си сребърна манерка, пълна с вкусната напитка. Един от най-известните любовници смятал, че именно в шоколада се крие тайната на половата му мощ. Маркиз дьо Сад

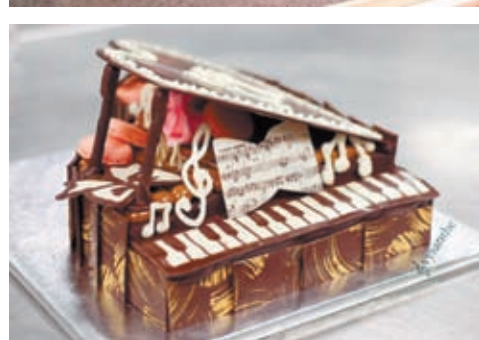
вечаваше в операта "Така правят всички".

В подземната търговска галерия на Лувъра в днешно време, в рамките на така наречените Сладки дни, се организира изложба на истински произведения на изкуствата, безплатна дегустация на гастрономически изкушения и дефиле на тоалети, направени от черен, млечен и бял шоколад, на най-известните френски модни къщи. От сладкия материал бе създадена дори булчинска рокля. А най-известната песен на българската група "Остава" също е посветена на какаовото изкушение. Филм на Ласе Халстрьом с едноименното название "Шоколад", посветен на освобождаващата сила на удоволствията, бе отличен с наляко "Оскар"-а. В лентата (с участието на Жулиет Бинош, Лена Олин и Джони Деп) се разказва как майка и дъщеря скитат по света и откриват кафене, за да даряват хората с изтънчена наслада.

Шоколадът обаче присъ-

21 ПРИЧИНИ, ЗА ДА ГО ПРЕДПОЧИТАТЕ ПРЕД СЕКСА

1. Щом го поискате, можете да го получите.
2. Удоволствието е гарантирано, дори когато шоколадът е омекнал.
3. "Ако ме обичаш, ще преглътнеш" - тази фраза намира истински смисъл при шоколада.
4. Можете спокойно да го ядете дори по време на шофиране.
5. Насладата от шоколада трае толкова, колкото искате.
6. Консумацията му пред очите на майка ви е безопасна.
7. Шоколадът няма да се разсърди, ако го захапете твърде силно.
8. Двама души от един и същи пол могат заедно да го ядат, без да предизвикат нечие негодувание.
9. Шоколадът не ще се уплаши от думата "обвързване".
10. Яде се през целия месец, без прекъсване за критични дни.
11. Можете спокойно да поискате шоколад от непознат, без да рискувате да получите шамар.
12. Наслаждавайки се на какаовото лакомство, няма нужда да се преструвате, че ви е приятно.
13. От яденето му не остават косми в устата.
14. Шоколадът не произвежда малки шоколадчета след 9 месеца.
15. Няма да шокирате колегите си, когато го консумирате на бюрото си.
16. Шоколадът не ревнува, ако ви види да ядете друг шоколад.
17. Лесно се намира приятно на вид и вкус парче.
18. Никога не сте твърде млад или твърде стар за шоколад.
19. Консумирането му не държи съседите ви будни.
20. Няма нужда да обяснявате на детето си какво правите, ако ви завари да ядете шоколад.
21. При него размерът е без значение - винаги е приятно.

Булеварг

Срещи

Нагeжгa Маркова:

www.duma.bg

Младите не вярват, че имат сили да се справят с трудностите

Приятелите ми ходеха по дискотеки, аз стоях в спешното отделение до полунощ, казва бъдещата медицинска сестра

Интервю на Деси ВЕЛЕВА

□ Нагя, защо реши да ставаш медицинска сестра? Всеизвестен факт е, че у нас пари в тази професия няма, а работата често е неблагодарна.

- От малка имам голямо желание да помагам на хората, колкото и клиширано да звучи това. Искам да се грижа за болните, да облекчавам страданията им. Имах идея да уча и ветеринарна медицина, но разбрах един парадокс за себе си. Мога да гледам страдащи хора и да запазя присъствие на духа, за да им окажа необходимата помощ. В същото време не мога да наблюдавам спокойно страдащи животни - пред тях не успявам дори да реагирам адекватно. Така разбрах, че имам някаква странна дарба и мога да бъда полезна.

мислиш от отказване от професия, свързана с медицината?

- Е, много хора около мен се отказаха, но това още повече ме мотивира. До този момент приятелите ми смятаха, че върша странни неща, но като разбраха за следващата крачка, която предприех, вече съвсем се ужасиха.

□ Каква беше тя?

- Реших да видя дали мога да вляза в реалната болнична обстановка и да стана нещо като доброволка в местната болница във Велико Търново. Тогава бях на 17 години. Предприех една необичайна стъпка, а хората около мен твърдяха, че не съм съвсем нормална. Говорих с ръководителя на спешното отделение и той изненадващо и за мен ме допусна до болницата със статут на наблюдаващ. Подобна практика у нас няма, няма и законодателство, което да урежда достъпа на външни

съвсем да те демотивира в избора ти.

- Не, напротив, мотивира ме още повече. Професията за мен е призвание. Ако отвътре не ти идва да приемеш болката на хората, няма как да си свършиш ка-

Аз съм идеалист, искам да помагам на хората

чествено работата. А много хора приемат професията по наследство. Бащата бил лекар, майката била медицинска сестра и решават, че е генетично заложено и те да наследят професията. Тези хора също ще завършат, но с нежелание ще си вършат работата. Аз съм голям идеалист, но се надявам нещата да се променят и хората да имат повече мотивация и амбиции. Медицински сестри и акушерки не бива да стават хора, които просто не са били приети медицина.

□ Бъдещето ти тук ли е или в чужбина?

- Определено в чужбина. Там не е по-лесно, но значително по-трудно. Имаш възможности за специализация, за развитие, в професионален аспект се насочваш нататък, напред, искаш. Извън България хората се квалифицират непрекъснато, а и трудът се заплаща добре.

□ И за твоите приятели ли чужбина е идеалът?

Нагя с останалите членове на екипа на БЧК

□ Тази, както я наричаш, дарба кога проявила за първи път в теб?

- Когато бях на 16 години, ми хрумна да вляза в сграда, на която пишеше БЧК. Вътре имаше тренировка на Младешки аварийен екип към Българския червен кръст. Младите хора ме включиха в упражненията си в ролята на пострадали и ми приложиха цялостно обездвижване на тялото като на човек, преживял тежка травма. Признавам - шокирах се, представих си, че мога да изпадна реално в подобна ситуация. Но в същото време си казах - това е за мен. Така станах част от екипа. Видях как се оказва спешна помощ на пострадали, как се правят превръзки при кръвотечения и се обездвижват счупени крайници. Запаших се още повече. Вместо един път, както е по план, започнах да ходя по два пъти седмично на тренировки. Тази подготовка продължи една година и завърши със състезание по първа долекарска помощ в с. Лозен, Софийско. Останах в БЧК четири години, където малко или много видях как изглеждат нещата в медицинската помощ отвътре.

□ Нещата "отвътре" често са свързани с неприятни, страскащи гледки. Това не те ли накара да се за-

лица в болнични звена. Така един ден влязох в спешното отделение, а докторът на смяна доброволно ме взе под опеката си. Обясняваше ми различни случаи, как се действа в определени ситуации, дори ми показваше как се разчитат рентгенови снимки и електрокардиограми. Това изобщо не ми влизаше в задълженията, дори и той ми се чудеше на акъла. Така в петък вечер вместо да изляза с мои приятели, аз стоях в спешното до 23 ч., а често и до 1 ч. през нощта. В може би най-страшното отделение в една болница видях абсолютно целия набор от спешни ситуации - от пострадали при катастрофи, до дрогирани и пияни млади хора, помалки и от мен.

□ От едната страна си видяла страданията на хората, а от другата...

- Другата страна беше отношението на персонала към тях. А то е ужасно. Всички гледат да работят на парче и да изкарат колкото може повече пари от болните. Ако може, нещо под масата да вземат. Заплатите на медицинските работници са ниски, това не е тайна за никого, но рефлектира върху пациентите. Една сестра на пример работи по 12 ч. и взема жалки пари.

□ Това вече е трябвало

Още преди да стане студентка, младото момиче научава как се оказва спешна помощ

- Въпросът не е, че навън е идеално. Проблемът е в това, че младите хора не виждат перспектива тук, в България, да се живее по-добре. Те не смятат, че ще имат сили да се справят с трудностите и да се реализират в професионален план тук.

□ Ти явно не си типичният представител на поколе-

НАДЕЖДА МАРКОВА е родена на 8 октомври 1990 г. в Ямбол. Завършила е езиковата гимназия "Проф. г-р Асен Златаров" във Велико Търново с профил френски и английски език. Като ученичка е работила като доброволка в Българския Червен кръст в продължение на 4 години. В момента учи в Медицинския университет в София в специалността "Медицинска сестра". Нагя е била част от пилотен екип от младежи-експерти по европейски теми, наречен "Тийм Юрп Джунър 2011", който има за цел да засили осведомеността на местно и национално равнище, в училищата и университетите, за Европейския съюз и доброволчеството. Като член на екипа е посетила регицията европейски институции в Брюксел, където се е запознала с проблемите на климата, замърсяването на природата и др.

уча. Ако изпусна момента, едва ли ще имам друг такъв. А за днешните младежи мога да кажа, че предпочитат дискотеките, но често завършват именно в болниците. Някои се оставят по течението и си казват, че все ще си намерят някаква работа. По-амбициозните пък в края на гимназиалния курс не знаят какво ще учат, но искат да са студенти, защото знаят, че студентството било много сладко. Все пак има и много млади хора, които искат да успеят, да бъдат независими и да живеят спокойно със семействата си. Те имат мечти и ги преследват.

□ Как виждаш следващите 10 години от живота си?

- Очаквам да работя това, което ме удовлетворява. Естествено бих искала и заплащането да бъде на ниво, защото все пак ще нося голяма отговорност. Искам успешно да съчетавам професионалния и личния живот. Омъжена, със специализация и доволна от това, което съм постигнала.

□ А следващите 20?

- Още по-щастлива и улегнала.

нието си - предпочиташ да стоиш в болници, вместо в дискотеки, готова си да се отгадеш на грижи за болните, вместо да станеш финансист примерно. А какъв е типичният съвременен млад човек?

- Е, аз ходя и по дискотеките, забавлявам се, но сега е времето, когато трябва да

Пътешествия

www.duma.bg

Истанбул по-различен

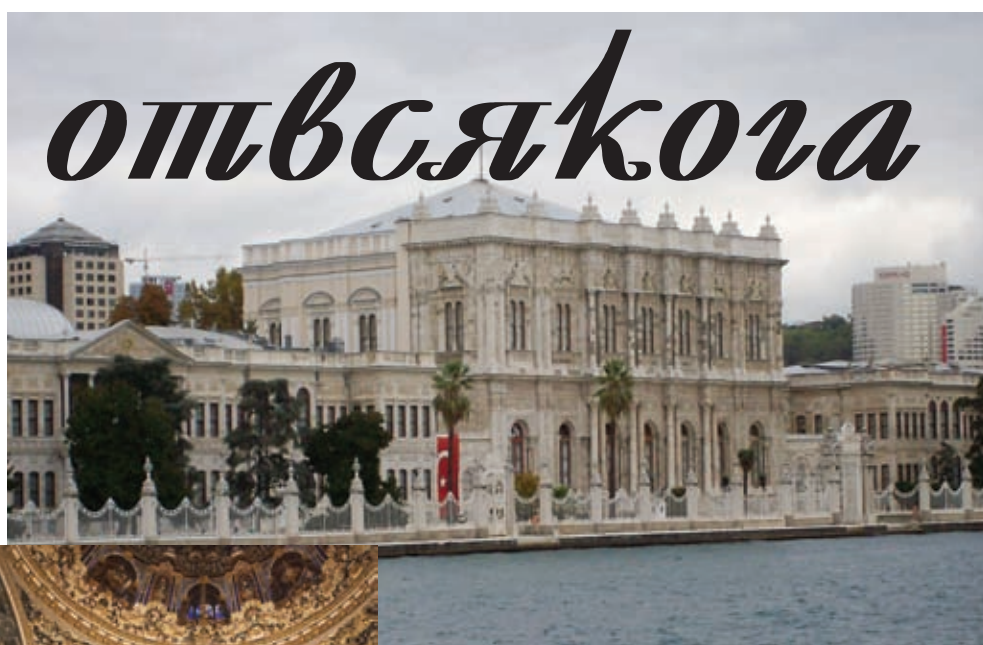
Турците знаят как да посрещат и да изпращат гостите си, така че да останат доволни и да се върнат пак

Надежда УШЕВА

Досега не бях ходила в Истанбул, само съм слушала и чела за неговата история и колорит, за безкрайните чаршии и впечатляващи джамии. Забележителност, характерна не само за големия мегаполис, но и за цяла Турция.

Още със самото пристигане рано сутринта ни посреща първата за деня молитва, която събужда града и може да се чуе от всеки ъгъл. Последната - петата, прозвучава, преди залез слънце. Най-вярващите се кланят на Аллах по пет пъти на ден, като петъчната молитва (Джума) е най-важна. Тя се изпълнява групово и е задължителна за мъжете.

На път за пристанището с туристическите корабчета, които са една от атракциите за чужденци, забелязваме огромни широколистни палми, нетипични за климата тук. Те са пренесени от топлия страни и присадени пред знакови обществено-исторически сгради заради пищната им красота. Трудно намираме място да паркираме, въпреки ранния час. Около дузина автобуса са спрели на бреговата ивица, близо до Египетския пазар и още толкова леки автомобили. От множество туристи разпознаваме азиатци, американци и руснаци. Те ускоряват крачка към акостиралият параход. За

Дворецът "Долмабахче"...

и с днешна дата населението му наброява над 15 милиона жители.

Пейзажът разкрива пред нас приятно аранжирани сгради по цвят и архитектура, богата природа и, разбира се, извисяващите се остриета на минаретата. Хващат око и интересни старинни къщи, част от които са реставрирани, а на други им предстои ремонт. Някои от тях в момента се продават. Неочаквано се разминаваме с голям лайнер, който подсказва, че сезонът на почивките още не е приключил тук. Докато минаваме под един от мостовете, свързващи двата континента, и завиваме обратно, на отсрещния бряг група ентусиасти още ловят риба. Впрочем риболовът е доста застъпен и местните на воля предлагат пресни морски деликатеси, приготвени по различен начин. Недалеч е и големият рибен пазар.

Не стигат потоците от екскурзанти, които с часове чакат и пред двореца "Долмабахче" ("Запълнена градина"), за да го разгледат. Той е първият в османската столица, изграден в европейски стил. От построяването му между 1843 и 1856 г. с известно прекъсване служи за главна резиденция на султана. Тук е живял и починал и Мустафа Кемал Ататюрк, основателят на светската Турция. Общата площ на двореца е 250 хил. кв.м. Има 285 стаи, 48 зали, 8 тоалетни, 68 бани. Забележителни са кристалните стълбище, огромните

кристални полилеи, както и свещниците. Мебелите, камините, копринените килими и завеси, библиотеката, сервизите и вещите също са непокътнати от времето. Стените са украсени с картини на едни от най-известните художници от XIX в. В централната зала може да се види и най-големият полилей в света със 750 крушки, тежи 4,5 тона. Той е закупен по времето на кралица Виктория от Англия. Днес дворецът е музей, който се пази със специ-

ална охрана.

По-старият Топкапъ сарай ("Дворецът на портите топове") е известен със седалището на администрацията на Османската империя от 1465 до 1853 г. После султан Абдул Меджид премества резиденцията си в новопостроения Долмабахче. Тук, в Топкапъ, се откроява най-добре османската архи-

тектура и орнамента. Съхранена е голямата колекция от порцелани, одежди, оръжия, щитове, брони, ислямски калиграфски ръкописи. Всичко това запазва и възвръща атмосферата на султанското величие, в която можеш да се потопиш за миг.

Нашата разходка продължава към уникалната църква "Света София", която девет века е била християнска катедрала и най-голямата във Византийската империя. След завладяването на града от турците през 1453 г. е превърната в джамия. Издигнати са четири минарета и са заличени иконостасите ѝ, в продължение на пет века е джамия. От 1 февруари 1935 г. е обявена за музей - символ на различни религии, съществуващи по различно време на едно и също място.

Снимки АВТОРКАТА

...и уникалната църква "Света София" посрещат туристи от цял свят

Историята разказва, че точно срещу църквата най-младият султан на Османската империя Ахмед I заповядва да се издигне по-внушителен и по-красив храм от "Света София". По този начин искал да покаже, че турската империя е по-могъща от Византийската. Така се появява Султан Ахмед джамия, наричана още Синята джамия, заради синьо-зеления

поне до полунощ. Там може спокойно да попиташ, ако не знаеш как да стигнеш до определено място. Консултантите ще те поздравят с усмивка и ще те насочат любезно. Освен това има и карти на града, разположени почти на всяка спирка.

Турците знаят как да посрещат и да изпращат гостите си, така че те да останат доволни и отново да се върнат. Още от вратата на хотела или ресторанта домакините се държат приветливо със свои и чужди клиенти и бързат да предложат услугите си. В сладкарница например учтиво ще те поканят да опиташ от сладкия им специалитет, преди да си решил изобщо дали искаш това. И продавачите няма да те изгледат накриво, ако нищо не купиш. Така е и в баничарницата, и в локумджийницата... на улицата, изненадваща с всякакви лакомства.

За мегаполиса може още много да се пише. Това е място, което наистина си заслужава да се посети поне веднъж годишно, както казват баш пътешествениците. Всеки път има какво ново да се види и още нещо да се научи. А и София е само на девет часа път до Истанбул.

Строителство
на сгради
в София

Real Land Fund

РЕАЛ ЛЕНД ФЪНД ЕООД

тел.: 02/ 920 41 12 факс: 02/ 920 17 82

справочник

ВРЕМЕТО

През следващото денонощие вятърът от североизток ще отслабне. Само по Черноморието ще бъде все още до умерен. Време с разкъсана облачност, значителна по Южното Черноморие, където е възможно слабо да превали. Максималните температури ще са между 0 и 5 градуса, по Южното Черноморие до 7-8 градуса, в София около 1. Минималните сутринта ще са между минус 5 и 0, в София - минус 4. Атмосферното налягане ще бъде доста по-високо от средното. Облачността по високите части на планините ще намалее, по северните склонове ще се задържа значителна и тук-там е възможно и да прехвърча сняг. По черноморското крайбрежие ще се задържи ветровито с умерен североизточен вятър. Ще бъде предимно облачно, а в южния му участък и слабо ще превали.

Изгледи за

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия **МОНД**
България **дипломатик**
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С **ДУМА**

И. д. главен редактор
Николай Малинов

Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221; e-mail - reklama@duma.bg, **Експонат:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори:** ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.50 За животните с любов/п/

07.30 Без багаж - туристическо реалити/п/

08.00 Вярата и обществото с Горан Благоев

09.00 Животът и други неща - съботно токшоу

10.30 Библиотеката

11.00 Малки истории

12.00 По света и у нас

12.30 Бразди

13.00 Иде нашенската музика

14.00 Памет българска с проф.Божидар Димитров

14.30 Минута е много - тв състезание

15.00 Информирани и здрави /1 филм/

15.10 Благословена степ - концерт на Ансамбъл за песни и танци от Китай

16.05 Вцепенение - игрален филм /копродукция, 2007г./, режисьор Харис Голдбърг, в ролите: Матю Пери, Лин Колинс, Кевин Полак и др.

17.35 Концерт на Слинг в Берлин

19.45 Лека нощ, деца!

20.00 По света и у нас

20.45 Шоуто на Канала

21.45 Праведно убийство - игрален филм /САЩ, 2008г./, режисьор Джон Авнет, в ролите: Робърт Де Ниро, Ал Пачино, Къртис Джаксън и др.(12)

23.25 По света и у нас

23.30 Кино eSpreso

00.00 Джаз линия: Сборна програма от международния фестивал „Банско 2011“

00.40 Вцепенение - игрален филм

02.10 Минута е много - тв състезание/п/

b tv

07.00 „Животът и приключенията на Джуниър Лий“ - детски сериал

07.30 „Кой е по-най“

08.30 „Кухнята на Звездзев“ - кулинарно предаване

09.00 „Тази събота“ - актуално предаване

11.00 „Модерно“ - токшоу

12.00 bTV Новините - обедна емисия

12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“

13.00 „Хари Потър и Стаята на тайните“ - Приключенски, САЩ, 2002 г.

16.30 „Голямата сделка“ - Комедия, САЩ, 2006 г.

18.00 „Море от любов“ - токшоу с водещ Наталия Симеонова

19.00 bTV Новините - централна емисия

19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми

20.00 „Текст и музика“ - Комедия, САЩ, 2007 г.; В ролите: Хю Грант, Дрю Баримор, Брайан Гарт, Скот Портър и др.

22.00 bTV Новините - късна емисия

22.30 „В джаза събота вечер“ - токшоу с водещ Вили Сечкова

23.30 „Пришълците“ - Фантастика, ужас, САЩ, 1986 г.; В ролите: Сигорни Уивър, Кари Хен, Пол Райзър, Бил Лакстън, Майкъл Бийн, Ланс Хенриксен

NOVA TELEVISION

06.00 „Гостите на „Здравей, България“ - предаване

07.00 „Иконостас“

07.30 Детски анимационен блок:

09.00 „Съни на алеята на славата“ - сериен филм

10.00 „Спондж Боб Квадратни гаши“ - анимационен филм

11.45 „Луна над Парадор“ - с уч. на Ричард Драйфус, Раул Хулия, Соня Брага, Джонатан Уинтърс и др.

13.50 X Factor - концертът

16.00 „Карбовски директно“ - публицистично предаване на НТВ

18.00 „Отечествен фронт“ - предаване на НТВ

19.00 Новините на Нова - централна емисия

19.30 Темата на Нова

20.00 „Игра по план“ - с уч. на Дуетин Джонсън, Кира Седжуик, Мадисън Петис, Розелин Санчес, Морис Честнът, Браян Уайт и др.

22.10 Новините на Нова

22.40 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова

23.40 „Девет ярда“ - с уч. на Брус Уилис, Матю Пери, Розан Аркет, Наташа Хенстридж, Кевин Полак и др.

01.40 „Луна над Парадор“ - с уч. на Ричард Драйфус, Раул Хулия, Соня Брага, Джонатан Уинтърс и др.

b ACTION

06.00 „Кодово име: Съседските деца“ /п./ - детски сериал

07.00 „Батман IV“ - детски сериал

08.00 „Снайперисти“/п./ - сериал, с.3, еп. 4

09.00 „Под подозрение“/п./ - сериал, еп. 16

10.00 „Танго и Кеш“/п./ - Комедия, Екшън, САЩ

12.00 „Аматорска лига“ - комедия, еп. 3

12.30 „24/7 с Димитър Цонев“/п./ - актуално предаване

13.30 „Най-добрият нинджа“ - риалити шоу

14.00 „Хрътките“/п./ - актуално предаване

15.00 bTV Документите

16.00 „Смъртоносна битка“ - сериал, еп. 11

17.00 „Такъв е животът: Новите българци“ - документално риалити, еп. 15

18.00 „Батман срещу Дракула“ - Анимация, Австралия, 2002 г.

19.30 „Семейство Флинстоун - Коледни премреждия“ - Анимация, САЩ, 1994 г.

20.00 „Хрътките“ - актуално предаване

21.00 „24/7 с Димитър Цонев“ - актуално предаване

22.00 „Целувката на смъртта“ - Драма,Криминален, САЩ, 1995 г.

00.00 „Хрътките“/п./ - актуално предаване с водещ Валентина Войкова

ОВЕН
Бъдете внимателни в общуването, то може да ви носи идеи, но и ще се натоварите с проблемите на другите.

21 март - 20 април

РАК
Много хора разчитат на доброто ви отношение и желанието ви да сте полезни. Ще им помогнете да решат проблемите си.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Стабилността на връзката ви изисква да се покажете в по-добра светлина, като станете по-интересни.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Разумни и интелигентни, ще търсите разумно решение на проблемите, но ще движите и задачите си.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Днес избягвайте конфликти и се предпазвайте от изкушения. Интелектуалните ви занимания ще ви носят успех.

21 април - 21 май

ЛЪВ
Възможно е и начало на делова връзка, а защото не и нещо по-специално. Грижете се за здравето си.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Като се възползвате от постигнатото дотук, ще можете да заявите по-смело претенциите си.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
С професионален подход и логични аргументи ще можете да повишите доверието в работата и себе си.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
За коректното си отношение и професионализъм ще получите добра оценка, финанси, но и повече умора.

22 май - 21 юни

ДЕВА
Ще търсите информация по въпроси, които ви занимават, защото чрез нея да улесните работата си.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Заради повишената ви чувствителност ще сте раздразнителни, а това ще затруднява общуването ви.

23 ноември - 21 декември

РИБИ
Внимавайте с кого общувате и по никакъв начин не допускайте да бъдете въвлечени в конфликти.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.9558

USD
1,43284

GBP
2,28271

CHF
1,58239

Жив

В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТО„Римска баня“ на Станислав Стратиев
играят за 100-тени път в Сатурата

www.duma.bg

Какъв е цветът на черно-белите филми

Актриса, гизайнер и колекционер на грамофонни плочи са авторите на ретрошоуто „Keep It Rollin'“

Амбициозен проект под названието „Keep It Rollin'“ ще представят Pell Mell Sis' & SKILL на 19 ноември в новооткрития център за сценични изкуства „Stage 51“ в Пловдив, бул. „Хр. Ботев“ 51 (бившият билиард клуб „Роял“ до Сточна гара). Актриса, дизайнер и колекционер на грамофонни плочи – така накратко могат да се опишат авторите му. Шоуто е пестра палитра от музика, танц, театър и мода, чиято цел е да покаже богатата картина на стиловете в тези изкуства от 20-те години на XX век до днешни дни, научи ДУМА от Фани Филипова.

Началото е от 21 ч., когато Pell Mell Sis' ще представят модерните за началото и сре-

дата на миналия век прически, грим, бодиарт и аксесоари. Модели ще бъдат хората от публиката, затова не пропускайте възможността да се преобразите като съвременник на Джуди Гарланд или Кларк Гейбъл. А за да си сложите ретропрофилна снимка във фейсбук, грижа ще има професионалният фотограф Емо Георгиев, издават организаторите.

Модното ревю на Sweet Me Up Boutique ще покаже иновативен и цветен поглед към облеклото, характерно за немите черно-бели филми, а SKILL ще поведе публиката на музикално пътешествие из ретростиловете. Духът на миналото живее и днес. Той не е само във виниловите плочи, а е в кръвта на всеки, който не

остава равнодушен към лудешкия ритъм на сунга и рокендрола, към суровата красота на ритъм-енд-блуса, към интимната окръгленост на соула. Разбира се, ще звучат и много други стари танцуващи стилове, допълва SKILL.

Театралният перформанс на Miss Molly ROCK & Mr. Jack ROLL възкресява модните икони на женската красота и талант и истинските джентълмени с тяхното ненадминато изкуство в съблазънта. Идеята ни е да помогнем на хората да се отпуснат, да танцуват, да общуват непринудено, обясняват организаторите. Помощ в танците ще оказват и професионални танцьори от различни школи в България, които са подготвили атрактивна програма.

В бръснарницата постъпва стажант. Във вълнението си младият човек на няколко пъти порязва първия си клиент.

Накрая потърпевшият казва:
- Дайте бръснар и на мен! Искам да се отбриявам!

12. 11. 2011

АНДРЕЙ АПОСТОЛОВ, журналист
ДОБРОМИР ЖЕЧЕВ, футболен треньор
ИВАН ТЕМЕЛКОВ, алпинист
ИРИНИ ЖАМБОНАС, актриса
РАЙНА АЛЕКСИЕВА, учредителка на клуба
„Приатели на ДУМА“ в София
СТОЙКО ПЕЕВ, актьор
СТОЯН ДОБРЕВ, европейски шампион по борба, треньор
Проф. д.н. инж. ЦВЕТИ ДАКОВСКИ, декан на Строителния факултет към УАСГ
ЯНИЦА ГЕОРГИЕВА, член на НС на БСП

13. 11. 2011

Проф. ВЛАДИСЛАВ ПАСКАЛЕВ, художник-дизайнер
ЕЛИН АНДРЕЕВ, народен представител
ЛЮБОВ ТОТЕВА, учредителка на клуба
„Приатели на ДУМА“ в Силистра
МАРИЯ ПЕТРОВА, многократна световна и европейска шампионка по художествена гимнастика
Проф. д-р ик.н. НИКОЛА ВЕЛИКОВ, икономист, преподавател
СТАНКА БАЙЧЕВА, учредителка на клуба
„Приатели на ДУМА“ в Разград
ЦЕЦКА БРЕСКОВСКА, учредителка на клуба
„Приатели на ДУМА“ в Пловдив
ЮРИ АНГЕЛОВ, актьор

Кулинарни изненади на „Киномания“

Три кулинарни филмови шефдъвъра ще бъдат представени в рамките на „Киномания: Презареждане“, която се провежда в София от 11 до 20 ноември в зала 1 и „Люмиер“ на НДК, и в Дома на киното, а във Варна – от 18 до 24 ноември във Фестивалния и конгресен център. Мартина Вачкова ще представи в неделя, 13 ноември, кулинарния шефдъвър „Угощението на Бабет“ на Габриел Аксел с участието на Стефан Одран, Бодил Киер, Хане Стенсгард, Биргите Федершпил. За първи път зрителите ще имат възможност да се насладят на филм с напитки и изискана храна към него, приготвена и поднесена в зала „Мати Д“. Билетите с куверт за кулинарната проекция може да се купят до 24 часа преди нея, а в деня на проекцията ще се продават билети от 10 лв., към които ще се сервира само чаша вино. Следващите кулинарни филми, за които ще е валидна същата схема, са на 14 ноември от 19 ч. – комедията „Шоколадови уроци“ на Клаудио Купелини с участието на Виоланте Плачидо, Лука Арджентеро и Нери Маркоре, и на 15 ноември от 19 ч. – „Кулинарен тур“ на Майкъл Уинтърботъм със Стив Кугън и Роб Брайдън в главните роли. Двата филма ще бъдат представени от Владо Пенев и Любомир Нейков.

БИЛИ КРИСТЪЛ ЩЕ ВОДИ ЦЕРЕМОНИЯТА НА ОСКАРИТЕ

Ветеранът – комедиен актьор, Били Кристъл ще бъде водещ на Оскарите тази година, тъй като Еди Мърфи и един от продуцентите напуснаха след скандал заради неприемливи забележки срещу хомосексуалистите. Академията за филмово изкуство потвърди, че Кристъл ще води церемонията за девети път, след като Мърфи се откажа от представянето на 26 февруари. Мърфи реагира така, след като продуцентът Брайън Ратнър, който режисира и „Кинти в небето“ с участието на Мърфи, напусна заради неприемливо изказване, насочено срещу хомосексуалистите, припомня БГНЕС.

Погвoden вулкан образува нов остров

Нов Канарски остров се надига от морето под действието на активизирания се вулкан Ел Иеро, съобщи Актуално.ком. Вулканът е само на 70 м под морската повърхност. Той изхвърля магма на 20 м височина, а морето сякаш кипи. Местните жители очакват, че всеки момент в морето ще се появи нов остров и дори се опитват да му измислят име. Южният край на Ел Иеро беше разтърсен от земетресение със сила 4.3 късно в събота. Тогава подводният вулкан започна да изригва. Тъй като той е съвсем близо до сушата, е възможно да се свърже с нея.

ЗООПАРКОВЕ ТРАМПИХА МЕЧЕТА ЗА БОДЛИВЦИ

Христо ХРИСТОВ

Две африкански бодливи свинчета (на снимката) са най-новото допълнение към фауната в старозагорския зоопарк. Животинките-вегетарианци пристигнаха на разменни начала от досегашния си дом в плевенския парк „Кайлъка“. От днес плевенчани пък ще могат да се радват на родените под липите през тази година кафяви мечета Ин и Ян. Новата старозагорска придобивка е настанена в специално

изградена клетка, която да прокопават любимите си тунели.

Пускат още билети от 50 лв. за Том Джоунс

Остават броени дни до поредното голямо музикално събитие в „Арена Армеец София“ – концерта на Том Джоунс. На 18 ноември от 20 ч. легендарният изпълнител за първи път ще застане на българска сцена. Спектакълът на Том Джоунс е част от световното му турне, последвало след издаването на албума „Praise & Blame“. Хилядите му български почитатели ще станат свидетели на уникален концерт с всички вечни мелодии на британеца, харизматичния му глас и много ритъм. Поради изключителния интерес организаторите от „София мюзик ентърпрайзис“ пуснаха допълнително количество билети на цена от 50 лв. на касите на зала „Арена Армеец“, на Ticketpro в билетния център на НДК, на Ticketpro и неговите партньори в цялата страна и онлайн на ticketpro.bg.

Снимка: СМЕ

„ВРАЖАЛЕЦ“ ЗАБАВЛЯВА ПУБЛИКАТА В БЛАГОЕВГРАД

Николая ИВАНОВА

Премиерната постановка на пиесата от Ст.Л.Костов „Вражалец“ зарадва любителите на театралното изкуство в Благоевград. „Пиесата е писана 20-те години на миналия век, но авторите думи, за съжаление, са жестокото актуални и през 2011 г., коментира режисьорът на пиесата Костадин Бандутов. Сценографията и костюмите са на Георги Славков. Текстът музиката на песните са на Николай Ваклинов, а хореографията – на Димитър Болгар. Участват актьорите Николай Кимчев, Маруся Ваклинова, Петър Кюсов, Пепа Манева, Божана Косева, Илия Павлевчев, Андраш Кончалиев, Георги Манев, Кънчо Кънев, Румен Попко-стадинов, Жанет Керанова, Александър Митев, Николай Чобанов, Нина Болгар, Милена Илиева, Зорница Георгиева, Иво Карадаков и със специалното участие на Стефан Рядков. „Публиката се завърна в българския театър и ние, творците, трябва да правим така, че тя да се задържа и да се увеличава. Нашето съвремие и всекидневие е толкова обременено с всякакви щуротии и простотии, зрителят трябва да влезе в салона и да се забавлява“, сподели Стефан Рядков.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

12

Св. Йоан Милостиви, патриарх Александрийски (616-620). Св. преподобни Нил Синайски, постник

Св. Йоан Милостиви бил син на Кипърския княз Епифаний. Той бил женен и имал деца, но като овдовял млад, отказал се от света и посветил живота си на молитва. Йоан бил избран за патриарх в Александрия. Дълго се отказвал от високата сан, но най-после трябвало да склони и започнал ревностно да изпълнява своите задължения, помагал на бедните. По време на нападението на персийците Йоан се отправил за Цариград. По пътя чул глас, който го вика при себе си. Разбрал, че е наближил краят му. Св. патриарх бил погребан в църквата „Св. Тихон Амасунски“.

13

Св. Йоан Златоуст (ок. 347/350-407)

Св. Йоан Златоуст, стълбът и опората на Църквата, проповедникът на покаянието, се родил в Антиохия. Баща му Секунд починал, когато Йоан бил малко дете. Майка му Антуса била 20-годишна, когато останала вдовица, но не встъпила във втори брак и се посветила на сина си. Творенията на св. Йоан Златоуст още в IV и V век придобили голяма известност в целия християнски свят. Те се пазели като скъпоценност в царските чертози и се изписвали със златни букви. Много от тях не са достигнали до наши дни, но от него са останали толкова съчинения, колкото от никой друг отец и учител на Църквата.

Лов и риболов

Честите срещи на ловци в планините с кафявата мечка налагат просветено отношение към този най-голям хищник в нашите гори. Затова не е излишно да си припомним основните характеристики на този внушителен горски обитател, на когото можем да се натъкнем по време на груповия лов на дива свиня.

Дължината на тялото на мъжките, които са значително по-едри от женските, достига до 210-215 см, а височината в холката до 100-115 см. Женските са съответно 140-160 см и 80-90 см. Масата на най-ед-

Изключение са нападенията върху човека - обикновено при защита на потомството, защита на плячката, при нападение от човека и нараняването ѝ, както и при непосредствена близост. В последния случай мечката на практика се само-защитава, приемайки близостта на човека за агресия. Едни автори смятат, че мечката има такова поведение, когато я изненадаме в лежанката и сме в близост на 5 - 6 м от нея, а други автори посочват 10 - 12 м. Изключително опасно е мечката да бъде обезпокоявана в периода на зимния сън - разтревожена в този период, тя напада свирепо и без коле-

Кафявата мечка няма комплекси

Тя е най-миролюбивият едър хищник у нас, стига да знаем как да не предизвикаме нейната агресивност

Стамен ХРИСТОВ

рите мъжки мечки рядко надвишава 300 кг, а на женските - 180 кг. Цветът на козината на мечката обикновено е светлокафяв до тъмнокафяв, по-рядко се срещат черни мечки. У нас има около 800 мечки в Родопите, Стара планина, Рила, Пирин и Витоша. Обитават обширните горски комплекси, в които намират спокойствие.

Брачният период е от края на май до средата на юли. Ражда през първата половина на януари по време на зимния сън. Малките тежат само 400-500 г. Мечката "ляга" в края на декември и "става" от зимния си сън в началото на

март. Тя не спи истински зимен сън. Независимо от това, активна мечка през януари - февруари е много рядко явление. Зимните бърлози устройва в естествени пещери или по-дълбоки скални цепнатини, обикновено високо в планината (над 1000 м надморска височина). Тези бърлози мечката ползва много години. Основен фактор за избора на мястото им е спокойствието в района, поради което те са на непристъпни места. През активния сезон (март - декември) мечката устройва временни "лежанки", където почива. Те са по правило в близост до местата, където мечката намира изобилие от ес-

тествена растителна храна.

Мечката е всеяден хищник. Характерна за нея е специализацията към храната през различните сезони. През пролетта, непосредствено след зимния ѝ сън, тя се храни основно с животинска храна, а през есенно-зимния период преобладава храната от растителен произход - плодовете на овощните и диворастящи плодни дървета, на шипката, дъбовият и буковият жълъд, малината и къпината и др.

По отношение на човека кафявата мечка е най-миролюбивият едър хищник. Обикновено тя го усеща отдалече и се отдалечава, без да се установи директна среща с нея.

Природа-човек

Вреден ли е вредният дивеч?

Драган ПЕНЕВ

Традиционната практика все още борови с понятието "вреден дивеч", в което се включват на първо място хищниците. Така ли е всъщност? Ловецът трябва да оценява тяхната роля в дивечовите местообитания в зависимост от реално съществуващите условия. Само тогава неговата реакция спрямо тях ще бъде правилна и адекватна.

Законовата уредба регламентира по принцип отношението на ловеца към едни хищници, като ги обявява за ловни видове, а други за защитени.

В нормални запаси хищниците изпълняват твърде важни функции в природата. Независимо, че не трябва да се надценява ролята им като санитари, тя е неоспорима. Те по-лесно улавят болните и изостаналите в развитието си животни. Преследвайки стадата, хищниците ги застигат и улавят. При селекционния отстрел стремежът на ловеца също е те да бъдат отстреляни първи. В този смисъл и ловецът, и хищникът изпълняват общи функции при селекцията на дивеча.

Хищниците могат обаче да станат основна причина за рязкото намаляване на запасите на дивеча. От друга страна, не може да не се отчита, че голяма част от тях са сериозен конкурент на човека при ползването на дивечовите ресурси. Това е така, защото те използват за храна много видове, които ползва и човекът.

Запасите на хищника и на неговата плячка са зависими помежду си. Например когато в природата има много сърни, запасите на вълка ще нарастват непрекъснато, докато сърните започнат да намаляват. Тогава ще започне да намалява и вълкът. С други думи, двата вида ще се саморегулират и ще установят условно наречената равновесна система или постоянство на запасите си. В този случай обаче се поставя не само въпросът дали това е стопански изгоден, но и дали е екологически правилно.

щетите, които той нанася, са също значими. Затова и регулирането на запасите му до стопански допустимите е единствено правилното решение. Когато запасите на хищника са много ниски, щетите му практически нямат стопанска значимост.

По друг начин стои въпросът за запасите на чакала, вълка, лисицата и дивата котка. Основната причина те да нараснат значително през последните 15-20 години у нас е наличието на много естествена храна - запасите на едрия дивеч в цялата страна са високи и ежегодно се разселват много изкуствено произведени птици, които в хода на адаптацията си са много лесна плячка. От друга страна, в същия този период отстрелът на същите хищници е крайно недостатъчен. Това налага на въпроса за регулиране на запасите им да се отделя по-голямо внимание.

В категорията хищници и с необходимост за оценка и определяне на отношението на ловеца към тях може да отнесем и скитащите кучета. Високите им запаси у нас, поведението им на хищници в природата, включително и като поведение и начин на ловуване извън населените места, ги определят като изключително опасни, особено за заека и сърната. Скитащите кучета се движат на глутници и ловуват организирано. Нощем се прибират обикновено в населените места, поради което практически нямат естествени загуби. Това ги прави особено опасни и те не трябва да бъдат допускани да скитат свободно в дивечовите местообитания. Този въпрос е уреден от Закона за лова и опазване на дивеча, като в чл.5 ал.2 т.3 е записано, че обект на лов са подивели и скитащи кучета и котки в ловностопанските райони.

Често става така, че много от условно наречените "полезни животни" нанасят значителни щети на селското и горското стопанства, а много от "вредните животни" унищожават мишевидни гризачи и допринасят значителна полза.

Кое определя степенята на "вредност" на един вид, за да можем да считаме, че става дума вече за значими стопански загуби? Несъмнено - това са неговите запаси. Когато запасите на един хищник са много високи, тогава

Кулинар

КЕБАП ОТ ГЛИГАН

ПРОДУКТИ: 2 кг. месо от глиган, 700 г. гъби, 800 г. дребни картофи, 200 г. лук, 50 г. чесън, 30 г. люти чушки, 100 г. корени от магданоз, 5 г. чубрица, 50 мл. червено вино, 10 г. червен пипер, 150 г. масло, 50 мл. олио, 10 г. сол, 1 лъжица костен бульон, 200 г. целина (глави), 100 мл. червено вино, няколко броя дафинов лист.

ПРИГОТВЯНЕ:

Месото се почиства и се измива. Нарязва се на парчета с дължина около 8 см и дебелина 2 см. Приготвя се марината от счуканите корени магданоз, нарязаната на дребно целина и останалите продукти. Загрива се и в нея се слагат парчетата месо да престоят около 10 часа. Изваждат се от маринатата и с помощта на остър нож се шпиковат с очистените скилидки чесън и корените магданоз. Шпикованото месо се изпържва в сгорещеното олио. Към мазнината от пърженото месо се добавя маслото и в нея се задушават почистените и нарязани на дребно лук и гъби. Прибавят се червеният пипер и чубрицата и се заливат с виното. Когато зеленчуците омекнат, към тях се слага изпърженото месо, посолява се и се добавя част от прецедената и загрята марината. Задушава се при умерена температура. Картофите се обелват и се прибавят цели към ястието, което се задушава, докато всичко напълно омекне. Готовото ястие се поднася с люти чушки.

Хумор

ТЪЖНА ВЕСТ
Домашният телефон звъни:
- Перо вкъщи ли е?
- Вие не знаете ли, че вкъщи имаме голяма скръб - Перо умря.
- Моля?... Няма ли да ходим за риба?
ЗАЕК ОТ ДОЛНИ БОГРОВ
Починал мъжът на една жена и тя много страдала. Не можела да се съвземе цяла година след смъртта му. Случайно се запознала с контактьор, който се занимавал с прераждания, викал духове и разговарял с умрелите. Помогла го да я свърже със съпруга ѝ. Правил той разни магии, докато най-накрая успял да я свърже с духа му:
- Пешо, ти ли си?
- Аз съм, Маро, кажи как си, добре ли си?
- Ами как, Пешо, мъчно ми е за теб, от работа вкъщи, от къщи на работа... Кажи ти как си?
- Ами много добре съм: сутрин се събуждам и правя секс; после закусвам и пак правя секс. А то виж, че станало време за обяд. Обядвам, после преди следобедния сън пак правя секс. Като се нася пак... Хапвам и отново секс, докато стане време за вечеря. Тогава хапвам и пак секс. Лягам да спя и на сутринта същото...
- Леле - лелеее, Пешо! Ти да не си попаднал в рая?
- А, в рая? Нищо подобно - преродих се и съм заек тук, в Долни Богров!

Анатолий СТАНКУЛОВ

РАВНА ЧАСТ ОТ ЕДНО ЦЯЛО ЖИТЕЛИ НА КОЛИБИ /ОСТ./	↓	ЗАДНАТА ЧАСТ НА ГЛАВАТА ЗАХАРНО ИЗДЕЛИЕ	↓	РЕГУЛАТОР НА ТЕЧАЩА ВОДА ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО	↓	МИНЕРАЛНО ОБРАЗУВА- НИЕ	↓	ВИД КАФЕ	↓	МОРСКИ РАЗБОЙНИК ОБОГАТИТЕЛ НА ПОЧВАТА	↓	ЛЕПЕЖ ЗА ПОКРИВАНЕ НА СТЕНИ ТОМБОЛИ	↓	ГЕРОИНЯ В БЪЛГАРСКИЯ ФИЛМ "ХО- ТЕЛ ЦЕНТРАЛ"
→		↓	↓	↓				↓	→	↓	↓	↓		↓
БЪЛГАРСКИ АКОРДЕО- НИСТ ЕЛЕКТРИ- ЧЕСТВО	→					ТРОПИЧЕСКИ БОЗАЙНИЦИ АВТОМОБИЛ- НО КОРМИЛО	→	↓						
→			ФРЕНСКИ КОМПОЗИ- ТОР ВЪЗПАЛЕНИЕ НА ДЕБЕЛИТЕ ЧЕРВА	→		↓			ВЪЛНЕН ПЛАТ КАНАДСКИ ЖИВОПИСЕЦ	→				
УНГАРСКИ АНИМАЦИО- НЕН ФИЛМ БЪЛГАРСКИ ПИСАТЕЛ- "ТЮТЮН"	→		↓	СТОМАХ ГЕРМАНСКИ БОГ НА БУРИТЕ	→				↓	МАЗЕН МИНЕРАЛ ГРАД В ПАЛЕСТИНА	→			
→				↓	БИВШАТА СТОЛИЦА НА НИГЕРИЯ ПРЕПАСКА	→				↓	БИВША АМЕ- РИКАНСКА РАДИОЕЛЕК- ТРОННА КОМПАНИЯ МАША ЗА ОГЪН	→		
МЪЖКИ ПЕВЧЕСКИ ГЛАС		ПИТЕЙНО ЗАВЕДЕНИЕ РИБАТА ПОПЧЕ	→		↓			МАСМЕДИИ ОТРИЦАТЕ- ЛЕН ЕЛ. ПОЛЮС	→					НАПОИТЕЛ- НО СЪОРЪ- ЖЕНИЕ
→		↓					СТАИ В МАНАСТИР ДРЕВНО- РИМСКИ ПИСАТЕЛ	→	↓				КЪС ГВОЗДЕЙ	↓
ПЪТНА ПОЛИЦИЯ	ПЪЛКОВОДЕЦ НА АЛ. МАКЕ- ДОНСКИ КАТОЛИЧЕ- СКИ СВЕЩЕ- НИЦИ	→				РУСКИ ПИСА- ТЕЛ "ВРАТА- РЯТ НА РЕ- ПУБЛИКАТА" ТЕЖЪК МИНЕРАЛ	→	↓				РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ КАНАПЕ	→	↓
→	↓		СИГНАЛ ЗА ТРЕВОГА НАШ ВОКА- ЛЕН ДУЕТ	→		↓			ГРАД В РОДОПИТЕ ДРЕВНО- РИМСКИ ПЕХОТИНЕЦ	→		↓		
ПИТЕЙНО ЗАВЕДЕНИЕ ОГЪРЛИЦА, ГЕРДАН	→		↓	БЪЛГАРСКИ БАСКЕТБО- ЛЕН ТРЕНЬОР РУСКИ ХИМИК	→				↓	ЩИПКА ЗА КОСА РЕКА В ПОЛША	→			
→				↓	ФРЕНСКИ СКУЛПТОР МЯРКА ЗА ВЕЛИЧИНА НА БУКВИ	→				↓	МАШИНЕН ЕЛЕМЕНТ ФРЕНСКИ ЖИВОПИСЕЦ	→		
ВИД ЖЕЛЯЗНА РУДА		ЧАСТ ОТ ГЕ- НЕТИЧНИЯ КОД В ДНК ОГРОМЕН СТАДИОН В БРАЗИЛИЯ	→		↓			БЪЛГАРСКИ ПОЕТ-ПЛА- НИНАР СОЛ НА ТА- НИНОВАТА КИСЕЛИНА	→			↓		СТИХОТВО- РЕНИЕ ОТ П.К.ЯВОРОВ
→		↓					ЖЕСТОК ВЛАДЕТЕЛ ПАМУЧНА ТРИКОТАЖНА ТЪКАН	→	↓					↓
СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ	СЛЮДЕСТ МИНЕРАЛ РИД В РОДОПИТЕ	→				СТРАНА В ПРАВО- ЪГЪЛЕН ТРИЪГЪЛНИК ФРЕНСКИ АКТЬОР И РЕЖИСЬОР	→	↓				ЕГИПЕТСКИ БОГ НА СЛЪНЦЕТО ДРАМА ОТ ВЛАДИМИР МУСАКОВ	→	↓
→	↓		ГРАДИНСКО ЦВЕТЕ МОРСКО МЕКОТЕЛО ЖИВОТНО	→		↓			НАШ ДУНАВ- СКИ ГРАД АМЕРИКАН- СКИ ПСИХО- ЛОГ	→		↓		
НАПОЛЕОНОВ МАРШАЛ НЕЩО, КОЕ- ТО Е ДОБРЕ УВИТО	→		↓	СТАРА ДРЕХА В РАДОМИР- СКО ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ БАЩА	→				↓	ХЛАДНИ ОРЪЖИЯ	→			
→				↓	ПОЛЕТ РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ	→					↓	СГЪСТЕНА СЛАДКА ОТВАРА ОТ ПЛОДОВЕ		ФРЕНСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ ОТ ЕД- НОИМЕНЕН ГРАД
УДАРЕН МУЗ. ИН- СТРУМЕНТ МЕДИЦИН- СКИ РАБОТ- НИК	→				↓			МЕКСИКАН- СКА РАКИЯ БЪЛГАРСКИ ТЕЛЕФОНИ	→				↓	
							МЕТАЛНА ЖИЦА	→	↓			ЛИТОВСКА ПАРИЧНА ЕДИНИЦА	→	
БИВШ СПОРТЕН КОМЕНТА- ТОР ОТ БНР	→					КАРЕЛО- ФИНСКИ ЕПОС	→							

ЕВРОПЕЙСКА ДЪРЖАВА ОТВОР НА ЛИЦЕТО	НЕУМЕСТНА ПОСТЪПКА НАЙ-ТЪНКАТА ЧАСТ ОТ ЧОВЕШКОТО ТЯЛО/МН.Ч./	ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНИ И СИНДИКАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ /СЪКР./	БЪЛГАРСКИ ВОЙВОДА ЕТНИЧЕСКА ГРУПА В ИРАН	ЧАСТИ ОТ ТВ ПОРЕДИЦА НАПРАВЛЕНИЕ	РАЗУМ	КУПЧИНА РЕКА В СИБИР	ГЕРОЙ В РОМАНА "ПЪСТЪРВАТА" ОТ Р.ВАЯН
		СЪН			ПЛУВЕЦ В ЛЕДЕНИ ВОДИ		
СЛАДКА ПРИКАЗКА /РАЗГ./ УВЕСЕЛЕНИЕ		УЕДИНЕНО МЯСТО В ЗАВЕДЕНИЕ ВУЛКАНИЧНО ЕЗЕРО				БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ ДОБРЕ /ПОЛ.ЕЗ./	
		УХАНИЯ			ГРАД В АВСТРИЯ	НОТА НАПОИТЕЛНА РЕКИЧКА	
СЕЛСКО-СТОПАНСКА ПЛОЩ ТЪРЖЕСТВЕНИ СТИХОТВОРЕНИЯ			БЪЛГАРСКА ФИЗИОЛОЖКА СЪПРУГА НА СИЗИФ /ГРЪЦ.МИТ./				ОРГАНИ НА ЗРЕНИЕТО
		АМОНЯК /ОСТ./ ДРАМА ОТ ВЛ.МУСАКОВ		ИТАЛИАНСКИ ДИРИГЕНТ ПОСЛЕДНИЯТ ПРЕЗИДЕНТ НА СССР			
УВЕРЕНОСТ, УБЕДЕНОСТ	ЗЪЛ ДЕМОН /ТИБЕТ.МИТ./ АМЕРИКАНСКИ ФИЛМ		ЛИЦЕ, КОЕТО ЛЕСНО СЕ НАГАЖДА КЪМ УСЛОВИЯТА				
		ПОРЯДЪК		ИСПАНСКА ДВОРЯНКА	БЪЛГ. ИЗДАТЕЛСТВО МЯРКА ЗА ПОВЪРХИНА	ГАРНИРАНИ ПИТИ	
ВЪТРЕШНОСТ НА ЧЕРУПЧЕСТ ПЛОД /МН.Ч./	ТЕЧНО МАСЛО ЧИСЛО		ЦЕНТРАЛНА ЧАСТ НА НЕЩО/МН.Ч./ ИЗРАЕЛСКИ ПИСАТЕЛ			ДАТСКИ МАТЕМАТИК	ПРАВЕНЕ НА НАНИЗИ ОТ РАЗЛИЧНИ ПРЕДМЕТИ
		ПОДОБРЯВАНЕ					ШВЕДСКИ ФУТБОЛЕН ОТБОР
БЪЛГАРСКИ ФИЛМ ОТРИЦАНИЕ					ВОДНИ ЖИВОТНИ ФРЕНСКИ ХИМИК		
	КРЪВОДАРИТЕЛИ	ЦИГУЛКА /ОСТ./	СЕЛИЩЕ В РУСИЯ, ТАТАРСТАН	РЪКОВОДИТЕЛ, КОМАНДИР СЛАБА РАКИЯ			
СТАРИ НЕМСКИ МОТОЦИКЛЕТИ	ТРИКОТАЖЕН ПЛАТ	ШАПКИ /РАЗГ./			СТАИ /ОСТ./		БИВШ ПРЕЗИДЕНТ НА ПОРТУГАЛИЯ
		ГОРА ОТ ЕЛИ СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ Г. АПОЛИНЕР			МОНОГРАМ БИВШ ПРЕЗИДЕНТ НА АРЖЕНТИНА		ТРОПИЧЕСКИ УВИВНИ РАСТЕНИЯ
ХУДОЖНИК НА МУЛТФИЛМИ ЗЪБОЛЕКАРИ						МАЛКО КУБЧЕ ЗА ИГРА	ГРАД В ЗИМБАБВЕ ПЛАНИНСКА ВЪРБА
							ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РОМАН ОТ Л.ТОЛСТОЙ
ДЪРЖАВА В БЛИЗКИЯ ИЗТОК ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕ			НЕКАДЪРНИК				
		ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО		РОД ПАПАГАЛИ		СРЕДНОВЕКОВНИ НЕМСКИ ЗЕМЕДЕЛЦИ	

РЕЧНИК: Абадо, Амиак, Дре, Еаниш, Ерланг.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: СМОЛЯН - СПАРТАК, ПЛЕВЕН - ЕСТ - КЕКЕ РОЗБЕРГ - ЕФЕ - АХВАНЕ - АРА - ОСИЕК - РК - ООЛИТ - МОНК - КЛООС - ОТБОРИ - КАБАСА - ИКС - ЕО! - АРАМ ХАЧАТУРЯН - ИЛ - ОРДИНАРЕЦ - ЛОМЧАНИ - АИР - НЕР - МЕДИАНА - ВАС - АПТА - ЕВИ МИТЕРМАЙЕР - ИЕЛА - ИКОНОМИИ - КОЕВА - БЯЛА РЕКА - ИР - СТРАННИК.

ОТВЕСНО: СМЕХОТЕРАПИЯ - ОСВОБОДИТЕЛ - АЛТАЛО - ИРАЛА - НИРАН - АР - АНКЕТИРАНЕ - АРЕВИК - ИСКАМ АМЕРИКА - ПЕРО - ХЦ - МО - ТАРАНКА - МИНИ - РО - КАЧ - ЕТОР - АТЗ - БАРДЕМ - АБОНАТ - ИРИС - ИКЕС - СУЛАМИТ - ПРИ - АРОНА - АЛГЕК - ЯМАЙКА - КЛИНЧ - ЕОН - ДВЕ - ОК - АВРЕН - ЕФРОСИНА - ВИ - АНЕКС - ЛИСТАК.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: ШОСЕ - АЧИР - ТИЛТ - АТИ - ПОЛМО - СЕК - ЦВЕТКОВА - ПИАНО - ВАР - ИН - АЛО - КРИЛО - ЕК - КОЗ - СТАНИМАКА - РА - РР - ОБИР - ЕКЛО - АНА - ЖАИР - ИРАНКА - КА.

ОТВЕСНО: МОТОЦИКЛ - БАР - СИЛВА - ОКАРИНА - ПЕЛМЕНИ - НАРАН - ТОТО - ДА - ИР - МРЕЖА - ЧАСОВНИКАРКА - МИТЕВА - ЛО - ЛИК - РИКАРДО ЗАМОРА.

Спорт

www.duma.bg

Волейболистките на финал в Баку

Женският национален отбор по волейбол се класира на финала на олимпийската предквалификация в Баку, след като надигра Украйна с 3:1 гейма (25:22, 25:22, 23:25, 25:17) за 105 минути. Възроденият от Марчело Абонданца отбор е само на крачка от първото място, което дава право на участие на заключителния турнир за класиране на Олимпиадата в Лондон. На финала нашите ще играят с победителките от мача Чехия - Азербай-

джан, игран късно снощи.

Нашите имаха възможност да постигнат чиста победа, но в третия гейм, след като водеха с 21:17, допуснаха обрат и загубиха частта. Новият италиански селекционер показа, че е обединил отбора и е напаснал основния състав, на който ще разчита - Диана Ненова, Ева Янева, Страшмира Филипова, Добринана Рабаджиева, Цветелина Заркова, Елица Василева и либерото Мария Филипова. В те-

чение на мача на полето се появили Емилия Николова, Габриела Коева, Любка Дебърлиева и Мария Каракашева.

Най-резултатна бе Елица Василева с 16 т., Добринана Рабаджиева добави 14, а Ева Янева записа 4 аса. На трибуните в залата в Баку бе и президентът на БФВ инж. Данчо Лазаров, както и българският президент на футболния Интер Баку Георги Николов, който дереше гърло за националките.

ПЕНАТА НЕ ВЗЕ НЕЛСЪН И ПЛАТИНИ ЗА МАЧА С МИНЬОР

Старши треньорът на ЦСКА Димитър Пенев обяви доста изненадваща група от 18 футболисти за домакиния мач с Миньор. Двубоят е днес от 16.00 ч. и ще бъде предаван по ТВ7.

В подбора липсва алжирският страж Райс Мболи, който е с националния отбор на страната си. Холандецът Грегъри Нелсън също не е включен, а бразилската звезда Мишел Платини уж е контузен. Истината е, че и тримата не са доволни, откакто

тандемът Дуци - Пената води ЦСКА. За двамата се говори, че със сигурност ще си тръгнат от "Армията" през зимната пауза. Наемът на Мболи изтича и той най-вероятно ще премине в Лудогорец, а Платини се сприяга за повторно завръщане в Китай. В групата се завръща националът Иван Бандаловски, който получи тежка контузия в глезена в контролата с Беларус и дори се завърна с инвалидна количка от Минск.

Бетина Кисьова и Ангел Караньотов позираят със статуетките за най-добри млади спортисти на месец октомври в традиционната анкета на ВИАСпорт. Кисьова спечели пълен комплект медали на Световната Хокай купа по карате, а Караньотов стана европейски шампион по супермото

Костов спи по 5 часа, откакто пое Левски

Добричлията ще изненадва Илиан Илиев с нов стил

Новият старши треньор на Левски Николай Костов се оплака, че е много изморен, откакто е поел "сините". "Много съм изморен, доста работа трябваше да свърша за тези първи дни, спал съм по 4-5 часа в денонощие", каза Костов на първата си пресконференция преди мача с Берое. Левски гостува в Стара Загора утре от 16.00 ч. и дербито на XIII кръг на "Виктория" "А" група ще се предава по БНТ 1.

48-годишният добричлия обяви, че ще въведе нова тактическа схема на игра в отбора.

"Ще променя схемата на игра. Срещу Берое едва ли ще се види това нещо, но ще има загатване за новия стил на игра. Футболистите получиха толкова много

информация в последните дни и се страхувам да не се объркат в мача срещу Берое", коментира Николай Костов. Той чистосърдечно призна, че е останал приятно изненадан от професионалното отношение на футболистите към тренировъчния процес. "Неочаквано за мен срещам професионално отношение от страна на играчите и това ми дава спокойствие за развитието на отбора. Говорили са ми много негативни неща за българските футболисти, затова наистина се изненадах, когато срещнах сериозен професионализъм по време на тренировките. Само в четвъртък не бях доволен от участието в тренировката на Мариан Огнянов, но той се оказа контузен, така че нямам претенции", каза още Костов.

Треньорът вече се е запознал с качества на футболистите, но все още не е наясно със стартовия състав за шампионатния мач срещу Берое.

"В тези първи дни начело на Левски се запознах с играчите. Има доста неща,

които ме тревожат, най-вече контузените, които няма да може да използваме. Именно заради това не съм наясно със стартовия състав", каза още Костов.

Магански гава по бира на младежите след 2:0

Селекционерът на младежкия национален отбор Михаил Мадански похвали отбора след важната победа над Австрия с 2:0 като гост в европейска квалификация. Успехът запазва големи шансове на родните младежи да се класират за следващата плейофна фаза по пътя към Евро 2013. Те приемат австрийците във вторник в Ловеч.

"Всяка победа увеличава шансовете ни. Не трябва да даваме крайни оценки само след един мач. Пътят е много дълъг. За мен изиграхме перфектно първо полувреме. В него отказахме Австрия. Втората част бяхме малко по-слаби. Целта е да оставим момчетата на земята след победата. Знаем, че ние, българите, сме на крайностите. Опитът показва, че два поредни мача с един противник са много рискови. За мен изиграхме различно първо полувреме, но предстои второто, което е много важно. Надявам се да извлечем максимум. Не съм говорил още с момчетата, сега ще ги оставя да се порадват и да изпият по една бира", заяви Мишо Мадански. Той призна, че

Момчил Цветанов

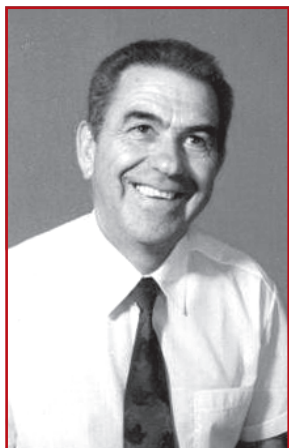
новият национален селекционер Любо Пенев е нахъсал играчите и е донесъл късмет на отбора. "Любо ни донесе късмет и позитивизъм, защото е една светла личност. Присъствието му беше много добро за нас", каза селекционерът от девинското село Чуруково. Момчил Цветанов (1) от Литекс откри след бърза комбинация от центъра. Защитникът на Черно море Росен Колев (9) удвои с глава след корнер.

Група 10
1. Холандия 3 6:0 9
2. България 4 5:3 7
3. Шотландия 3 7:3 5
4. Австрия 4 6:6 4
5. Люксембург 4 4:16 0
Следващите мачове
Холандия - Шотландия (понеделник, 19.30); България - Австрия (вторник, 17.00)

ВЪЗПОМИНАНИЯ, ПОЗДРАВЛЕНИЯ ПО РАЗЛИЧНИ ПОВОДИ И ОБЯВИ СЕ ПРИЕМАТ ОТ ПОНЕДЕЛНИК ДО ПЕТЪК В РАБОТНИ ДНИ НА СЛЕДНИТЕ МЕСТА: В РЕДАКЦИЯТА НА ВЕСТНИКА: ОТ 10.00-17.00 Ч., ТЕЛ.: 02/ 9705/ 205 ИЛИ 221 ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР НА УЛ."ПОЗИТАНО" 20 ОТ 9.00-16.30 Ч., ТЕЛ. 02/8107378

ЧЕСТИТ 80-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ на ИВАН ГОСПОДИНОВ ТЕРЗИЕВ

от Сливен, роден на 12.11.1931 г.

Скъпи съпруге, татко и дядо, Поднасяме ти най-сърдечни поздравления за твоята годишнина, с пожелания за много здраве и дълголетие! Бъди наша опора и стожер на фамилията!

С много обич и признателност!
От семейството

СКРЪБНА ВЕСТ

на 4 ноември 2011 г.
почина

о.з.полк. ПАЧКО
ВЕЛИЧКОВ ПАЧКОВ

1928-2011

Загубихме един добър човек и предан другар, останал верен до края на живота си на социалистическата идея.

РС на БСП "Илинден", София

ВЪЗПОМИНАНИЕ

10 ГОДИНИ без нашия скъп съпруг,
баща и дядо

о.з. генерал
ТОДОР
ЖЕЛЕВ
ДИМОВ

1921-2001

С много обич и признателност си спомняме за прекрасния благороден човек и за неговия достоен живот.

Дълбок поклон пред светлата му памет!

От семейството

Спорт

Деница Крумова:

Женското съдийство произлиза от женския футбол

Дамите спазват повече тактическата дисциплина, смята перничанката, асистент-рефер на ФИФА

Интервю на Георги АРГИРОВ

□ Деница, откога се занимаваш с футболно съдийство?

- Започнах още като ученичка. Аз съм родом от Перник, а баща ми е голям привърженик на Миньор. Като дете ме мъкнеше на стадиона в Перник. Така се запалих по футбола, но за съжаление в града нямаше отбор за момичета. Затова, като завърших икономическия техникум, записах и съдийските курсове, които се организират от местния зонален съвет. Така за един месец ги изкарах още през 2001 г. Не си мислете обаче, че веднага станах съдия.

□ Какво е твоето семейство? Явно са футболни хора.

- По-скоро спортни напури. Баща ми е пенсионер и е привърженик на Миньор, майка ми е касиер-счетоводител, а брат ми полицаи в Перник. И той като мен завърши НСА, шамион е по бойни изкуства. Има черен пояс I дан по каратето. Все още не ме е охранявал на мачове, но нищо не се знае.

□ А ти не си ли тренирала някакъв боев спорт? Може би подобни познания са ти били или ще ти бъдат от полза на футболния терен?

- Тренирала съм малко каратето покрай брат ми. Но не ми се е налагало да се възползвам от подобни умения във футбола. Поважно е да съм физически подготвена и да оценявам правилно това, което виждам на терена. А спортът ми помогна да имам тази фигура.

□ Къде започна твоята съдийска кариера?

- Започнах като асистент, първите ми мачове бяха на деца и юноши. Свирила съм на ученически първенства, както и на женски футболни срещи.

□ Накъде продължи понататък?

- След 2 години започнах да свиря във "В" Югозападната футболна група, позната като Пиринската бундеслига. Първият ми мач бе в Долна баня, където местният Левски игра домакински мач, но не помня с кой отбор беше. Не си спомням срещу кой отбор играха тогава домакините Левски, но помня много добре кой беше главен съдия на мача - Димитър Димитров - Каубоя (б.авт.- преди години изтъкнат международен рефер, а понастоящем административен директор в ЦСКА).

□ С какви спомени останала от този двубой?

- Нямам такива, помня само, че с Каубоя свирях мача. Както се казва, той и

ДЕНИЦА КРУМОВА е една от четирите български жени асистент-рефери, одобрени от ФИФА. Крехката на вид, но строга и безкомпромисна на терена Деница от 2003 г. е асистент-рефер. Преминула е през всичките нива на футболното съдийство. Родена е през 1981 г. в Перник, но от 10 години е в София, където е учила в НСА, специалност "Спортен мениджмънт" и учител по физическо. Работи като технически сътрудник в Спортно-техническото направление на Българския футболен съюз.

сам можеше да го изкара.

□ А как от помощник-съдия на мачове във "В" група стана международен асистент-рефер и дори развяваш байрака на официални контроли на отбори от елита? Нямах ли желание да станеш главен рефер?

- През 2009 г. една колежка реши да замени байрака на страничния съдия със свирката на главния. Камена Георгиева от Пловдив се преквалифицира и аз заех мястото ѝ. За да стане главен съдия, тя трябваше за една година да се лиши от кариерата си на международен страничен съдия. Едва след тази година и след покриване на необхо-

давен съдия?

- Когато започнах кариерата си, въобще не знаех, че има колежки, които са главни или международни. С течение на времето интересът ми към футболното съдийство нарасна и всеки ден научавам по нещо ново. Така че защо не.

□ Кои освен теб са другите жени-съдии?

- В България има четири главни и четири странични рефери. Главните са Анелия Синагова от Варна, Донка Желева от Стара Загора, Камена Георгиева от Пловдив и Димитрина Милкова от София. Асистент-реферите са Гергана Видова, Йорданка Корчева, Екатерина Маринова и моя милост.

Освен с физическа подготовка, която помага на Деница да следи събитията на терена отблизо, фигурата ѝ позволява спокойно да се извършва като манекенка на модния подиум

димите нормативи Камена стана главен съдия.

□ Има ли някой, който ти помогна или те подтикна към кариерата ти на съдия?

- Двама мои приятели - близнаците Александър и Андрей Михайлови, бивши футболисти в Перник, ме подтикнаха към футболната съдийска кариера. Те вече бяха действащи рефери, когато аз се захванах с обучението. В момента Александър като мен е асистент във "В" група, а Андрей не практикува по здравословни причини. Искам да им благодаря и да вдъхна кураж на Андрей по-бързо да се възстановява и да се завръща край терена.

□ Аз също му го пожелавам. Да те попитам, нямаш ли амбиции да станеш

□ Докъде можете да стигнете в професионалната си кариера? Ще ви видим ли на мачове от "А" група?

- По действащите в момента разпоредби аз и колежките ми можем да свирим до "Б" група. Както и футболни контроли на тимове от двете професионални групи. Лично аз бях асистент-рефер на мача Славия - Ботев Пд, който се игра в паузата на шампионата.

□ Къде другаде скоро си имала участия и предстоят ли ти нови мачове от елита?

- Последният мач, който свирех, бе на юноши до 19 години. Седмица преди това с колежката Донка Желева бяхме на международен футболен турнир за девойки в Естония. Основното

поле на изява са мачове на жени, без значение от коя възрастова група, мачове от "В" група, както и на деца и юноши. Женското футболно съдийство произлиза от женските футболни мачове. За съжаление в България няма голям интерес към женския футбол. Но ми прави впечатление, че жените във футболни екипи повече изпълняват тактическите указания на своите треньори. В този ред на мисли жените са по-дисциплинирани от мъжете. Но сега футболистите да не вземат да ми се обидят. Затова ще изтъкна едно тяхно положително качество - физиката им е предопределила скоростта, с която играят, да е по-голяма. С други думи, футболът, който мъжете практикуват, е по-бърз.

□ Коя е максималната възраст, след която твоите колежки слагат край на кариерата си?

- Няма разлика. Максималната възраст при мъжете и жените футболни съдии е 45 години. След това приключват с кариерата си на съдии. По принцип една жена трудно би издържала до тази възраст да бъде съдия. Лично за себе си мога да кажа, че докато мога, ще свира.

□ Какво работи една 30-годишна жена, която изглежда като 18-годишна девойка? Знае се, че въпреки съдийството в професионалните групи реферите не са професионалисти. Имат си и основни професии. Каква е твоята?

- Работя в администрацията на Българския футболен съюз, в Спортно-техническото направление. Все пак това ми е образованието от НСА - спортен мениджмънт.

□ Не мога да не те попитам, как възприема твоята професия твоят приятел?

- Не съм семейна, нямам и сериозен приятел. Мъжът иска много време и внимание, а аз не мога да му го дам. Или поне не съм успявала. Държа да отбележа, че досегашните ми гаджета не са ме ревнували от мъжете, които са съдии.

□ Това означава ли, че може да си хванеш за гадже футболист или съдия? - Едва ли.

www.duma.bg

elegante

ФУТБОЛ

„А“ ГРУПА

ПО ТВ7

днес 16.00 ЦСКА - Миньор

утре 18.00 Черноморец - Лудогорец

по БНТ 1

утре

16.00 Берое - Левски

ПО ДИЕМА

днес 19.00 Англия - Испания

РЕЗУЛТАТИ

„А“ ГРУПА, XIII КРЪГ

Видима - Черно море 0:0; днес 14.30 Локо Пд - Ботев Вр; Светкавица - Славия; 16.30 Калиакра - Литекс; ЦСКА - Миньор (TV7); утре 14.30 Локо Сф - Монтана; 16.00 Берое - Левски (БНТ); 18.00 Черноморец - Лудогорец (TV7)

КЛАСИРАНЕ

1. ЛУДОГОРЕЦ	12	10	1	1	29:5	31
2. ЦСКА	12	9	2	1	25:7	29
3. ЧЕРНОМОРЕЦ	12	8	2	2	19:5	26
4. Литекс	12	7	4	1	23:10	25
5. Левски	12	8	0	4	21:14	24
6. Черно море	13	6	3	4	15:6	21
7. Локо Пд	12	6	2	4	18:16	20
8. Славия	12	6	2	4	18:18	20
9. Миньор	12	3	4	5	13:15	13
10. Монтана	12	3	4	5	10:19	13
11. Локо Сф	12	3	2	7	15:21	11
12. Берое	12	3	1	8	11:20	10
13. Ботев Вр	12	2	4	6	9:17	10
14. Вигима	13	2	4	7	7:22	10
15. Калиакра	12	1	3	8	9:22	6
16. Светкавица	12	0	2	10	3:28	2

3 1 8
5 ПЕЧАЛБИТЕ В ТИРАЖ №89 НА ТОТО 2
6 ОТ 49

I теглене:

I гр. (6) няма

II гр. (5) 14 по 2152.00 лв.

III гр. (4) 720 по 41.80 лв.

IV гр. (3) 13 189 по 3.20 лв.

ДЖАКПОТ: 37 115.26 лв.

II теглене:

I гр. (6) няма

ДЖАКПОТ: 1 107 456.50 лв.

6 ОТ 42

I гр. (6) няма

II гр. (5) 49 по 868.40 лв.

III гр. (4) 2386 по 17.80 лв.

IV гр. (3) 34 484 по 1.80 лв.

ДЖАКПОТ: 3 455 344.45 лв.

5 ОТ 35

I теглене:

I гр. (5) 2 по 8675.60 лв.

II гр. (4) 311 по 55.80 лв.

III гр. (3) 8773 по 2.60 лв.

II теглене:

I гр. (5) 1 по 17 351.30 лв.

II гр. (4) 270 по 64.30 лв.

III гр. (3) 8027 по 2.90 лв.

ТОТО ДЖОКЕР

I гр. (3) няма

II гр. (2) 616 по 27.60 лв.

ДЖАКПОТ:

I гр. 17 016.60 лв.

ПОЧИНА БИВШИЯТ ФУТБОЛИСТ И ТРЕНЬОР ДИМИТЪР ДОНКОВ

След кратко боледуване на 74 години почина бившият футболист и бивш треньор на Локомотив Сф Димитър Донков. Той е шампион и носител на Купата на България в отбора, заедно с легендите Никола Котков, Васил Методиев, Спиро Дебърски и Апостол Чачевски. Играл е и за Локомотив Пд и е сред основателите на Локомотив (Бс). Като помощник на Васил Методиев Локо Сф печели последната за момента шампионска титла през сезон 1977-78 година. През 1980 г. двамата водят тима до най-големия му успех в евротурнирите - 1/4-финал в турнира за Купата на УЕФА, като отстраняват отборите на Ференцварош, Монако и Динамо (Киев) на Валери Лобановски. Той е и баща на бившия национал и футболист на Левски, ЦСКА, Ботев (Пловдив), Бохум и Кьолн и настоящ помощник-треньор на немския Бургаузен Георги Донков. Погребението ще се състои днес в 15 ч. на Централните софийски гробища.

Стоичков с почетно звание в Пловдивския университет

Двама министри присъстват на церемонията

Почетното звание "Доктор хонорис кауза" на Пловдивския университет "Паисий Хилендарски" бе присъдено на Христо Стоичков. Бившият футболен национал и национален селекционер получи почетния знак на висшето училище и грамота на ста-

робългарски и латински език от ректора на висшето училище доц. д-р Запрян Козлуджов, който изтъкна големия принос на Стоичков в популяризирането на България по света. Единственият българин, спечелил "Златната топка" за най-добър футболист в Европа през 1994 г. и голмайстор на Световното

първенство в САЩ 1994, благодарни за оказаната му от университета чест и заяви, че се радва "двойно на званието", защото именно в Пловдив е направил първите си стъпки като футболист.

На церемонията присъстваха министърът на младежта, физическото възпитание и спорта Свилен Нейков

и министърът на културата Вежди Рашидов.

Стоичков е предложен за званието от проф. Веселин Маргаритов, функционален декан по спорт и социални дейности в Пловдивския университет и бивш първи заместник министър на спорта.

Камата е отличен и заради приноса му за проекта за Спортен комплекс на университета.

Снимки БГНЕС

Себастиан Бюми натиска газта на своя болид Торо Росо при залез слънце на пистата "Яс Марина", където в неделя е 18-ият старт за сезона - за Гран при на Абу Даби. Швейцарецът показва 10-о време, а най-бърза обиколка направи Люис Хамилтън (Вбр) с Макларън

Косев с трета световна титла

Марко Косев спечели трета световна титла по бойно самбо. На шампионата на планетата във Вилнюс, Литва, той победи на финала в категория до 57 кг шампиона на Русия Улви Ширинли. Косев стигна до титлата след победа

над Ширинли с 9:6 точки, въпреки че губеше с 0:5. Нашите спечелиха още 2 бронзови медала в спортното самбо. Ивелина Илиева (60 кг) не успя да защити световната си титла, но заслужи бронзов медал. Мартин Иванов (68 кг) също спечели бронз.

БЕРОЕ С ПРОМОЦИЯ ЗА ФЕНОВЕТЕ

Баскетболният Берое обяви, че пуска безплатен вход за феновете, които са си закупили билети за мача на футболния тим с Левски. Дербито на 13-а кръг в "А" група е утре от 16.00 ч. на стадиона под Аязмото, а баскетболистите приемат ВидаБаскет от 18.30 ч. в Общинска спортна зала "Стара Загора".

АБОНАМЕНТ 2012

Една

ДУМА за България

20 лв. ОТСТЪПКА

от цената на годишния абонамент
АКО ПЛАТИТЕ В АБОНАМЕНТНИТЕ ПУНКТОВЕ НА БСП В СТРАНАТА, ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР ИЛИ РЕДАКЦИЯТА

260 лв.

280 лв.
140 лв.

1 месец
3 месеца

23 лв.
70 лв.

12 месеца
6 месеца

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

1 месец
6 месеца

2 лв.
12 лв.

3 месеца
12 месеца

6 лв.
24 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ

МОНД
дипломатик

1 месец
6 месеца

2 лв.
12 лв.

3 месеца
12 месеца

6 лв.
24 лв.

Нова Време
СПИСАНИЕ

1 месец
6 месеца

3 лв.
15 лв.

3 месеца
12 месеца

9 лв.
30 лв.

МОЖЕ ДА НАПРАВИТЕ АБОНАМЕНТ И В
БЪЛГАРСКИ ПОЩИ ЕАД, ДОБИ ПРЕС ЕООД И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПЕЧАТА

елегайте

ПО ТВ7 И RTL
ФОРМУЛА 1
гнес квалификация и
15.00 утре старт за
Голямата награда на
Абу Даби, XVIII кръг
за сезона

ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
гнес 17.25 Черно море - Балкан

ПО ЕВРОСПОРТ
ФИГУРНО ПЪРЗАЛАНЕ
гнес 9.30 и 12.00 Гран при на
Япония
СКИ

11.00 и 14.00 Слалом за СК
(жени) в Либх, I и II манш
утре 11.00 и 14.00 Слалом за СК
(мъже) в Либх, I и II манш
ВДИГАНЕ НА ТЕЖЕСТИ

СП гнес 18.00 94 кг (мъже); 20.00
110 кг (мъже); утре 17.30 +105
кг (мъже)

АВТОМОБИЛИЗЪМ
утре 9.30 Серию "Льо Ман",
Китай
12.30 Порше Къп, Абу Даби

ПО ЕВРОСПОРТ 2
утре 5.00 и 8.45 Гран при на
Япония
СНУКЪР

11.00 и 1.45
СЪРФИНГ
13.00, 1.45 и 3.45

кратки

Аоияма дебютира във Висшата дивизия

Вече двама българи ще се борят във Висшата дивизия на професионалното сумо в Япония "макуучи". Даниел Иванов-Аоияма ще дебютира при най-добрите на започващия в неделя супертурнир по сумо "Кюсю Башо" във Фукуока и първият му съперник на дохото е японецът Цуругидак. Съперникът на Даниел също ще дебютира в елита. Каоян Махлянов-Котоошу пък ще защитава званието си "одзеки" в I кръг срещу 25-годишния японец Гоейдо Левентът от Джулюница е поставен в положение "кадобан" и трябва да завърши с положителен баланс (минимум 8 победи в 15-те срещи), за да запази званието си.

Норвежецът
Петер Солберг
със Citroen DS3
WRC минава
суперспециалния
етап в рали
Уелс, последен
кръг от
световния
шампионат. 7-
кратният
световен
шампион
Себастиан Лъоб
(Фр) също със
Citroen води в
нагпреварата

Вестникът на БЪЛГАРКАТА!

Истинската жена чете истински вестник!

Каталонен
№ 136

ВЕСТНИК
ЗА ЖЕНАТА

В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ
НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА“
ЧЕТЕТЕ:

Доброто в една усмивка. Пред платната на Симеон Кръстев и възрастните стават деца

Нещата от живота. Момичетата от бутиците

Да живее животът! Един Ромео на 99,4 и пет Жулиети

Душите ни, човешките. Вестник във вестника, списван от читатели-те

Родна летопис. Невероятната история на една русенска къща на брега на Дунав – единство на дух, материя и легенди

Разумът на душата. Безмерното

Любовта на Големите. „Несравнимата Клара Вик“ и Роберт Шуман

Как да изглеждаме по-млади? Съвети на стилиста Роман Александров, представител на „Диор“ за Русия

Ако можеха да говорят. Изумителните танцьори

Красота и мода

Здраве за всички

Готварски тефтер. Ястия с ябълки

Семки, занимавки. Тестове, вицове, игри, голяма кръстословица, с още по-големи награди

Маргарита и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи